

Vehbi Vakkasoğlu

Öğretmenin Not Defteri - III

Vehbi Vakkasoğlu

Vehbi Vakkasoğlu

www.vehbivakkasoglu.net e.mail:vehbivakkasoglu@mynet.com

Öğretmenin Not Defteri III

Türdav Yayın Grubu

Adına Editör Mehmet Dikmen

Kapak Ramazan Erkut

Baskıya Hazırlık Türdav Ajans

Baskı Çevik Matbaacılık

Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18-19 Topkapı/İstanbul

Tel: (0212) 501 30 19

Cilt Savaş Mücellit - (0212) 501 99 42

İstanbul / Şubat 2010 ISBN 975-7486-83-3

Yayıncı Sertifika No: 16440

Göztepe Mh. Mahmutbey Yolu Orhangazi Cd. No:16 Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 511 61 62 Fax: (0212) 522 11 96

TÜRDAV YAYIN GRUBU

www.cihanyay.com • bilgi@cihanyay.com • www.kitapkutusu.com

© "Cihan" markası ile üretilen bu eserin basım ve yayın hakları Türdav Basım ve Yayım Ticaret ve Sanayii A.Ş.'ye aittir.

Öğretmenin Not Defteri III

Vehbi Vakkasoğlu

İTHAF

Bana gerçek bir dostluk, sevgi ve sadakat neşesi yaşatan canım öğrencilerime... Bahçelievler Ortaokulu'nun büyük ruhlu genç insanlarına, yüreklerindeki sevgi ve iyilik duygusu hiç solmasın diyerek...

Ve Fatih Koleji'ndeki yeni dostlarıma... Benden esirgemedikleri sevgi, saygı ve mutluluk atmosferine candan teşekkürlerimle...

Vehbi Vakkasoğlu

İÇİNDEKİLER

I. Bölüm

Gül Getiren Cocuk / 11

Yeni Neslin Sesi / 20

Allah niçin her istediğimizi vermiyor? / 23

Köpeğin duası / 32

Bir yolcuya hocasının duası / 33

Mü'minin Mizacı Barıştır / 34

Barış bir Uzlaşmadır / 35

Barış için Savaş / 36

İslâm'ın 5 Şartı İnsanı Barış İklimine Götürür / 36

Fani Olan Kavgaya Değmez / 38

Allah Birdir / 40

Çocuğunuza Kur'an Okumasını Telkin Ettiniz mi?/45

Vaktimizi iyi değerlendirebiliyor muyuz? / 47

İslâm'ın İbadet Nizamı İnsanın Dikkatini Zaman

Üzerinde Toplar / 49

Zamanın Geçtiğine Sevinilir mi? / $50\,$

Vakit Bilançosu / 51

Ne Hakla Zamanımı Yersin? / 52

Yenilenen Zaman - Yenilenen İnsan / 53

Zamanı Kendine Uydur / 53

Zaman Nasıl Genişler / 54

Gelecek Nasıl Kurtulur? / 56

Nedir Uzak Gelecek? / 57

6 / Öğretmenin Not Defteri - 3

İki İstikbali Birden Kurtarmanın Yolu / 58

Bir Taşla 2 Kuş Nasıl Avlanır? / 59

Peygamberimiz Ne Yapmışsa Onu Yapmalıyız / 60

Buz Gibi Eriyip Giden Ömür Sermayesi / 62

İslam Sevgidir / 63

Hayat Nedir? / 64

Güzellik İnsanın İçinde Olursa Herşey Güzel

Görünür / 70

Batının Çöküşü / 71

İflas Eden Eğitim Sistemi / 72

Çocuğun Yerini Köpek Aldı / 73

Batı Yardımsever mi? / 74

Yalnız İnsan / 77

Maddi Rızık - Mânevî Rızık / 78

Rızık Nasıl Ruhanileşir? / 79

Kafa midemizin rızkı / 82

Ruhun Gıdası / 82

Ölmüşlerin Ruhları da Rızık İster / 83

2. Bölüm

Din Nedir? / 85

Nereden gelip nereye gidiyoruz? / 88

Dini yaşamaya ne zaman başlamalı? / 90

İnsanın yaptıkları boşa gider mi? / 93

Anlamsız gurur, yanlışta ısrarı doğurur / 95

Tüm güzellikler İslâm'ın malıdır / 97

Bize Allah'ımızı anlatır mısınız? / 98

Kaybettiklerimizi doğru yerde arıyalım / 99

Mutluluk nerede? / 100

Genç nesilden zekâ pırıltıları / 101

Putçuluk İlkelliktir / 102

Akıllı insan puta tapar mı? / 103

Putçuluk bazıları için geçim ve gelir kaynağı mı? / 106

Günümüzün sahte ilahları / 107

Putçuluk ilkelliktir / 109

Putçuluğun ilacı tevhid inancıdır / 110

Ölüm korkusu nasıl yenilir? / 112

Âhiretin varlığına deliller / 116

Ölümden sonra dirilişin örnekleri / 126

Âhiret inancı bir zarurettir / 131

Âhirete imanın faydaları / 133

Peygamberimizin en büyük mucizesi Kur'andır / 139

Kur'an'ın mu'cize olmadığı cihet var mı? / 145

Kur'an insanları neye çağırıyor? / 146

Kur'an-ı Kerim niçin 23 yılda indirildi? / 148

Hac ibadeti / 150

Peygamber Efendimiz niçin çok çile çekti? / 155

Peygamberimiz niçin öksüz ve yetim idi? / 159

Şeytan sevap kazanabilir mi? / 161

Bekleselerdi / 166

Benim işim değil ki / 167

Maddeci anlayış insanları çıkarcı yapıyor / 169

Herkes üzerine düşeni yapmalı / 172

Çok şey farkeder / 175

Hüzünlü bir veda / 176

İmam-ı Azam'ın başarı ve mutluluk öğütleri / 180

İslam sevgi ve barış dinidir / 185

8 / ÖĞRETMENİN NOT DEFTERİ - 3

Kur'an hakkında doğru hüküm nasıl verilir? / 186
Hz. Muhammed ASM, barış peygamberidir / 187
Kimse zorla müslüman yapılmaz / 190
Başına besmele yazılmayan sûre / 190
İslâm öldürme olayına ne gözle bakıyor? / 191
İslâm'da niçin zorlama yoktur / 192
İslâm'da savaşa niçin izin verilmiş / 193
Kur'an cehennemden niçin bahseder? / 195
Kötülüklere karşı çığlık olmak / 196

ÖNSÖZ

HER önsöz yazışımda, bunun bir son söz olabileceği düşüncesi, içimi ürpertir.

Çünkü, sizlerle birlikte olmak, satırlarda, sayfalarda buluşmak çok güzel.

İnançta, ahlâkî güzelliklerde ve muhabbette buluşmak, hayatımızın en tatlı, en anlamlı yanı...

Fakat, ne gam... Cennet'te bile, en güzel nimetlerden biri, dostlarla sohbet değil mi? Hem de, her türlü dertten, endişeden, korkudan uzak olarak ve elemsiz lezzetleri, saf sevinçleri bütün varlığında duyarak doya doya... Böyle bir sohbeti hayal etmek bile ne hoş...

İmanımızın verdiği bu ümit olmasa, hayatımız ne kadar mânâsız ve bomboş olurdu.

İşte bu imtihan dünyasında bütün çabamız, âhiret biletini Cennet'e kestirebilmek... Ne yaparsak yapalım ölüm öldürülemiyor. Çaresiz, âhiret yolculuğuna çıkıyoruz. Öyle ise, güzel yaşamak, güzel ölmek ve ebedî güzelliklere yeniden dirilmek, hiç değişmeyecek bir hedefimiz olmalı...

Bu hedefe birlikte yürümek... Bütün insanları, burada ve öte dünyada mutlu görmek... Evet, gerçekten insan olmanın özellikleri bunu gerektiriyor.

Günden güne daha hoyrat, daha kaba ve daha acımasız olan insanî ilişkiler, bizi etkilememeli. Karanlıklara bir mum yakmanın, katılaşmış kalplere bir sevgi tohumu

atmanın, temel işimiz olduğunu asla unutmamalıyız.

Yaratılış amacından sapmamış bütün büyük ruhlar, hep bu gaye için çalıştılar. Âdeta bir kocaman yürek kesildiler ve sevgi hazinelerini, hiç bir ayrım gözetmeden bütün insanlara, hayvanlara, bitkilere cömertçe boşalttılar.

Bizi, sevgiyle sevgisinden yaratmış olan Yüce Allah, sevgiyi emretti, kini, kanı ve düşmanlığı yasakladı. Canlı, cansız bütün varlık dünyası, aynı yaratıcının eseri olarak, birbirini sevgiyle bütünledi, tamamladı, destekledi.

Böylece evrende bir müthiş uyum, ahenk ve düzen meydana geldi.

Sevgisizleşmiş insan, habire bu düzeni bozuyor. Günübirlik bencillikleri uğruna, dünyayı yaşanmaz bir hale getiriyor.

Sürekli veren cömert topraktan, daima ışıl ışıl neşe dağıtan güneşten, canımıza can katan tertemiz sulardan ibret almadan... Olumsuzluğu, cimriliği, çıkarcılığı kışkırtıyor birileri...

Bütün bu aksiliklere "dur!" diyebilecek bir ses olmalıyız. Bir mıknatıs gibi insan kardeşlerimizi iyiye, doğruya, güzele çekmeliyiz.

ÖĞRETMENİN NOT DEFTERİ bunu yapmak istiyor.

İlginizle, sevginizle etkisini artıran bir davetiye olmak istiyor.

Davetimiz, insan olmaya, insanî ilişkilerimizi geliştirmeye ve güzelleştirmeye... Kısacası mutluluğa...

Zira, her insan, mutlu olmaya lâyıktır.

Hepimizin, herkesin mutluluğuna katkısı olmalıdır.

Çağrımıza "evet" dediğiniz için, hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum.

> Vehbi VAKKASOĞLU 1 Ocak 1996, Bahçelievler

I. BÖLÜM

GÜL GETİREN ÇOCUK

Peygamber Sembolü Bir Çiçek...

Ogün herkesin bir çiçek getirmesini istemiştim. Baharın yaza dönmeye başladığı bu güzel İstanbul sabahında sınıfımız rengarenk bir bahçe olmuştu. Çünkü çoğu öğrencilerim seçtikleri çiçekten sadece birer tane değil, demetlerle getirmişlerdi. Biz o güzel günde, o şahane güzellikler arasında bir seçim yapacak ve en güzeli bulacaktık.

En öndeki sıraları boşalttık ve çiçek demetlerini yanyana dizdik, numaraladık. Her öğrenci getirdiği çiçeğin özelliklerini, güzelliklerini anlatacak ve bu güzellik yarışmasında birinci gelmesini sağlamaya çalışacaktı...

Proğramımız başladı. Karanfilden, leylaktan, laleden, ortancadan güle kadar, otuza yakın çiçek, kısaca tanıtıldı. Sonunda da oylamaya geçildi. Siyaha çalan kadifemsi bir kırmızı renkle, insanın içine işliyen harika bir kokuyu

taşıyan güller, farklı şekilde birincilik tahtına oturdu. O gülleri getiren Hasan, haklı bir mutluluğun sevinciyle arkadaşlarına teşekkür etti. Ben, tarafsız kaldığım ve oy kullanmadığım için, bana da bu sonucu nasıl bulduğumu sordu.

— Ben de gülü seçerdim, dedim...

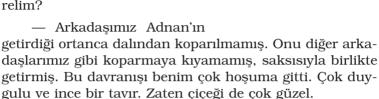
Tabii, hemen seçimimin sebebini sordular. Onlara dedim ki:

- Gül, edebiyatımızda Peygamberimiz'in sembolü sayılmış ve "gül-ü Muhammedî (Hz. Muhammed'in gülü)" diye anılagelmiştir. Ayrıca Sevgili Peygamberimizin terinin de gül gibi koktuğu söylenir. Belki de bu sebeble gül, insan ismi olarak da en çok kullanılan çiçektir. Bu bakımdan seçiminizi beğendim. Ancak, bu seçim diğer çiçeklerin çirkin olduğunu göstermez. Herbirinin kendine göre bir güzelliği ve özelliği vardır. Meselâ gülün de dikeni vardır ama, atalarımız "gülü seven dikenine katlanır" demişlerdir. Bu da gösteriyor ki, dünyadaki en mükemmel güzelliklerde bile, bir noksanlık vardır. Noksansız ve tam mükemmel güzellikler, ancak Cennet'tedir. Dünya, Cennet'in bir vitrini gibi, bazı örnekleri sergiliyor ve âdeta bize diyor ki:
- "— Dünyadaki bu kadar güzel olursa, ahiretteki ne kadar güzeldir, kıyas ediniz ve o gerçek güzelliği kazanmaya çalışınız."

Ve gülün dikeni bize bir ders veriyor. İyimser olma dersi... Güle bakacağız ve onun dikenli yaratılmış olması dolayısiyle şikayet etmeyeceğiz. Tam tersine, dikenler arasında böyle bir güzelliği yarattığı için Allah'a şükredeceğiz. Hayat her zaman gül kadar güzel değildir. Bazan, belki de çok zaman, dikenler kadar sert ve acılıdır. Onu olduğu gibi kabullenmeli, dikenlere karşı dikkatli ve tedbirli olmalıyız. Ve evet, unutmamalıyız ki, bize düşen görev, dikene bakıp karamsar olmak değil, gülüne bakıp iyimser olmaktır.

Bu arada sürekli söz istiyen Recep dikkatimi çekiyor.

- Söyle bakalım diyorum.
- Hocam, bir de özel ödül versek... Hani bazan yarışmalarda jüri özel ödülü oluyor ya, onun gibi...
- Niçin ikinci bir ödül verelim?

Receb'in teklifini oya sundum. Büyük bir çoğunlukla kabul edildi. Adnan, arkadaşlarına ve bilhassa Receb'e teşekkür etti. Ben de gösterdikleri bu çok anlamlı davranış sebebiyle, ikisini de kutladım. Gülleri getiren Hatice'ye ve ortancayı getiren Adnan'a birer kitabımı imzalayıp armağan ettim. Hatice de güllerini bana verdi. Diğer çiçekleri de sınıfımızın vazosuna yerleştirdik. Recep ortancaları da bana vermek istedi. Kabul etmedim ve bugünün bir hatırası olarak onları evine götürmesini söyledim. Hatice o güzel gülleri bana verirken, "çok sevdiğimiz bu gülleri sınıfımızın gülü olan öğretmenimize armağan ediyorum" dedi. Çok duygulandım. Teşekkür ettim ve dedim ki:

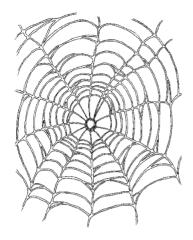
— Asıl sizler benim güllerimsiniz. Daha tomurcuk halindeki emsalsiz güllerim, sizlersiniz. Güller, çiçekler ve herşey sizinle daha bir anlamlı ve güzel... Zaten Cenab-ı Hak, bunları ve diğer bütün güzellikleri, sizler için, yani insan için yaratmıştır. Çünkü, güzelliği anlıyacak, yaratıcısını kavrıyacak tek canlı insandır. Yeryüzündeki her güzellik, o güzeller güzelinin, o güzellik kaynağının eseri, icadı, ihsanıdır. Her güzellik, O'nun sonsuz güzelliğinin bir habercisidir. O'nun eseri olan güzelliklere bakacağız ve Yaratıcısının engin bilgisini, sınırsız gücünü ve sonsuz yaratıcılığını anlıyacağız. Bu bakımdan atalarımız, "güzele bakmak sevaptır" demişlerdir. Eserindeki güzellik, bizi

O'nun güzelliğine götürecektir. Bakacağız ve düşüneceğiz. Böyle bir saatlik düşüncenin, yıllarca yapılan nafile ibadetlerden daha üstün olduğunu ifade ediyor Peygamberimiz. Güzelliği, O'ndan eserdir diye seveceğiz. Böylece bakıp zevk aldığımız güzellikler, bize ibadet sevabı kazandırmış olacaktır.

Bu dünyada gördüğümüz herşey, onun bize yazdığı bir mektubun harfi, kelimesi, cümlesidir. Okumayı bilirsek, hepsi de kendisini gösterdiğinden çok daha fazla Yaratıcısını gösterecektir. Nasıl ki, her harf, her kelime, her cümle, okumayı bilenler için bir mânâyı ifade ederse, tabiatın bütün güzellikleri de, denizi, kayası, bitkisi, ağacı ile, hayvanları insanları ve bütün yeryüzü ve gökyüzüyle hep Cenab-ı Hakkı gösterir. O'nun yüce isim ve sıfatlarını bize okutturur. Dolayısiyle bu dünyaya inançlı bir gözle bakanlar, varlıkları sadece birer nakış, süs ve güzellik olarak değil, aynı zamanda anlamlı satırlar ve sayfalar olarak görürler, okurlar, anlarlar...

Şimdi ben, Hatice'nin bana armağanı olan şu güzellik yarışması birincisi güllerle bir konuşayım. Bakalım neler söyliyecekler bana? Ya da onları okumaya çalışayım. Acaba taşıdıkları mânâyı tam çıkarabilecek miyim?

Göz zevkimizi son derece okşayan bu güzelliği nasıl elde ettin ey gül? Acaba senin şu incecik yeşil dalın ve topraktaki kökün mü sağladı bu güzelliği? Ama dinleyiniz, nasıl da "hayır" diyor. Ey akıllı insan, benim ancak yarı canlı sayılabilecek bu köküm ve gövdem, ne bilsin gül yapmayı... Nasıl becersin şu güzel renkleri... Yeşille kırmızının bu ahenkli uyumunu, burnunuzun hoşuna giden bu güzel kokuyu cansız topraktan nasıl yapacak? Kıvrım kıvrım içiçe sarılmış şu yaprakların düzeni onları çevreleyen yeşilin uyumu içinde, dikenlerim bile bir güzellik meydana getiriyor. Dikenlerim ki onlar benim hoyrat ellere karşı silahlarımdır. Bunların hiçbirini ben düşünmedim. Beni besleyen toprak da gül yapmakta çok cahildir. Bana sahiplenen insan da gül yapmanın bilgisinden ve gücünden mahrumdur. O halde beni varedeni, yaratanı

bulmak istersen, tabiatın ve insanın üstünde ve ötesinde bir Yaratıcı'yı bulmak, bilmek ve tanımak zorundasın...

Teneffüse çıktığımızda çoğu öğrenciler çiçeklerle konuşmaya, onlara sorular sorup, cevaplar almaya başlamışlardı... Ben de aralarına karıştım ve sohbetimize devam ettim.

— Benim güllerim... Eğer bu gözle, akıl gözüyle bakıp anlamaya çalışırsanız. Siz de şairin dediği gibi **"bir örümcek götürür Hakk'a beni"** di-

şairin dediği gibi "bir örümcek götürür Hakk'a beni" diyebilirsiniz. Çünkü, hangi eserine baksanız, en küçükten en büyüğüne kadar, hepsi de sizi O'na; gücü, ilmi ve yaratıcılığı sonsuz olana, yani ALLAH'a götürecektir. Bu bakımdan, "insanı Allah'a götüren yollar mahlûkatın nefesleri sayısı kadar çoktur" denilmiştir.

Bu dersimizden bir hafta sonra idi. Aynı sınıftan oldukça sakin ve sessiz bir öğrencim, yanıma gül bahçesi gibi geldi. Elinde en çok sevdiğim güllerden kocaman bir buket vardı. Göz ve burun zevkini okşayan bu harika güzellikler için, ona teşekkür ettim. Fakat herhalde çok pahalıya malolmuş olan bu zahmete bir daha girmemesini de tembih ettim. Ancak, bu güzel demet, çiçekciden alınmışa benzemiyordu. Nereden aldığını sordum. Biraz tereddüt etti, durdu, düşündü ve "komşumuzdan..." dedi...

— Bu güzel gülleri yetiştiren komşunuzu tebrik ederim. Ona selamlarımla birlikte kendisini kutladığımı da duyur. Eğer kabul ederse, böyle bir güzelliğe gönül vermiş bu güzel insanla tanışmak istediğimi de söyle, dedim...

ça Oktay'ın yüzünün karıştığını ve biraz telaşlandığını hissettim. Gülleri sınıfın vazosuna yerleştirdim.

Ne var ki ben konustuk-

— Bu gülleri yetiştiren zevk sahibi insanı hem tanımak, hem de ondan eğer mümkünse bunların fidesinden alıp, ben

de yetiştirmek isterim...

Oktay hemen yanımdan ayrılıp sırasına oturmak için acele ediyor ve arzularıma bir türlü candan "olur" diyemiyordu... Teneffüste onu yanıma çağırdım. İnceliği için tekrar teşekkür ettim ve gül yetiştiricisi komşularına beni ne zaman götürebileceğini sordum.

Aaaa o da nesi? Oktay'ın gözyaşları kızarmış yanaklarına doğru süzülmeye başladı. Doğrusu biraz şaşırdım.

— Seni niçin üzdüğümü söylemelisin. Yoksa ikimiz de derse giremeyiz, dedim...

Oktay bir hayli tereddütten sonra, hıçkırıklarını tutmaya çalışarak konuştu:

— Hocam, ben bu gülleri komşumuzun bahçesinden habersiz olarak aldım.

Bu olumsuz cevap beni çok şaşırttı. Bu yanlışlığı niçin yaptığını sordum:

- Hocam, sizi çok seviyorum. Sizin de gülü çok sevdiğinizi öğrenince, bir sürpriz yapmak ve sizi sevindirmek istedim
- Oktay, benim gülü sevdiğim doğru, Ancak, gül benim için, Hz. Muhammed'in sembolü... Oysa ki sen, o büyük Peygamber'e sembol olmuş gülü, sahibinden izinsiz koparıp getirmekle, Hz. Muhammed'in çok önemli bir emrini çiğnemiş oldun. Yani kul hakkı yedin. Haksızlık et-

tin. Bu yaptığın iş, dinimize göre haram. Haram ne demektir biliyor musun?

- Evet, Hocam, Allah'ın kesin olarak yasak ettiği şeylere haram denir. Aslında siz söylemiyorsunuz ama, benim yaptığım işin adı, düpedüz hırsızlıktır.
- Peki öyleyse, şimdi ne yapacağız? Bu durumu nasıl düzelteceğiz?

Oktay'ın iyice artan hüznü, beni de üzdü. Ona bir teklifte bulundum.

— Bu işi temizlemenin, hatta günahtan sevaba çevirmenin yolunu izliyeceksin. Yani gideceksin bu bahçe sahibi komşunuza ve diyeceksin ki:

"Amca ben oniki adet gülünüzü sizden habersiz olarak koparıp öğretmenime götürdüm. Çünkü o, Peygamberimizin sembolüdür diye gülleri çok seviyordu. Amacım sadece onu çok mutlu etmekti. Fakat Çiçekçiden gül alacak param da yoktu. Bu bakımdan size şimdi güllerinizin parasını vermek ve hakkınızı helal ettirmek istiyorum. Evet Oktay, bu vebalden kurtulmanın tek yolu, komşunuzla helalleşmektir. Ben sana para vereceğim, sen de cesaret gösterecek ve gidip bu işi halledeceksin..."

Oktay epey heyecanlandı bu sözlerim üzerine...

- Ama Hocam, komşumuz güllerini çok seviyor... Üstelik de sinirli bir insan. Parasını versem bile, bana hakkını helal edeceğini hiç sanmıyorum. Hatta beni dövmeye bile kalkabilir...
- Oktay bir cesaret göster. Gerekiyorsa sopa yemeyi de göze alarak, bu zata git. Senin pişmanlığını anlayışla karşılıyacağını umuyorum. Ve bunun için sana dua edeceğim. Kaldı ki, bu konuda çekeceğin cezalar, uğrayacağın hakaretler, bu işin ahiretteki cezasına göre çok basit kalacaktır sanırım... Şimdi hayatının ilk manevî imtihanına sokuyorum seni. Hadi bakalım cesur ol...

Bu sözlerim üzerine Oktay, biraz da gönülsüzce, "peki" dedi. — Hocam, dediklerinizi uygulamaya çalışacağım...

Aradan bir hafta geçmişti. Yine Oktayların sınıfındaydım. Yoklama yaptım. Sadece Oktay yoktu. Arkadaşlarına nerede olduğunu soruyordum ki, o birden kapıda göründü. Fakat, bir de ne göreyim elinde geçen haftakinden de güzel ve alımlı bir gül demeti vardı.

Elimde olmayarak irkildim ve soran gözlerle Oktay'a baktım. Fakat bu defa onda hiçbir korku ve tereddüt belirtisi yoktu. Tam tersine gözlerinin içi gülüyordu.

— Hocam, dediklerinizi aynen yapmaya calıstım. Gittim ve gülcü amcadan özür diledim. O niçin buna ihtiyaç duyduğumu sordu. Ben de, sizinle olan konusmamızı anlattım. Bu günahtan kurtulmak istediğimi acıkladım. Bunun üzerine kırgınlığı birden sevince dönüstü ve beni tebrik etti. Bizim bahçeden çok kimse gül çalmıştır ama, ilk defa sen gelip özür diliyor ve hakkımı helal etmemi istiyorsun. Bravo sana, Getirdiğin paravı kabul ediyorum ve tekrar sana iade ediyorum. Benim sana bir ikramım olarak kabul et... Ayrıca sana bu güzel inancı veren öğretmenine de cok selamlarımla birlikte, bahçemin en güzel güllerini götür. Onu da candan tebrik ediyorum. Ne zaman canın isterse, gelip benden gül istiyebilirsin. Ve eğer kabul edersen, bundan böyle benim manevî oğlum ol. Şimdiye kadar hep bir oğlum olmasını istedim, ama nasip değilmiş. Şu anda seni oğlum gibi seviyorum. Kabul mü?

Ben de yaşlı amcanın bu teklifine "evet" dedim... Hocam, sayenizde çok kıymetli bir dost kazandım. Allah sizden razı olsun...

Oktay'a teşekkür ettim. Ve dedim ki:

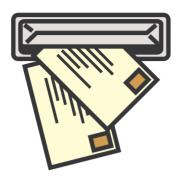
— Aferin görevini güzel yapmışsın. İyiliğin, dürüstlüğün açmayacağı kapı yoktur. Allah daima doğruların yardımcısıdır. Şimdi ben de senin sayende gül meraklısı bir dost kazanmış oluyorum. Söyle bakalım, beni ne zaman tanıştıracaksın manevi babanla?

Birkaç gün sonra Gülcü Amca'ya giderken düşünüyordum: "Yaşadığımız bu güzellik Peygamber sembolü gülün ve Peygamber sevgisinin bir sonucu değil miydi... Hem de gülden daha güzel mis gibi bir sonuç. Evet, O'nun sevgisiyle, daima dostluk, uyum ve gerçek insanlık yeşerip gelişiyor. Şair ne güzel söylemiş:

Muhabbetten Muhammed oldu hasıl, Muhammed'siz muhabbetten ne hasıl?

Yaratan'ın sonsuz sevgisinden Muhammed meydana geldi. O Muhammed ki, üstün varatık olmanın, insan olmanın en ulaşılmaz örneklerini yaşıyarak gösterdi. Allah'ın istediği bütün güzel ahlâkın yaşıyan bir vitrini gibi dünyayı sereflendirdi. İcinde, özünde Hz. Muhammed'in sevgisini taşımıyan sevgilerden neler meydana gelmektedir? Evet, Muhammedsiz sevgilerden neler oluştuğunu görmek icin, ona imandan uzak kisilerin icinde bulunduğu içler acısı hale bakmak gerek... Bunalımların, maddi ve manevi dertlerin, problemlerin acımasız kıskacında inliyen insanlara bakmak ve ibret almak gerek. Sevgilerimizin özünde onun sevgisi olduğu için, sevilmeye lâyık olanları daha bir coskuyla seviyoruz. Sevilmemesi gerekenleri de öğrettiği icin, duygularımızı israf etmiyoruz. Cılgınlıklardan, zararlılardan, haramlardan uzağız ve onlara sevgi beslemiyoruz. Herseyde olduğu gibi sevmekte de önderimiz Peygamberimiz'dir. Sevgilerimiz gerçek, özlü ve güçlü olmak için, O'nun sevgisiyle mayalanmaya muhtaçtır.

YENİ NESLİN SESİ...

Çorak Batı'da Açan Bir Güzel Anadolu Gülü

Bir çalıkuşu kadar ürkekti ilk gün. Sonra bir bülbül oldu, uzak gül bahçelerinden öten... Bâzân hû hû'lara gömülen kumrular gibiydi. Bâzân da, ulvî bir hüznü tüttüren saka kuşlarınca garipleşirdi. Dinlerdi, sorardı, arardı. Vakit nisandı. Uyanan tabiatla birlikte O da İlâhî besteyi şakıdı birden. Bu bir ruh kamaşmasıydı. Bir gönül deryasının, köpüklü dalgalarını imandan yana gümbür gümbür vuruşuydu. Ve bir mutlu sondu.

İstedim ki, bu hârika finalin tadına hep birlikte varalım. İstedim ki, içimizdeki ümitsizlik mikrobunu kovalım. Coşalım sahabe misali, bu emsalsiz gençliğe hizmet yolunda...

İşte size canlanan bir gül. İşte size yaratılış gayesine eren bir gönül. Ruhum kanatlı bugün. Bugün bayram, düğün... Rabbinin muhabbetiyle ebediyete değin, hep böyle kalması en engin dileğim. Şimdi, hazırsanız eğer, canımın gülüne, gülümün canına, GÜLCAN'ıma kulak veriniz. Çünkü o, binlerce örneğinden biri olarak, yeni neslin sesidir, lütfen dinleyiniz.

19 Nisan 1989 / Berlin

Sevgili Hocam,

Evvelâ ALLAH'dan sizin için mutlu ve huzur dolu günler geçirmenizi dilerim. Herşeyden önce sizin Cennet'e girmeniz için ALLAH'a dua ediyorum. (Ben dua etmesem de, siz inşaallah zaten cennetlik bir insansınız)!...

Canım Hocam.

Öğretmenin Not Defteri için çok teşekkür ederim. Kitabın üstündeki ithaf yazısını, size, Türkiye'ye mektup yazdıktan sonra gördüm. Geçen hafta mektup yazacaktım aslında size. Ama derslerden fırsat bulamamıştım. Şimdi yazıyorum. Teşekkürüm geciktiği için kusura bakmayın ne olur?

Biliyorsunuz, artık namazımı kılıyorum. Size nasıl minnettarım bilemezsiniz. Aslında kaç kere başlamıştım namaz kılmaya. Yani şimdi bildiklerimin çoğunu önceden de biliyordum. Ama bu bildiklerim kilitliydi, ne yazık ki. Siz bu kilidi kırdınız ve beni ALLAH'ın huzuruna kavuşturdunuz. Sizi çok seviyorum öğretmenim. İçimdeki kilidi ben şimdiye kadar kırmayı başaramamıştım. Bunu sonunda siz başardınız. Nasıl kırdınız bu kilidi, hocam? Belki sizin sık sık yaşadığınız olaylardan bir tanesi bu. Belki unutup gidersiniz, bir süre sonra. Benim için bu olayın anlamı çok büyük. Unutmama imkân yok.

Biliyormusunuz Hocam, sizin hiç unutulmayan bir öğrenciniz olmak isterdim. Şey, kızınız diyecektim. İnsan "kızını" unutmaz ama, bu kadar çok kızı olursa, hepsini de unutmamasına imkân yok, değil mi? Ama o bahtiyarlığa erersem ne mutlu bana. Beni hiç unutmaz, hatırlarsınız, değil mi Hocam? Şu an kafamdakileri pek toparlayamıyorum. En iyisi size Hatıra Defterimden kısımlar yazayım:

"Bu sabah hayatımda ilk kez sabah namazı kılma bahtiyarlığına erdim. ALLAH'ım sana şükürler olsun!... Bir ara seccade sanki uçuyor sandım. Göklerdeyim, çok uzaklardayım. ALLAH'ın huzurunda olmak ne güzel bir sey! İçimden hıçkıra hıçkıra ağlamak geliyor... Sevinçten,

mutluluktan ağlamak istiyorum. Bütün dünyaya haykırmak istiyorum: Ben doğru yolu buldum, ALLAH'ıma kavuştum. Sizler de gelin... ALLAH'ım, Vehbi Hocam'ın ne muradı varsa ver. Sana kavuşmamı ona borçluyum. Hayat, namaz'sız meğer ne kadar susuz ve kupkuru imiş. İçimdeki coşkuyu, sevinci, mutluluğu anlatabilmek için

kelime bulamıyorum. Artık hiç bir kuvvet Vehbi Hoca'nın kırdığı kilidi, bir daha asla kilitleyemez. Dört elle sarıldım artık Namaz'a, İman'a..."

İşte böyle Hocam. Sevaplarınıza bir sevap daha kattınız. Ne mutlu size. Herkes sizin gibi olabilse. Ne kadar iyi bir insansınız, Hocam. Hocam olduğunuz için çok seviniyorum. Kızınız olduğum için daha da mutluyum.

Neyse, epeyce zamanınızı aldım. Son verirken ellerinizden hürmetle öperim.

Kızınız GÜLCAN

Not:

(Biliyormusunuz, Esengül'ün yazdıkları var ya; bir zamanlar, (çok olmadı o kadar) ben de aynen o durumdaydım. Onun mektubunu okuyunca, nerdeyse o feryad eden kişiyi, kendim sanacaktım. Çünkü hemen hemen aynısıydım. Ama çok şükür kurtuldum. Bir daha öyle bir şey ne bana, ne başkasına olmaz inşaallah. Amin).

ALLAH NİÇİN HER İSTEDİĞİMİZİ VERMİYOR?

"Duanız Olmasa Ne Kıymetiniz Var"

Kış içinde baharı yaşadığımız güzel bir gündü. Hem bu beklenmedik güneşli gün, hem de bu akşam yaşıyacağımız Berat Kandili dolayısiyle, içimde tarifsiz bir coşkunluk vardı. Sınıfa girince, dikkatleri daha da yoğunlaştırabilmek için şu soruyu sordum:

"— Çocuklar, bilin bakalım bugün ben niçin sevinçli-yim?"

Benim için gerçekten bir güzel sevinç sebebiydi cevaplar.... Çünkü, sınıfın büyük bir çoğunluğu, "Hocam, bu akşam kandil!" diyordu...

Ancak, bu akşamın ne kandili olduğunu hatırlıyanlar biraz daha azdı. "Berat Kandili" diyenlere de sırasiyle soruyorum:

"— Berat kandili'nin önemi ve anlâmı nedir? Bu gecede neler yapılmalıdır?"

Bakıyorum, kalkan parmakların sayısı giderek azalıyor. Ve sonunda bu mübarek gecenin önemini ve anlamını iki maddede topluyoruz.

1) Bu gece, geçmiş bir yılımızın muhasebesi yapılır. Yani geçen seneki Berat Kandili'nden bugüne kadar geçmiş bir yıl içinde günahlar, sevaplar hesap ediliyor. Böylece bir yılı manevî mânâda kazandığımız, ya da kaybetti-

ğimiz anlaşılmış oluyor. Hani ticarî kuruluşların senede bir defa yaptıkları kâr-zarar hesapları vardır ya... İşte aynen onun gibi, biz de Berat gecesinde bir yıllık günah-sevap dökümümüzü yapmış oluruz. Ancak, bu gece yapılan samimi, içten dualarla, ibadetlerle, durumu son anda lehimize çevirebiliriz. Bu, durum, futbol maçlarında atılan son dakika gollerine benzetilebilir. Berat gecesinde yapacağımız candan yakarışlar, dualar, namazlar, Kur'an'lar, sevap kefemizi ağır bastırabilir. Böylece kaybedeceğimiz bir yılı, son anda kazanabiliriz. Berat Kandili, müslümanlara böyle bir imkânı sağlıyor.

2) Cenab-1 Hak, bu gece kullarının gelecek bir yıl içindeki rızıklarının da takdirini yapar. Yani, kim ne kadar yiyip içecektir, kimin dünyadan nasibi bitecektir gibi sorular, bu gece cevaplarını bulmuş olacaktır. Rızkımızın miktarının ve süresinin tesbit edileceği böyle bir gecede, ilgisizce bir tavır sergilemek, elbette yanlış olur. Kötü huylarımızdan vazgeçmeye, daha çok iyiliğe yönelmeye söz vermelerle geçmeli bu gece. Allah'tan daha bol ve bereketli rızıklar istemeli...

Sohbetimiz bu şekilde devam ederken, Adnan el kaldırıyor. Sorusu dikkatimi çekiyor. İsterseniz bu konuyu açıklıyayım diyorum. Bakıyorum konu ilgi çekiyor. Adnan'ın sorusu şu idi:

- "— Hocam, ben iki kandildir dua ediyorum ve Allah'tan bazı şeylerin olmasını istiyorum. Fakat bunca zamandır istediğim hiçbir şey olmadı. Halbuki, siz duanın boşa gitmiyeceğini, mutlaka cevap bulacağını söylemiştiniz. Üstelik, geçenlerde bir dua kitabı aldım. Oradaki duaları da denedim. Yine hiçbirinden netice alamadım. Söyler misiniz, benim dualarım niçin kabul edilmiyor? Allah istediklerimi neden vermiyor?"
- Aferin Adnan. Bu çok güzel bir soru. Ve mutlaka anlaşılması gerekli olan bir soru. Şimdi bu kolay sorunun cevabını sizler vereceksiniz. Düşüneceksiniz ve cevapları

bulacaksınız. O zaman Adnan'ın sorduğu sorunun cevabını sizlerin bildiği de ortaya çıkmış olacak böylece...

Evet, şimdi ben konuyu açacak bir soru soruyorum:

— Acaba, Allah, dualarımızı hiç kabul etmiyor mu? Yani O'nun bize verdiği, hoşlandığımız, sevdiğimiz hiçbir şey yok mu? Eğer bu soruya "evet" derseniz, gerçekten hiçbir isteğimizin gerçekleşmemiş olduğu anlaşılır... Ama cevabınız, "hayır" olursa, o zaman düşünmemiz gerekir yeniden...

Sorumu tekrarlıyorum: "Acaba, Allah bize sevdiğimiz, hoşlandığımız hiçbir şey vermedi mi?"

Söz istiyenlerin sayısı bir hayli fazlaydı. Sırayla cevapları alıyorum:

- Allah bize çok şey vermiştir. Verdiği şeylerin büyük bir bölümünü de seviyoruz.
- Allah bize insan olmayı nasip etmiştir. Cansız olarak, bitki olarak, ya da hayvan olarak yaratmamış, en üstün canlı olan insan olarak yaratmıştır.
- Allah bize çok sevdiğimiz anne ve babamızı vermiştir.
 - Sağlık vermiştir.
 - Akıl vermiştir.

Şimdi bütün bu cevaplardan ne sonuç çıkarıyoruz? Allah bize sevdiğimiz ve hoşlandığımız şeyleri vermiş mi, vermemiş mi?

Sözü Sınıf Başkanı'na veriyorum:

— Hocam, Allah, saymakla bitiremiyeceğimiz kadar

çok şeyi, hem de sevdiğimiz, istediğimiz şeyleri bize vermiştir. Hem de bunları biz istemeden, daha istemesini bile bilmezken vermiştir. Biz kendi aklımızla ve bilgimizle bu kadar güzelliği düşünüp istiyemezdik bile... O bizim düşünemiyeceğimiz, hatta hayal bile edemiyeceğimiz güzellikleri ve düzeni, daha biz istemeden, istemeyi öğrenemeden bizlere vermiştir.

— Bravo Başkan... Sen gerçek bir başkansın. Çok güzel bir noktaya dokundun.

Bakıyorum, Filozof Mehmed, biraz kıskanıyor gibi bu iltifatlarımı. Bunu hissettiğim için, ondan tarafa bakıyorum.

- Ne dersin Mehmed, Baskan'ın sözlerine?
- Evet Hocam, Başkan gerçekten ilginç bir noktaya parmak bastı... Aslında Rabbimizin bize verdikleri, hem de istemeden verdikleri bile çok çok fazla... Arkadaşların bunları saymaya çalıştılar... Ancak, Allah'ın bize verdiği en önemli bir şeyi kimse saymadı.

Mehmed'in bu sözü üzerine sınıftan sesler yükselmeye başladı:

- Beyin.
- İman
- Kur'an
- Göz.
- Söz.

Ancak, Mehmed bütün bu cevapları beğenmiyor ve Allah'ın bize verdiği daha değerli bir başka şeyi bulmalarını istiyordu. Sonunda sınıf yoruldu ve "öyleyse sen söyle..." dediler... Filozof Mehmed, her zamanki sevimli yaramazlığını ve havalı halini takındı... Şöyle bir yüksekten etrafa bakındı ve yavaş yavaş konuştu:

— Allah'ın bize verdiği en güzel, en kıymetli ve en önemli şeylerden biri, İSTEMEYİ ÖĞRETMESİDİR. Madem ki istemeyi vermiştir, öyleyse vermeyi de istemektedir.

Sınıfta meydana gelen sessizliği süzen Mehmed'in hali, "nasılmış..." der gibiydi.

- Bu çok önemli ve ince bir konu... Ama tahmin ederim, bunu şu anda düşünmedin Mehmed.
- Evet Hocam, bu sözün aslı İmam Rabbani isimli bir büyüğe aitmiş...

- Mehmed'e büyük bir aferin... Hakikaten güzel bir meseleyi aydınlattı. Buraya kadar konuştuklarımızı özetliyecek olursak, ne demeliyiz?..
- 1) Demek ki, Allah bize zaten birçok şeyi vermiştir. Hem de cömertliğinin ve bize olan sevgisinin sınırsızlığından dolayı, sayısız derecedeki güzel şeyi, istemeden vermiştir. Üstelik bize daha da fazlasını vermek için, İSTE-MEYİ de öğretmiştir. Evet gerçekten de, "vermek istemeseydi, istemek vermezdi..."
- 2) "Allah niçin istediklerimizi vermiyor" sorusu, yanlış bir sorudur. Çünkü, biz varoluşumuzu O'na borçluyuz. Yani bizi varlık dünyasına çıkardı, yoklukta bırakmadı. Cansız bir varlık olarak değil, bitki olarak değil, hayvan olarak değil, en üstün canlı olan insan olarak yarattı. İnsana ait bütün güzel ve uyumlu iç ve dış organları, duyguları, düşünceyi verdi. İnsan olarak hayatımızı devam ettirebilmek için gerekli ortamı, şartları ve imkânları da bedava verdi. Meselâ hayatımızı devam ettirebilmek için çok muhtaç olduğumuz havayı düşünelim. Yaşamak için hem almaya, hem de vermeye muhtaç olduğumuz hava nimeti, bedava değil midir? Arabaların benzinleri gibi, biz de onu hava istasyonlarından parayla alacak olsaydık, yaşamak ne kadar zorlaşırdı, değil mi?
- 3) Hayatımız için gerekli temel ihtiyaçları Rabbimiz bize karşılıksız olarak hediye ediyor. Ancak biz insanlar, nimetlerin daha da artması için ona yalvarıyoruz. Temel

ihtiyaçlarını sağlamış olanın ekstraları, ya da lüksü istemesi gibi... İnsan yapısı ve yaratılışı gereği, daima daha iyisini, daha güzelini, daha değerlisini ister. Bunun için de sürekli duaya, yalvarıp yakarmaya ihtiyacı vardır... Demek ki, ihtiyaçlarımızın devam etmesi, dualarımızın da devamını gerektirir. Hiç bir ihtiyacı olmayanın Allah'a yalvarmaya da ihtiyacı olmaz. Dolayısiyle, herkesin her zaman ulaşmak istediği ihtiyaçları vardır. Ve bu ihtiyaçlar, O'na el açmamızı, O'ndan istememizi ve sürekli O'na yalvarmamızı mecbur kılmaktadır.

- Acaba bunu tam olarak anlayabildik mi?
- "Evet Hocam" diyor Orhan ve ekliyor: "Allah, her istediğimizi hemen verseydi, bizler dua etmeyi unuturduk..."
- Peki, dualarımızın bütünüyle, ya da bizim istediğimiz biçimde gerçekleşmemesinin başka ne gibi sebebleri olabilir? Şimdiye kadar konuştuğumuz konuların ışığında düşünelim bakalım... Size beş dakika müsaade..

Fakat, beş dakika dolmadan konuşmak istiyenler oluyor. Söz veriyorum. Çok güzel yaklaşımlar var cevaplarda. Şimdi sırasiyle bu güzel cevaplara bir göz atalım:

1) Her şey, dua ile, yani sadece Allah'tan istemekle olsaydı, insanlar tembelleşirdi. Kimse çalışmaz, istediği şey için Allah'a el açardı. Oysa ki, Allah bizlerin tembel olmamızı değil, daima çalışmamızı, amacımıza ulaşmak için elimizden gelen çabayı göstermemizi istiyor. Elimizden gelen bütün çalışmayı yaptıktan sonra, beklediğimiz sonuca ulaşmak için Yüce Yaratıcı'ya yalvarırız, dua ederiz...

Buna dinimizde tevekkül denir. Çiftçinin tarlasını güzelce sürmesi, tohumun iyisini ekmesi, suyunu, gübresini vermesi ve diğer gerekli bakımları yapması, bu sırada da iyi ürün vermesi için Allah'a dua etmesi, gerçek tevekkülün örneğidir. Zaten, iyi ürün almak için yapı-

lan bütün çalışmalar da aslında bir çeşit duadır. İş ve hareket halinde yapılan bir dua...

2) Dünya bir imtihan meydanıdır. Ürünleri öteki dünyada alınacak bir tarladır. Dolayısiyle, bu dünyada kim çalışırsa, Allah onu başarıya ulaştırır. Bu dünyada Allah herşeyi sebeblere ve kanunlara bağlamıştır. Ne yapmak istiyorsak, o işe uygun olan şekilde hareket etmeliyiz. Çalışmak, iyi ve faydalı işler yapmak, aynı zamanda Allaha karşı yapılan sevaplı bir kulluk sayılmaktadır. Mesela, sınıfını geçmek için çalışan bir öğrenci, eğer inançlı ise, temel kulluk borçlarını yerine getiriyorsa, okul derslerine çalışması da ibadet olur ve ona sevap kazandırır.

Demek oluyor ki, ulaşmak istediğimiz netice için çalışmak, bu dünya imtihanının bir önemli şartıdır. Sadece sözlü dua ile başarıya ulaşılamaz. Çünkü, Allah, ister müslüman, ister bir başka din bağlısı, kim olursa olsun, bu dünyada çalışanın kazanacağını bildirmiştir. Aksihalde, Allah'a dua eden müslümanlar başarılı olsalar ve inançsızlar da, bütün çalışmalarına rağmen başarısız kalsalardı, dünya imtihanı bozulurdu.

- 3) İnsan Allah'tan çok çeşitli şey ister... Arzular, istekler, dilekler âdeta sonsuz denecek kadar çoktur. Fakat, yine bu istiyen insanlar, istedikleri şeyin kendileri için gerçekten iyi ve faydalı olduğunu bilemezler. İnsan aklı, sınırlı bir biçimde, kavrayışına, anlayışına göre ister. Ama istediği şey, gerçekten hayırlı mıdır, bunu açık bir biçimde bilemez. Hatta, bazan, kendisi için çok zararlı bir şeyi de, faydalı sanarak istiyebilir. Bu bakımdan gerçekleşmeyen bir dua için hemen üzülmemeli, "belki de istediğim şey hakkımda hayırlı değildi", diye düşünmelidir. İstediğimiz şey hayırlı ise, olması için dua etmelidir.
- 4) Eğer Cenab-ı Hak, her istiyene, her istediğini verseydi, bu dünyanın düzeni bozulurdu ve hayat yaşanmaz olurdu. Bir an için düşünelim: Mesela, kim fakir olmayı, ya da emeğiyle geçinen bir işçi olmayı isterdi?.. Şüphesiz ki, insanların büyük bir çoğunluğu zengin olmayı, hanlar, hamamlar, fabrikalar sahibi olmayı isterdi. Peki, bu işyerlerinde çalışacak kişileri nereden bulacaktık. Kimleri fab-

rikada işçi olmaya razı edebilecektik? Herkesin zengin olduğu bir yerde, bazı çok önemli görevlerin yapılabilmesi mümkün değildir. Meselâ bir zamanlar, İstanbul'da temizlik işçileri bir süre grev yapmışlardı da, şehir pislikten geçilmez olmuş, neredeyse yaşanamaz bir yer haline dönüşüvermişti...

Demek ki, her insanın zengin olma duası kabul edilmez ama, mutlu olma duasının kabul edilmesi mümkündür. Çünkü, mutlu olmanın bir şartı da mutlaka zengin olmak değildir. Bir çok işçinin, çalıştıkları fabrikanın patronundan daha mutlu bir hayat yaşaması mümkündür.

- 5) Dua da, bu dünyada insanı mutlu eden bir güzel harekettir... Dua eden insan anlar ki, sesini veya kalbinden geçirdiği duyguları bilen ve duyan Bir'i vardır. Ve o elini her açtığı zaman onu duymaktadır. Annesiyle bile kıyaslanamıyacak kadar fazla bir şefkatle onu sevmektedir. Üstelik onun gücü ve bilgisi, yaratıcılığı sonsuzdur. Böyle bir yaratıcı'ya el açmanın, yalvarıp yakarmanın insan kalbine vereceği huzur bambaşkadır. İstediği her an yakarışını duyan ve kabul eden bir Rabbe bağlanmanın, güvenip dayanmanın ruhumuza vereceği lezzet, ancak dua ile hissedilebilir.
- 6) Gerçekleşmiyen dualarımız için cevap verilmedi, ya da kabul edilmedi diye düşünmemeliyiz. Çünkü, bazan dua istediğimiz biçimde değil, daha iyi ve uygun bir tarzda kabul edilir. Fakat bu durum, bizim o anki arzumuza uymadığı için üzülürüz, hatta bazan kabullenemeyiz. Fakat bir süre sonra görürüz ki, istediğimiz şey bizim için iyi değilmiş... Bazan da bizim bu fani dünya için istediğimiz bir şey, sonsuz ve ölümsüz âhiret âlemi için kabul edilir. Biz de sanırız ki, duamız cevapsız kaldı... **Gelip geçici**

olanı kaybeden, ama sonsuzu yakalıyan zarar değil kâr etmiştir. Böyle bir dua kabul edilmemiş değil, daha iyi bir şekilde kabul edilmiş demektir.

- 7) Dua bir kulluktur. Dolayısiyle sevaplı bir ibadettir. İbadetlerin ise, asıl amaçları, ahireti kazanmaya yöneliktir. Yani her yaptığımız yakarışın, mutlaka dünyada bir neticesini görmemiz gerekmez. Hatta bazı büyükler, ermiş kişiler, dualarıyla Cenneti kazanmayı bile istememişlerdir. Sadece "Allah bizden razı olsun yeter," demişlerdir. Tabii bu, herkesin ulaşamıyacağı çok yüksek bir kulluk düzeyidir.
- 8) Acaba dualarımızı usûlüne uygun olarak yapıyor muyuz? Herşey gibi, duanın da bazı kaide ve kuralları vardır. Yalvardığımız Allah'ın emirlerine uyuyor muyuz? Yoksa yasak ettiği herşeyi yaptıktan sonra, bir de elimizi açıp isteklerde mi bulunuyoruz? Meselâ, Peygamberimiz, haramla beslenen bir insanın duasının kabul edilmiyeceğini bildiriyor.

Ayrıca, namaz ve oruç gibi ibadetlerin içinde aynı zamanda en makbul dualar vardır. Belli kutsal gecelerde ve günlerde, kutsal yerlerde mesela, Kâbe'de dua etmek de makbul dualar arasındadır. Peygamberimiz bir hadîsinde, "günahsız bir ağızla dua ediniz" buyurmuştur. Sormuşlar:

— Bir insanın hiç günahsız olması mümkün müdür?

Buyurmuş ki: "Birbiriniz için dua ederseniz, günahsız ağızla dua etmiş olursunuz. Çünkü, sen başkası adına günah işliyemezsin..."

Böylece Peygamberimiz her hayırlı işte olduğu gibi, duada da yardımlaşmamızı tavsiye etmektedir.

— Evet, dua konusunda başka sorusu olanlar var mı?

Bu sorumu yönelttiğimde zil de çalmıştı. Soruları başka zamana bıraktık. Ancak, soruyu soran Adnan

epeyce sevinçliydi.

"— Hocam, dua konusu düşündüğümden de genişmiş... Ama kafamdaki sorular artık çözülmüş durumda" diyordu...

KÖPEĞİN DUASI

Hep düşünmüşümdür, acaba hayvanların dilini anlıyabilseydik, nasıl olurdu diye... Ya da düşünüp konuşabilselerdi, bizlere neler söylerlerdi? Hayvanlar da, insanat bahçesi gezmek isterler miydi? Süleyman Peygamber, hayvanların dilini bilirmiş... Ne kadar ilgi çekici değil mi? Şimdi de insanlar, bazı hayvanların dilini anlamaya çalışıyorlar. Özellikle Yunus Balığı ile konuşmaya başlamışlar bile... Çünkü o balık, adını taşıdığı Allah elçisinden gelen ilhamla, zaten insana çok yakın ve sıcak duran bir hayvandır.

Bazı büyükler de, hayvanların seslerinden çok derin mânâlar çıkarmışlardır. Mesela Bediüzzaman Hazretleri, kedinin mırmırlarının "Ya Rahim, Ya Rahim" demek olduğunu ifade ediyor.

Benim Ebu Hüreyre ilhamlı, kendime manevi anne kabul ettiğim Hikmet Öğüt Hanımefendi, kalbindeki emsalsiz sevgi hazinesini hayvanlara da açık tutar. Sadece kendi kedilerini değil, Allah'ın yarattığı her mahlûku, Yaratan'dan ötürü sever. Bir sohbetimizde bana verdiği, "Kö-

peğin Duası" başlıklı yazıyı sizlere de sunmak istiyorum. Sanırım, sizler de benim kadar beğeneceksiniz:

— Bütün mahlûkata hükümran olan Allah'ım!

Benim kendilerine gösterdiğim sadakat derecesinde, Efendim olan insanın da hemcinsine karşı sadık kalmasını sağla...

Benim kendilerine bağlandığım gibi, onun da ailesine ve dostlarına muhabbet ve bağlılığını temin et...

Benim onları ve mülklerini muhafaza ettiğim gibi, onların da emanet ettiğin nimetlerin namuslu birer muhafızı olmalarını temin et...

Allah'ım, benim kuyruğumu sallamaya hazır olduğum gibi, onların da tebessüme hazır olmalarını sağla...

Onların ellerini yalamaya hazır olduğum gibi, onların da şükür borçlarını tanımalarını temin et...

Şikayet etmeksizin dönüşlerini beklemekte gösterdiğim tahammül gibi, onları da sabırlı kıl. Onlar için huzurumu, rahatımı, herşeyimi, hatta hayatımı bile feda etmekte gösterdiğim cesaret ve samimiyet hissini, onlara da nasip et..

Bütün mahlûkata hükümran olan Allah'ım!

Ben her zaman köpek olarak kaldığım gibi, insanların da insan olarak kalmasını temin et...

BIR YOLCUYA HOCASININ DUASI

İnşaallah gideceğin yollar sana gelir. Ve dilerim, rüzgar her zaman arkanda olur. Her esintinin yelkenini doldurmasını ve sana yardım etmesini isterim.

Güneş daima yüzünü ısıtsın ve önünü aydınlatsın. İçinde yanan ışık hiç sönmesin ve gittiğin her yerde kılavuzun olsun. Yağmur da, yumuşacık düşsün saçlarına ve hiçbir şey seni incitmesin. Tekrar görüşünceye kadar, Rabbim korusun! Âmin...

MÜ'MİNİN MİZACI BARIŞTIR

Ey Allah'ın Kulları Kardeş Olunuz!

Eskiden adı **Sulh** idi. Şimdi **Barış** oldu. Adı ne olursa olsun, **selamet** ve **emniyet** demek olan bu mefhum, dünyamıza iyice yabancılaşmıştır. Allah kullarına zulmetmez. Demek ki, kulları bu güzelliğe lâyık olamadıkları için onu hergün biraz daha kaybetmektedirler.

Barış bir mizaçtır. Bu mizacın yaratılışımıza uygunluğu, "**sulh hayırdır**" meâlindeki ayetle belirtilmiştir. Sulh hayır ise, kavga ve savaş da şerdir. Günümüz insanı, şimdi bu şer kıskacında huzursuzdur.

Devletin devletle, sınıfın sınıfla, kabilenin kabileyle, ailenin aileyle insanın insanla ve hatta insanın bizzat kendisiyle kavgalı olduğu bir dünyada, sulhun huzur ve bereketini aramak boşuna değil midir?

Savaş da bir mizaçtır. Savaş mizaçlı, kin karekterli insanların; huzursuz, güvensiz, saadetsiz, katı ve kaba ortamları, insanlığı tehdit eden en müthiş manevî atmosfer kirliliğidir. Bu manevî havanın, artık nefes aldırmaz eden kirliliğidir ki, her yere kavgayı, kanı, kini ve uyuşmazlığı taşımaktadır. Ve bu sebebledir ki insanlar, daima

kavgaya hazır birer sinir küpüne dönüşmüşlerdir. Oysa ki barış; sükûnet, genişlik ve hoşgörü işidir. Aceleci, telaşlı, tedirgin insanlar ise, kendi içlerinde kuramadıkları barış ve sükûnet ülkesini, dışlarında hiç mi hiç bulamıyacaklardır.

BARIŞ BİR UZLAŞMADIR

Olumlu ve olumsuz her türlü duruma karşı nasıl davranacağımızı bütün açıklığıyla ortaya koymuş olan İslamiyet, en adaletli uzlaşma yoludur.

Bu bakımdan da insanı kendisiyle ve toplumları birbirleriyle gerçekten barış ve uyum içinde yaşatmak istiyenler, İslam'a muhtaçtırlar. İşte bu gerçeğin en güzel örneklerini ortaya koyan atalarımız; meselâ bir Kudüs'te, camiyi, kiliseyi ve havrayı asırlarca yanyana yaşatabilmişlerdir. Şimdi o topraklarda kan, kin ve savaş; gizliaçık her yolla devam etmektedir. O kadar ki, müslümanın müslümanla savaşı dahi başlamış durumdadır. Elbette ki, başka inançlara bile barış ve huzur getiren İslamiyet, bu şaibeden tamamen uzak ve müberradır. Çünkü, "bütün mü'minleri kardeş" ilan eden İlahî haber, bu kardeşliğin yaşanmış en güzel örneği olan Mekkeli muhacirlerle, Medineli ensar'ın harikulâde dayanışmasını methederek zikreder.

Ve yine Allah Kelamı açıklar ki:

"Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık. Sizi, sırf birbirinizle tanışasınız diye büyük cemiyetlere, küçük kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, sizin Allah nezdinde en şerefliniz takvaca en ileri olanınızdır." (Hucurât, 13)

Peygamberler Peygamberi ise, 14 asır öteden, her gün daha bir yenilenen ve ihtiyaç duyulan sesiyle şöyle der:

"Ey Allah'ın kulları! Hepiniz kardeş olunuz."

BARIŞ İÇİN SAVAŞ

İslâm, o kadar barışçıdır ki, onun savaşları bile son çaredir, nihaî çözümdür, sulhü sağlamak içindir. Bu bakımdan da savaşlara, insanlığı, sükûneti, hoşgörüyü ve vicdanı getirmiştir. Savaşı, sadece engelleri kaldırma ve savunma vasıtası olarak gören İslam, tecavüzde değil müdafaadadır. İlk hamle, daima düşmandan beklenir, ilk hamlenin, va da hamle düsüncesinin.

planının, tertibinin emaresini görmeden, müslüman savaşa kalkışmaz...

Düşmanın **silah çekmeyen çocuğunu, kadınını, ihtiyarını, din adamını,** savaşın dışında tutmayı emreden Peygamber Efendimiz, gereksiz yere düşmanın **ağacını ve hayvanını** bile öldürmeyiniz, buyurmuştur.

O, "10 küsur sene kumanda ettiği ordusuyla, 1.5 milyon kilometre kare arazi fethetti. Bu harplerde düşman olarak öldürülenlerin sayısı sadece 150 kişi civarındadır."

Bu gerçek, İslam'ı **kılıç dini** olarak görenleri utandırmalıdır. Çünkü, barışta bile insanî ölçülerle yürüyen bir kardeşlik düzeni kuramıyanların, **savaşı insanileştiren, güzelleştiren ve vahşet olmaktan çıkaran** bir anlayışı kaba bulması imkânsızdır.

İSLÂMIN BEŞ ŞARTI İNSANI BARIS İKLİMİNE GÖTÜRÜR

İslâm, beş şartıyla, insanın iç dünyasında tatlı bir barış iklimi kurmuştur.

Kelime-i Şehadetle, insanı sadece bir olan Allah'a

kul etmiş ve böylece bütün diğer varlıkların kulluğundan ve köleliğinden kurtarmıştır. Kendisini yaratanın; başka bütün varlıkları da yarattığının şuuruyla, canlı-cansız bütün alemler arasında bir yakınlık ve ilgi doğmuştur. Bu bakımdan da Yunus'un deyimiyle, "Yaratılanı, Yaratan'dan ötürü hoş görür..."

İşte bu hoşgörü ortamı barışçı mizacın temelidir. Allah'a kul olmakta eşitlenerek, aralarından her türlü sun'i imtiyaz ve üstünlük sebeblerini kaldıranlar barış dünyasından içeri ilk adımı atmış olurlar. Çünkü barışı bozan, ihtilaf ve ayrılıktır. Anlaşmazlıkların temelinde ise, haksızlıklar ve üstünlük iddiaları vardır.

Namaz bu barış ikliminin en etkili klimasıdır. Günde en az beş defa eşitlik ve adalet iksirini mü'mine üfler durur. Hele de camide kılınmasıyla; amirle memuru, esnafla profesörü, zenginle fakiri yanyana ve omuz omuza getirerek, onlara birbirlerinden farksız kullar olduklarının şuurunu verir. Aynı safta ve aynı tarzda kullukla eşitlenirler. Barış bir temel yapı olarak böylece siner insanın içine, iliğine, kemiğine...

Oruç, firavunlaşıp başkaldıran nefislerin burunlarını sürter. Onlara acizliklerini, güçsüzlüklerini hatırlatır ve kul olduklarının şuurunu telkin eder. Böylece insan, barışı bozabilecek üstünlük duygularını bastırır, fiiliyata koyamaz.

Zekât ise, zenginle fakir arasındaki en büyük barış köprüsüdür. İhtilali, isyan ve savaşı ortadan kaldırır.

Hacca gelince; O, renkleri, ırkları, dilleri ayrı bütün insanları Kâbe etrafında bir beden, bir kalp etmenin muhteşem misalidir. Bir tek gönül haline dönüşüp aynı elbiseler içinde aynı duaları seslenen, birleşen, bütünleşen, bu insanlar; ayrılıkları, gayrılıkları atıp kullukta eşitlenerek en tatlı barışı yaşamış olmuyorlar mı?

İşte, İslam'ın 5 temel şartıyla tekrarlana tekrarlana, bu barış mü'mine mizaç, huy ve karekter olmaktadır. Öyleyse mü'minin, **kavgacı, ihtilafçı** olması mümkün müdür? Ki o, herşeyin yaratıcısı olan Alemlerin Rabbiyle barışıktır ve onun kavgası ancak insanı kana ve kine teşvik eden şeytanla, ya da şeytanlaşmış kişilerledir. Yani, sulh ve sükûnu ortadan kaldıranlarla...Ve barış engellerini ortadan kaldırmak için...

FANÍ OLAN KAVGAYA DEĞMEZ

Barış, mü'minin mizacıdır. Çünkü, o, barışı bozan ve kavga sebebi olan benliği, bencilliği, haksızlığı, üstünlük duygusunu ve zulmü hoşgörmez. Aslında gerçek bir müslüman için hiçbir dünyevî varlık kavga sebebi olamaz. Çünkü, **fâni olan, kavgaya değmez.**

Ne var ki kavgacılardan kurtulabilmek ve istikrarlı bir barış iklimi kurabilmek için, kuvvetli olmak gerekir. Şair ne güzel söylemiş:

Hazır ol cenge, ister isen sulh u salâh

Zaten asıl güzel olan da, haklı ve kuvvetli olanın barışa talip olmasıdır. Fazilet, üstünken barışmaktır, yenebilecekken savaşmamaktır. Galipken affetmek yüceliği kadar, barışa hizmet eden hal var mıdır? Bu bakımdan Mekke Fethi'nden sonra, en azgın düşmanlarını affeden Hz. Peygamber'in (s.a.v) üstünlüğü emsalsizdir. Onun içindir ki, O'nu gerçekten örnek alan, yolundan giden müslümanlar, hep "muhabbet fedaileridirler, husûmete vakit bulamazlar..."

Müslüman düşmanlık duygusuna düşmanlık eder, muhabbete sevgi gösterir, dostluğa dostluk eder.

Yunusleyin söyleyecek olursak:

Adımız miskindir bizim Düşmanımız kindir bizim Biz kimseye kin tutamayız Kamu âlem birdir bize...

Malik bin Dinar hazretlerinin ifadesiyle; kalbi katılaştırıp, kini uyandıran mücadele ve savaş müslümanın mizacında aslî unsur değildir. Müslüman odur ki, "onu öldürmeye gelenler, onda dirilirler..." Onun, sevgi ve dostluk dünyasında esen barış rüzgarı, en amansız düşmanlıkları eritip yok eder. Çünkü müslüman, güler yüzü sadaka sayan bir anlayışa sahiptir. Aramızdaki barış iklimini kuracak bir hadis-i şerifle, konuyu noktalamak isteriz:

"— İman etmedikçe Cennet'e giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de kâmil imana eremezsiniz. Size bir şey öğreteyim ki, O'nu yaptığınız zaman birbirinizi seversiniz:

"Aranızda SELÂM'ı yaygınlaştırınız."

Selâmın bir mânâsının da barış olduğu düşünülürse, mü'minin mizacı barıştır, diyebiliriz.

Hicretin 7. ayında, Peygamberimiz amcası Hz. Hamza komutasında 300 kişilik bir askeri birliği keşfe çıkarmıştı.

İçlerinde Ebu Cehlin de bulunduğu bir Mekke ticaret kervanı, Seyfü'l-bahr denilen sahil şeridinde, Hz. Hamza komutasındaki ordu birliği ile karşılaştılar. Taraflar için çarpışma artık kacınılmaz olmustu.

Seyfü'l-bahir, Cünenoğulları kabilesinin toprakları içinde kalıyordu. Bu kabilenin reisi Amr'ın oğlu Mecdi hem Peygamberimizin, hem de Mekke'lilerin dostu idi.

Mecdi durumu haber alır almaz geldi. Taraflarla görüştü onları savaştan vazgeçirdi. Böylece Ebu Cehil başkanlığındaki kervan Mekke'ye yönelirken, Hz. Hamza da birliğini alarak Medine'ye döndü.

Mecdi'nin barış için yaptığı gayretler Peygamberimiz'e anlatılınca, hoşuna gitti...

— Tebriğe şayan, iyi ve doğru bir iş yapmış, buyurdu.

Peygamberimiz bu sözüyle, barış ve uzlaşmanın kıymetini ifade ettiği gibi; doğru ve güzel işi, müslüman olmayan bir kişi bile yapsa, saygı ve memnunlukla karşılamak gerektiğini de ders vermektedir.

ALLAH BİRDİR

İnancımızın Temeli, Tevhiddir

İ nancımızın temeli Tevhiddir. Yani Allah'ın birliğine kesin olarak inanmaktır. Bu bakımdan dinimizin giriş kapısı da, Tevhid Kelimesi'dir. Yani Lâilâhe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur) cümlesini kesin bir inançla söylemektir. Kutsal Kitabımız Kur'an'ın da en temel esası, Tevhiddir. Kur'an-ı Kerim, arıdan örümceğe, ağaçtan güneşe kadar bahsettiği herşeyden, Yaratıcı'nın varlık ve birliğine deliller çıkarır.

Allah'ın varlık ve birliğini tanımanın en kısa yolu Kur'an'dır. Ancak bu gerçekleri açıklayıp izah eden anahtar da, canlı cansız bütün varlıklardır. Her varlık, yol kenarlarına dikilen trafik işaretleri gibidir. Yol işaretleri nasıl yolcunun gideceği yere varmasını temin için ise, bu varlık dünyası da, insanı Allah'a ulaştırmak içindir.

Akıllı bir yolcu, bu işaretlere takılıp kalmaz. Tersine, onların mânâsını anlıyarak, gideceği istikamete yönelir. Her varlık, her tabiat olayı, bir işaret ve bir sembol olarak herşeyin üstünde ve ötesindeki Allah'a yöneltir insanı...

Zaten gördüğümüz herşey kendi varlık ve birliğini bulabilmemiz için Allah tarafından yaratılmıştır. Ne var ki, varlıkları mânâsız bir nakış ve süs olarak görenler, bu gerçeği anlıyamazlar.

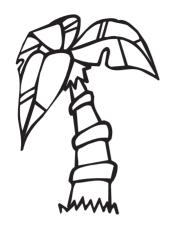
Yaratılmışların benzersiz güzelliğine takılıp kalmamalı, onları Allah'ın bizler için yazdığı bir mektup gibi okuyabilmeliyiz. Böylece, varlık dünyası sadece süs ve nakış olmaktan çıkar, derin mânalar taşıyan, sanat değeri yüksek bir yazıya döner. Bu yazının gösterdiği temel gerçek, YARATICININ VARLIK VE BİRLİĞİ'dir.

İnsanlar inanç konusunda çok ilkel devirler yaşamıştır. Akıl ve mantık ölçülerinin dışına çıkarak, Yaratıcı'yı iki veya daha fazla sanmışlardır. Günümüzde de bu yanlışı devam ettirenler vardır. Oysa ki, İslâmiyet, bindörtyüz yıldan beri, insanları çok tanrıya inanmanın yanlışlığından kurtarmaya çalışmaktadır. Zaten iki, ya da daha çok ilahın varlığı akıl ve ilim açısından imkânsızdır. İmkânsız olduğu için de, isbatsızdır. Binlerce yıldan beri iddia edilmesine rağmen, insanı çok ilaha inandıracak, ciddi hiçbir delil yoktur. Tam tersine, Yaratıcı'nın bir tek olduğunu gösteren binlerce delil vardır.

Biz burada, önce iki yaratıcı olamıyacağı gerçeğini isbatlıyacağız. Çünkü, yaratıcı iki tane bile olamazsa; üç, beş, on, yirmi ve daha fazla hiç olamaz.

1- İKİ İLAHA İNANMAK MANTIK AÇISINDAN SAÇ-MADIR. Çünkü, eğer inanılan iki yaratıcının sıfatları eşitse, yani, güç, kudret, yaratıcılık, bilgi gibi özellikler her ikisinde de aynı ise, birbirine tıpatıp uyan bir BİRLİK var demektir. Dolayısiyle de, aynı ve eşit sıfatlı bir ikilik düşünmek yanlıştır. Böyle bir ikilik zannı, ancak birliğin yanlış anlaşılmasından, ya da anlaşılamamasından doğar. Oysa ki, aynı güce, aynı ilme, aynı yaratıcılığa sahip iki ilah olsaydı, kainatta gördüğümüz her türlü düzen ve ahenk bozulurdu.

İki yaratıcının varlığı demek, düzenin düzensizliğe, uyumun da uyumsuzluğa dönüşmesi demektir. Evet, Allah'ın birliğine en büyük delil, kainatın çok harika bir düzen ve idare ile yaratılmış olmasıdır. Bu mükem-

mel düzen ve akıl almaz tertip binlerce yıldan beri devam etmektedir. Kıyamete kadar da devam edeceği kesindir. Hiç bozulmadan ve değişmeden devam eden bu benzersiz düzen, onları en ince hesaplarla yapıp yaratan BİR TEK İLAH'ın varlığını gösterir. Eğer Allah'tan başka tanrılar olsaydı, bu harika tertip ve düzen bozulur ve karmakarışık olurdu. Çünkü, her ilah kendi anlayışı ve seçimine göre, bir ayrı tertip ve düzen yapacaktı. Böylece, yerle gök birbiri-

ne karışacak, gece ve gündüzün, mevsimlerin düzeni altüst olacak, ayın, güneşin, yıldızların hareketleri ve fonksiyonları bozulacaktı. Bütün bu bozulmalarla ortaya çıkacak kargaşa ortamında da hayat duracaktı. Enbiya Suresinin 22. ayetinde bu gerçeği Yüce Yaratıcımız şöyle açıklar:

"— Yer ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı, yerin de, göğün de nizamı bozulup harap olurdu."

Gerçekten de, iki ilah olsaydı, aynı zamanda biri bir işin olmasını, diğeri de olmamasını isteyebilirdi. Mesela, biri sabah sekizde güneşin doğmasını, diğeri de doğmamasını isteyebilirdi. Bu vaziyette, her iki isteğin de aynı anda gerçekleşmesi imkansızdır. Böyle olsaydı, düzen yerine kargaşa ve karışıklık olurdu. Eğer, tanrılardan biri diğerinin isteğine zıt istekte bulunmaz denilirse, onun irade gücünün noksanlığı ve yaratıcılık kuvvetinin azlığı ortaya çıkar ki, bu da ilah olmadığını gösterir. Çünkü, ilah olanın iradesi, gücü, yaratıcılığı sınırlı değil, sonsuz olmalıdır. Şu halde, dünyanın düzeni bizleri hayran bırakan bir mükemmellikte devam ettiğine göre, irade ve istekleri çarpışan iki ilah yoktur.

- 2) Eğer düşünülen iki yaratıcıdan biri daha üstün sanılıyorsa, bu defa da ikilik değil, BİRLİK sözkonusudur. Çünkü, daha zayıf olan, daha güçlüye muhtaç olacak ve yenilecektir. Muhtaç olan, ya da yenilen ise, yaratıcı değil, yaratık olabilir. Bu gerçek, Mü'minûn Suresinin 91. ayetinde şöyle ifade edilir:
- "— O'nunla birlikte hiçbir ilah yoktur. (Eğer olsaydı), her ilah kendi yarattığını kabullenir (ve korur) ve mutlaka birisi diğerine üstün gelirdi."
- 3) Eğer, var sanılan iki ilah, birbirinden ayrı sıfatlara sahip kabul edilirse, bu durumda da, sonuç BİRLİK olur, Çünkü, herbirinin kendine mahsus ayrı özellikleri, onları birbirinden ayırarak, aralarındaki eşitliği bozar. Eşitlik ortadan kalkınca, ikisi arasında çekişme ve mücadele başlar. Böylece daha üstün olan, ötekini yokedip TEK kalır.
- 4) Allah, mutlak bir varlıktır. Mutlak varlık ise, eksiksiz ve noksansız demektir. Her sıfatında tam ve kesin bir mükemmellik bulunur. Aksihalde yaratıcı olamaz. Şimdi düşünelim. Acaba iki mutlak varlık olur mu?
 - Olmaz.
 - Niçin olmaz?
- Çünkü, gerçek anlamda mutlak varlık hangisindeyse, diğeri yok olur. Yani en mükemmel olan, diğerini ilahlığa yaklaştırmaz. Çünkü, gerçek Yaratıcı olan, saltanat ve hükümranlığında ortak istemez. Kendisinden başka herşeyi, kesin olan hükmünün ve saltanatının içine alır. Zira, İlahî saltanatının içine alamadığı bir varlığın yaratıcısı olamaz. Dolayısiyle de kesin ve mutlak Yaratıcı, bütün herşeyi saltanatının içinde tutar, tutabilir. Bundan da anlaşılır ki, O'nun ortağı, rakibi, eşi, benzeri olmaz ve olamaz. Yaratıcı olan başkasının hükmü altına giremez. Girerse, yaratıcı olmadığı anlaşılır. Bu sebeble de, ilah bir olur, iki, üç, beş, ya da daha fazla olması imkânsıdır. İlah, eksik, noksan ve çirkin sıfatlardan tamamen uzak, en mükemmel TEK BİR varlıktır.

5) "Birlik", ancak BİR OLAN'dandır. Yani bu kainatta gördüğümüz cinsler arası birlik, ancak Bir olandan hasıl olur. Meselâ bitkilerin kendi aralarındaki birliği... Kavak ağacının dünyanın her yerinde aynı olması... Gülün, çayır çimenin, ot cinslerinin... Yüzbinlerce bitkinin her yerde aynı olması, yapılarında bir birlik bulunması, onların ancak ve sadece BİR OLAN'ın

eseri ve sanatı olacağını gösterir. Hayvanlar âleminde de bir **inkar edilemez birlik** vardır. Öyleyse, onlar da Bir olandandır. İnsan cinsi de, dış ve iç organlarıyla bir birlik sergilemektedirler. Dolayısiyle onlar da BİR'in eseri ve yaratığıdır. Kısacası, varlığın birliği, onların bir BİR'den hasıl olduğunu gösterir. Anlaşmazlık ve kargaşa sebebi olan iki, ya da daha çok tanrının eseri olamıyacakları gayet açıktır.

Üstelik, her varlık cinsi, kendi arasında bir birlik gösterdiği gibi, değişik cinsler arasında da bir birlik, bir ahenk, bir uyum ve bir düzen vardır. Aralarında kavga, rekabet, anlaşmazlık yoktur. Tam tersine varlık âlemi kesin bir anlaşma, kaynaşma ve dayanışma içindedir. Bu da gösterir ki, onlar, düzenlerini çok değil, TEK Yaratıcı'dan almaktadırlar... Mesela, yağmurun bitkilerin imdadına, bitkilerin hayvanların istifadesine, hayvanların da insanların faydasına koşması, hepsinin BİR yerden emir aldığını gösterir.

Kainatın çok ince hesaplara dayanan muhteşem bir dengesi vardır. Bu muhteşem dengeyi, cansız, cahil, şuursuz, kör, sağır doğal sebeblere, tesadüfe, ya da tabiata aitmiş sanmak, akıldan çok uzaktır.

Bazıları daha akılsızca bir iddiada bulunarak, "herşey kendi kendini yaratıyor" diyorlar. Oysa ki, "herşeyin kendi kendisini yaratıyor olması", insanı sayamıyacağımız kadar çok tanrıya inanmaya mecbur eder. Zerrelerde, hücrelerde atomlarda, elektron ve nötronlarda yaratıcılık

"ÇOCUĞUNUZA KUR'AN OKUMASINI TELKİN ETTİNİZ Mİ?"

Çeşitli yerlerde söylemişimdir, bizde dini eleştirmek sanki mecburiymiş gibi. Bir çok alanlarda hep bu yolu takip ederiz. Kardeşim, eğer televizyonda "Küçük Ev" dizisinde, adam ailesiyle birlikte kamp kurup, yemek yiyeceği sırada bu nimetleri verdiği için el açıp Allah'a şükrediyorsa, İrtica mı yapıyor? Bu irtica değildir. Size birkaç misal vereyim:

En son, **Carter** beni Amerika'ya davet etti. Bir açılışa gittik. 3 bin kişiye bir akşam yemeği ve-

rildi. Ertesi sabah, kahvaltıya 150 kişi seçilmişti. Ben de o 150 kişinin içindeydim. Sekizer, onar kişilik masalarda oturuldu. Dünyanın birçok yerlerinden gelmiş önemli insanlarla tanışıldı. Bir yandan sohbet ediliyor, bir yandan da bekleniyor. Kimse kahvaltıya başlamıyor. Biraz sonra papaz geldi. Herkes ayağa kalktı, ceketini ilikledi. Papaz şükran duasını yaptı, ondan sonra yemeğe başlandı.

Yine Amerika'dayım Teksas'ta kalb ameliyatı olacağım. Ameliyat olmama karar verilmiş. Bir papaz geliyor. Diyor ki: **Ben senin dosyanda gördüm ki müslümansın. Eğer reaksiyonun yoksa, ben din adamıyım. Allah birdir. Ameliyata gitmeden önce sana dua etmek istiyorum. Kabul eder misin?**

"Tabii" ben bu olay karşısında çok mutluluk duydum. Gözlerim yaşardı. Ben hastahanede ciddi bir ameliyat olurken, orada papazın bulunması, gelip bana yardımcı olmak istemesi... O'na sizinle aynı fikirdeyim deyip teşekkür ettim.

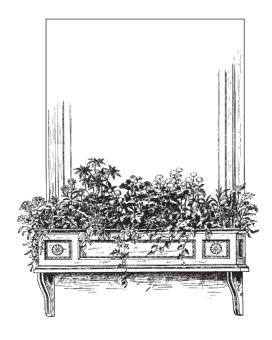
Yine buna benzer bir olayı bir yerde söylemiştim. Kızımı Londra yakınındaki Harvard Kolejine götürdüm. O sırada bana dediler ki, kolejin yemekhanesi şurada, yatakhanesi burada, dershanesi burada, kütüphanesi burada, vs. kolejin bütün kısımlarını ayrı ayrı gösterdiler. Sonra Kiliseyi göstererek dinî ibadet yeri de burasıdır dediler. Bana dediler: "Şimdi senin kızın Müslüman. Dinî ibadet günlerinde Kur'anı getirsin, istediği günlerde okusun, odasında kalıp Kur'an okumasını siz telkin ettiniz mi" diye bana sordular. Allah var, bizi görüyor. Doğrusu ben kızımla beraber Kur'an-ı Kerim getirmemiştim. Kızıma da telkinde bulunmamıştım. Çok utandım. Sırtım terledi. O gâvur dediğimiz adamın bana verdiği dersten çok mahcup oldum. Adetâ yüzüme şamar patlatmıştı. Türkiye'ye geldiğimde açıklamalı Kur'an-ı Kerim gönderdim hemen. Kıza anlattık... Bunu ben bizzat yaşamıştım.

Sakıp Sabancı

vardır sanmak, akılsızlıktır. Bir tek yaratıcı'ya inanmanın kolaylığından kaçıp, sayısız yaratıcının varlığına inanmanın imkânsızlığına teslim olmaktır.

Bitkiler, hayvanlar ve insanlar arasında büyük bir ilişki, ilgi ve uyum vardır. Bitki dünyasının kendi arasındaki uyum ve benzerliği bir yana... Bitki dünyasındaki en yüksek düzey, hayvanlar âleminin en geri kabiliyetiyle ilişkilidir. Hayvanlardaki gelişme, yetişme, kabiliyet ve davranış biçimleri çok bakımdan insanınkine benzer. Varlıklar arasındaki bu birlik ve benzerlik de, onları ayrı ayrı, cins cins yarattığı halde aralarında birlik ve uyum sağlamış olan BİR TEK YARATICI'nın varlığını gösterir.

Evet, kainattaki birşeyden herşeyi, herşeyden de birşeyi yaratan, elbette BİR olmalıdır...

<u>VAKTİMİZİ İYİ</u> DEĞERLENDİREBİLİYOR MUYUZ?

Batılılar, Zamanı İyi Kullanma Şuurunu İslam'dan Öğrenmiş...

Almanca dil kursundayım. Hoca çok disiplinli biriydi. Bilhassa zaman açısından hiç müsamahası yoktu. Bir hafta boyunca, kimin ne kadar dakika geç geldiğini tesbit ediyor ve onları geç geldikleri toplam süre kadar sınıfta tutuyordu. Tabiî bu durum, zaten kursa zor zaman ayırmış iş sahiplerinin hiç de hoşuna gitmiyordu. Bir gün, haftalık cezası 18 dakika tutan bir arkadaş kızarak şöyle dedi:

— Neredeyse saniyeleri de hesap edeceksiniz. Neyse hatırınız için bir başka zaman yirmi dakika kalayım sınıfta. Şimdi çok acil bir işim var...

Yaşlı Alman, gözlerini kırpıştırarak bir süre süzdü bu arkadaşı ve şöyle konuştu:

— Olmaz. Çünkü siz âcil işlerinize bu kadar önem vermiş olsaydınız, şimdi benden onsekiz dakikalık bu cezayı almazdınız. Zira ders de sizin için günlü saatli acil bir

işti. Bu bakımdan şimdi kalacaksınız ve onsekiz dakikalık bir ders vereceğim size.

Belli ki, hoca da kızmıştı. Ben de merak ederek kaldım sınıfta.

Sıra aralarında bir kaç tur attıktan sonra şöyle konuştu:

— Arkadaşlar **zamanı iyi kullanmıyorsunuz.** Hatta bu konuda benim gösterdiğim hassasiyete kızıyorsunuz. Ama ben haklı olduğuma inanıyorum. Belki de içinizden ne olacak **gavur kafası** diyorsunuzdur.

Masasına gitti. Çantasından basılı bir broşür çıkardı.

— Şuna bakınız lütfen, dedi. Bu bir tren tarifesiydi. Arkadaş göz ucuyla bakıp iade edecekti ki, "hayır daha iyi tetkik etmenizi istiyorum" dedi. Trenlerin kalkış ve varış saatlerini tercüme ettirdi. Bunlar hep değişik ve karmaşık rakamlardı. Mesela kalkış saati 18.18 idi, 21.35'ti. Varışlar da hep öyleydi. 12.46 gibi, 9.27 gibi...

Onsekiz dakikaya cezalı arkadaşımız bu minval üzere uzayan rakamları görünce Hoca'ya dedi ki:

— Bakınız, işte burada **Avrupalı kafanın mantıksız-**lığı açıkça görünüyor. Ne demek yani onsekiz geçeler, 12 geçeler, 36 geçeler... Şuna üç buçuk, dört buçuk deseniz olmaz mı? Hiç olmazsa, çeyrek geçe deseniz de, hem de akılda kalacak bir sayı ve saat olsa...

Yaşlı Alman'ın yüzünde belli belirsiz bir tebessüm gezindi. Ve bakışlarından söyletmek istediği düşünceyi yakalamış olduğu belli oldu.

— Bana bak, dedi. Kendinize hakaret etmeyin. Çünkü bu tarifenin böyle düzenlenmiş olması, "Avrupalı kafa" nın mantıksızlığı değil, "Müslüman kafa"nın tutarlılığıdır. Çünkü, biz zamanı kullanmayı ve değerlendirmeyi müslümanlardan öğrenmişizdir. İşte bu tren tarifesi de aynı anlayışın güzel bir örneğidir.

Bizler hayret ve şaşkınlıkla ona bakarken, hoca şöyle devam etti:

— Siz müslümanların ibadetlerinde yer önemli değildir. Dünyanın her yerinde ibadet edilebilir. Ama zaman çok önemlidir. Çünkü her ibadetin kendine ait bir vakti vardır. Hatta bu vakit, ibadetin şartıdır. Yani vakitsiz ibadet ifa edilmiş sayılmaz. İba-

detlerin vakitleri de bizim tren tarifesi gibi, hep böyle 18, 17, 13, 10, 9 geçelerdedir. Üstelik bu saatler de, devamlı değişirler. Bugün sabah namazını 7.21'e kadar kılabilirsiniz. Ama yarın, 7.22'ye kadar da kılabilirsiniz. 23 geçe olmaz. Sadece namaz böyle değildir. Oruca başlama ve bitirme saatleri de böyledir. Bu ince hesaba dayanan saatler, üstelik her gün değişmektedir.

Böylece de müslümanlar her gün değişmekte olan zamana karşı uyanık durmakta, zamanın kıymetini anlamakta ve onu iyi değerlendirmek üzere hazırlanmaktadırlar. İbadetlerini yapan bir müslüman her gün değişen dakikalara ayak uydurmaya ve dakikaları değerlendirerek yaşamaya mecburdur. Bizim zamana bakışımızın ilham kaynağı müslümanlardır.

Yaşlı Alman Hoca "çıkabilirsiniz" dediği zaman hepimiz tarifi imkansız bir mahcubiyet içindeydik.

İSLAMIN İBADET NİZAMI İNSANIN DİKKATİNİ ZAMAN ÜZERİNDE TOPLAR

Gerçekten de İslamiyet getirdiği ibadet nizamı ile de, insanı **zamanın farkına varmaya** çağırmaktaydı. Sahabenin ayrılışları sırasında "ASR" suresini okumaları, bu bakımdan çok mânâlıdır. Bu sure, Cenab-ı Hakk'ın zamana, asra, bütün asırlara ve çağlara yemin etmesiyle başlamaktadır. Böylece zamanın kutsî değeri Kur'an-ı Kerim'le tescil edilmiştir.

Her ibadet bir zaman üzeredir. Günün dönüm noktalarını ihtar eden namaz vakitsiz kılınmaz. Beş vakti bir İlahi çağrı ile kutsallaştırır her gün... Oruç ise, Ramazan'a, dolayısıyla da takvimimiz olan Ay'a dikkati gerektirir. Zekat, kazancın yıllanmışından verilir. Haccın zamanı ise, diğer ibadetlerdeki gibi, mevsimleri dolaşır durur.

Ne var ki, Şair'in dediği gibi, "her vakte bir bahane bulur bînamaz olan."

ZAMANIN GEÇTİĞİNE SEVİNİLİR Mİ?

Mukaddes bir değer olan zaman, çoğu kere, sorumsuzca harcanmaktadır. Boşuna geçirilmektedir. Ama böyle yapanların insanlık değeri de tartışılmalıdır. Bir güzel söz şöyle der:

"Basit insanlar vakitlerini nasıl geçireceklerini düşünürler; üstün insanlar ise, nasıl tasarruf edeceklerini..."

Zaman içinde neler yapılabileceğini düşünenler, elbette zamanın geçmesini istemezler. Hele de zamanı geçirdikleri için sevinip şenlik yapmazlar. Öyleyse şu **yılbaşı** eğlenceleri de ne demek oluyor?

Giden ve artık bir daha gelmeyecek olan zamana sevinmek mi, yoksa üzülmek mi gerek? **Aslında biz zamanı geçirmiyoruz, zaman bizi geçiriyor.** Zamanın sessiz bir testere gibi çalıştığını duymamak mümkün mü?

Günden güne ihtiyarlayan ve her an biraz daha ölüme yaklaşan biziz, zaman değil... Keşke zamana dur demek mümkün olsaydı... Keşke zaman tünelinden gerilere

doğru tekrar tekrar dönüp, hayatı bir daha, bir daha yaşamak mümkün olsaydı...

Bu imkansızdır ama, dünyada elimize geçen gençliği, ahiretteki ebedî gençliğe çevirebilme imkânına sahip kılınmışız. Allah'ın bize tanıdığı en kârlı ticarettir bu. Çünkü fanî ve gelip geçici bir gençliği verip, ebedî ve baki bir mutlu gençliği, ölümsüz ömrü kazanmak şansına sahibiz.

Allah Resûlü, "İki günü birbirine eşit olan aldanmıştır" buyuruyor. Aldananlar, yani vaktini kötü geçirenler ise, en çok vakitsizlikten şikayet edenlerdir.

VAKİT BİLANÇOSU

Sağlam ve tutarlı bir tefekkürle, vaktin bilançosunu çıkarmalı, muhasebesini yapmalı insan... Yani, vaktin bir bölümünü düşünmeye ayırmalıdır... Yine Resûlüllah buyurur ki, "bir saatlik tefekkür, 60 yıllık nafile ibadetten daha hayırlıdır."

"...Zamanım olsaydı, daha kısa yazardım..."

Evet, yazmaya başlamadan önce düşünmeye zaman ayıranlar daha kısa yazabilirler... Yapmaya başlamadan düşünenler daha isabetli ve güzel yapabilirler... **Düşünerek yaşayanlar daha hayırlı ve verimli yaşayabilirler.**

"Şimdi değilse, ne zaman?" diye soran düşünür, doğru söylüyor değil mi? Yarın yaparım, diyenler de şu sözü hatırlamalıdır:

"Bugün dünün yarınıdır. Bugün ne yaptın ki, yarın onu yapacaksın?"

"Artık benim için çok geç" diyenlere söylenecek söz ise, "hiçbir şey için geç değil"dir.

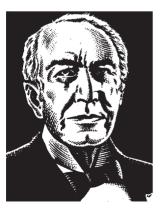
"Çalışarak dinlenirim, dinlenirken de çalışırım" diyen adam, hiçbir şey yapamamakla, yani tembellikle istiharat edilemeyeceğini anlamış adamdır. İlim de böyle demiyor mu?

NE HAKLA ZAMANIMI YERSİN?

Günün kaç saatinde çalışırsınız? Sizi bilmem ama, Edison için anlatılan şu:

Bir icat peşinde, yirmi saat çalıştığı günlerden birinde uykuya mağlup olmuş. Yardımcısının yarım saat sonra uyandırmasını tembihliyerek çalıştığı sedire uzanır. Fakat yarım saat sonra yardımcısı öyle derin ve tatlı bir uyku içinde bulur ki Edison'u... Uyandırmaya kıyamaz. Bir yarım saat daha bekler ve uyandırır. Edison, uyanır uyanmaz ilk işi saati sormak olur. Öğrenince de çok sevdiği asistanını şiddetle azarlar:

— Ne hakla benim yarım saatimi yersin? der.

Bir mülakat için meşhur bir tarihçimize gittim. Kararlaştırdığımız saatten beş dakika önce zilini çaldım. Kapı açılmadı. Tekrar, tekrar çaldım. Ümidi keserek dönmüştüm ki, balkonda görülen Osmanlı Efendisi, "evladım, evde yalnızım, kimseyle de bu saatte randevum olmadığı için kapıyı açmadım. Kusura bakma, hemen

geliyorum" dedi... Böylece geç kalmakla, erken gelmenin, aynı şey olduğunu bir defa daha kibarca anlatmıştı.

Beş dakikalar, ah beş dakikalar, nicelerinizi nelere, nerelere harcıyoruz...

YENİLENEN ZAMAN YENİLENEN İNSAN

Yunus Emre, "Her gün yeni doğarız. Bizden kim usanası" der... Gerçekten de her gün yeni mi doğmaktayız? Her sabah gözünü yeni güne açan yeni bir insanız. Manevi hallerimiz değişip durduğu gibi, maddî yapımız da başkalaşmaktadır. Yılda bir defa bütün vücut hücrelerinin yenilendiği artık ilmî bir hakikattir.

Yenilenen zamanla birlikte yenilenen insan, değişen ve başkalaşan benliğini devamlı istikamet üzere tutabilmek için daima Yaratıcısıyla irtibat halinde olmalıdır. Yönünü ve yöntemini şaşırmamak için, bir Kutup Yıldızı gibi, imanı içinde parıldatıp durmalıdır. Bu bakımdan da, **iman sürekli tazelenmeli ve hatırlanmalıdır.** Zikir ve ibadetlerin tekrarındaki bir sebep de bu değil miydi? Sürekli değişen her an, iman ve İslam üzre olsun diyorsak başkası mümkün mü?

ZAMANI KENDİNE UYDUR

"Ne yapalım zaman kötü" diyenlere şu sözüyle seslenmelidir:

"Ey insan, zaman sensin. Sen iyi olursan, zaman da iyidir; sen kötüysen zaman da kötüdür."

Her zamanın iyi mi kötü mü olduğuna, daha içinde yaşarken nasıl karar verilir? İnsanın yaşadığı zamanı tam olarak değerlendirmesi herhalde kolay bir iş değildir. "Kendi zamanını tam görmek istiyen ona uzaktan bakma-

lı"... Bir başka deyişle zamanın önüne geçmeli, ya da üzerine çıkmalı. Böylece günün içinde değil de, üstünde ve önünde yaşayanlar zamana uymazlar, zamanı kendilerine uyduran büyüklerden olurlar. Zaten bütün medeniyet ve bütün ilerleme hamleleri de böylelerinin eseridir.

ZAMAN NASIL GENİŞLER

"Dem bu demdir, dem bu demdir, dem bu dem... Bu demin kadrini bil, Muhyî âgâh ol...

diye gürleyen Hocam Mahir İz Bey'in sesi hala kulaklarımdadır. Evet, dem bu demdir, an bu andır. Çünkü, geçmiş geçip gitmiş, gelecekse, henüz gelmemiştir. Üstelik gelip gelmeyeceği ve nasıl geleceği de meçhuldür. Elimizde olan, sadece şu içinde yaşadığımız andır. Yani biz, geçmiş ve gelecek zamanı değil, sadece şimdiki zamanı yaşamaktayız. Dünya ve hayatla her türlü irtibatımız, içinde yaşadığımız anladır.

Ancak insan, biraz da kendini aldatarak, aslında yok olan geçmiş ve gelecek zamanları var sayarak zamanı genişletmektedir.

Oysa ki, çoğu zaman geçmişten sadece "ah"lar, "of'lar kalmış; geleceğe ise, endişe ve korkular saklanmıştır. Yine de insan, şimdiki zamana sıkışıp kalmayı istememekte, onu genişletmeyi ve genişleterek bunalmaktan kurtulmayı denemektedir.

Aslında zamanı genişleterek bunalımlardan kurtulmak, ancak imanla mümkündür. Çünkü, zamanı genişletmenin onu dünyanın da ötesine aşırıp taşırmanın ve sonsuzlaştırmanın çaresi Allah ve ahiret inancının içindedir.

Bugünkü insanların elli yıl sonraki durumlarını şimdi gösterebilecek bir sinema olsaydı, kimbilir zamanı kullanışımız nasıl değişirdi? Gelecek zamanı sinemada değil de bizzat yaşayarak gören Arap Şairi'nin şu şikayeti, ibretli bir hüznü çaresizce tüttürmekte değil mi?

"Eğer, bir gün gençliğim bana dönüp gelseydi; ihtiyarlığın elinden neler çektiğimi ona şikayet edecektim."

Bütün mesele, şikayet edilecek bir gençlik değil, şükre sebeb olacak bir gençliktir. Çünkü ancak böyle bir gençliğin mukabilinde ebedi bir gençlik kazanılacaktır.

GELECEK NASIL KURTULUR?

İnsan İstikbâli Düşünen Bir Varlıktır

Filozof Mehmed'le uzun zamandan beri görüşemiyorduk. Birden, kitap fuarındaki imza ve sohbet günümde karşılaşınca, nasıl heyecanlanıp mutlu olduğumu tahmin edemezsiniz... Aslında, o da beni çok özlemiş. "Peki öyleyse niçin uzun zamandır görüşemiyoruz?"

Bu soruma Filozof Mehmed çok kısa bir cevap verdi:

— Hocam, biliyorsunuz, istikbalimizi kurtarmamız lâzım...

Evet, Mehmed gerçekten de doğruydu. Onun yaşındaki gençlerin en büyük ideali, istikbâli kurtarmak, yani, kendilerine iyi bir gelecek sağlamaktı.

— Doğrusun, haklısın, dedim... Ancak şu istikbâl dediğimiz, gelecek dediğimiz kelimeyi doğru anlıyor muyuz acaba? Yani **geleceği kurtarmak demek, sadece fakülteyi bitirip, iyi para getiren bir meslek sahibi olmak demek mi?**

Şimdi sana soruyorum, kurtarmayı düşündüğün geleceğin geleceği ne kadar? Önünde uzanıp duran geleceği,

ne kadar olarak düşünüyorsun? Yatırımlarını kaç yıllık olarak yapıyorsun?

— Hocam sizi galiba anlıyorum. Merak etmeyiniz, düşündüğüm gelecek kısa mesafeli değil... Daha şimdiden işimi, eşimi düşünüyorum. Ve bu konularda kimseye muhtaç olmadan yaşamayı, başarılı olmayı planlamış bulunmaktayım. Hocam, emin olunuz ki, Filozof Mehmed, sizi utandırmıyacaktır. Bir yıl sonra sizi şaşırtacak kadar başarılı bir mühendis olarak, özel büromda görüşebiliriz. Bunları şimdiden ayarlamış durumdayım... Endişe etmeyiniz...

NEDİR UZAK GELECEK?

Filozof Mehmed ile, daha sık görüşmeye karar vererek ayrıldığımız zaman ben oldukça tedirgindim ve endişeliydim. Çünkü onun istikbâl anlayışını beğenmemiştim. Benim Filozof Mehmed'im, nasıl bu kadar dar düşünebilir? İstikbâli kurtarmak deyince, nasıl sadece, iş, aş ve eş bulmayı anlar? Sonra onun düşündüğü istikbâl nasıl bu kadar kısa vadeli olur? İnsan sadece yakın geleceğini mi düşünmeli? Uzak gelecek gelmeyecek mi?

Peki, nedir uzak gelecek?

Bu konuyu sınıfta da konuştuk. Değişik görüşler ortaya çıktı. Mesela Hasan, Filozof Mehmed'in istikbâl anlayışını beğenmedi.

— Hocam, bir genç daha ileri geleceğini düşünmeli. Sadece iş hayatını değil, emekliliğini de düşünmeli...

Ali'nin düşüncesine göre, yalnız kendini düşünmemeli, ailesini ve çocuklarını da düşünmeli.

Serap, Ali'nin düşüncesine itiraz ediyor ve diyor ki:

—Hocam, sadece ailesini ve kendi çocuklarını düşünmek de bencilliktir. İnsan ülkesinin, milletinin de geleceğini düşünmeli.

— Aferin Serap, dedim, çok güzel söyledin. Diğer arkadaşlarının söyledikleri de aslında yanlış değil tabiî... Ama istikbali kurtarmak bakımından yeterli de değil... Biz, daha uzak istikballerimizi de kurtarmayı düşünmeliyiz. Şimdi bana kim söyleyebilir **en uzak istikbalimizi?**

Ne demek istediğimi birçoğu anlamıştı. Fakat İbrahim'in gözleri tam isabetli bir cevap vereceğini müjdeleyen pırıltılarla doluydu.

Sözü İbrahim'e verdim. Cevabı gerçekten güzeldi:

— Hocam, bizler sadece bu dünyadaki geleceğimizi değil, öteki dünyadaki geleceğimizi de düşünmeli ve onu da kurtarmaya çalışmalıyız.

Bravo İbrahim. En uzak istikbâlimizi çok güzel açıkladın. Ancak burada küçük bir açıklama yapmalıyım.

İKİ İSTİKBALİ BİRDEN KURTARMANIN YOLU

Dünyevî istikbalimizi kurtarmakla, uhrevî istikbalimizi kurtarmanın yolları ayrı ayrı mıdır?

Bu soruya hemen "hayır" diyebiliriz. Çünkü, bu dünyada bizleri sağlıklı, başarılı ve mutlu kılacak, dolayısiyle istikbalimizi kurtaracak bütün yollar; aynı zamanda ahiret âlemindeki geleceğimizi de kurtarmanın yollarıdır. Şu halde, bizim dinimizde, hayatımızın işleri, dünya işleri ve ahiret işleri diye iki bölüme ayrılmamıştır. Doğru dürüst, akıllı, mantıklı yapıldığı zaman, dünyanın bütün işleri, sevap kazandıran ahiret yatırımlarına dönüşür. İşte, bütün hayatımızı bol sevaplı bir ibadet haline getirmek için, her işin en güzel şeklini bize Rabbimiz kutsal Kitabı Kur'an'la öğretmiştir. Kur'an'ın hayata uygulamasının en güzel örneğini de Peygamberimiz (s.a.v.) kendi yaşantısıyla emsalsiz bir biçimde göstermiştir. Böylece insanlar; hareketin, davranışın, sözün en güzelini, yaşamanın en mutlusunu öğrenmek için ayrı bir arayış-

tan kurtarılmışlardır. **Güzel yaşamak için, hayatımızın** her alanında Peygamberimizi örnek almak kafidir. Peygamberimizin yaptığı gibi yapmak suretiyle, dünya işlerimizi sevap kazandıran ahiret işlerine dönüştürmek mümkündür. Mesela, O'nun yediği gibi yemek, içmek, gülmek, konuşmak, şakalaşmak ve hatta yatıp uyumak, sevaplı ibadetlere dönüşür. Attığımız her adım, tabiî Cennet'e doğru olmak şartiyle, ibadettir. Bu bakımdan Peygamberimiz (s.a.v.): "Dünya ahiretin tarlasıdır" buyurmuşlardır.

BİR TAŞLA İKİ KUŞ NASIL AVLANIR?

Şimdi sizlere soruyorum:

- Bu dünyada başarılı olmak için nasıl yaşamalıyız?
- Çalışkan olmalıyız.
- Dürüst olmalıyız, yalansız yaşamalıyız.
- Planlı proğramlı olmalı, düzenli yaşamalıyız.
- İnsanı kötü yollara çeken bağımlılıklardan kaçınmalıyız...

Evet, hepinizin de düşünceleri çok güzel. Daha bunlar gibi birçok madde sayabiliriz, bu dünyada başarılı olmak ve daha mutlu yaşamak için... İşte saydığımız ve sayamadığımız bütün bu ve benzeri kurallar, hep Allah'ın emri olan ibadetlerdir aynı zamanda... Yani ahirette başarılı ve mutlu olmanın da yollarıdır. Bunları birbirinden

ayıramayız. Mesela, derslerine çalışan, ailesiyle uyum içinde, saygı ve sevgi içinde geçinen bir öğrenci, hem dünya hem de ahiret işi yapıyordur. Bir bakkal düşünelim. Dürüst iş yapıyor, doğru tartıyor, normal bir kazanca razı oluyor... Söyler misiniz bu adam dünya işi mi

yapıyor, ahiret işi mi?

- Hem dünya işi, hem de ahiret işi...
- Peki Ayşe söylesin, niçin dünyada daha çok kazanmanın yolunu arayan bu bakkal, aynı zamanda da ahiret işi yapıyor?
- Hocam, dürüst ve yalansız iş yapan bakkal, müşterileri tarafından tutulur ve para kazanır. Fakat, dürüstlük ve helal kazanmak dinimizin de emri olduğu için aynı zamanda sevap da kazanır.
- Aferin Ayşe... Şimdi iyice anladık ki, dünya işi diye yaptığımız bir çok şey, bize aynı zamanda sevap da kazandırdığı için ahiret işi de oluyor. Yani inançlı müslümanlar bir taşla iki kuş vurmuş oluyorlar.

Bu gerçek Ali'nin çok hoşuna gidiyor olmalı ki, şöyle konuşmaktan kendini alamıyor:

- Hocam, bu hem bir taşla iki kuş vurmak, hem de, kolay ve bedava sevap kazanma yoludur.
 - Niçin bedava sevap kazanma yolu?
- Niçin olacak... Baksanıza, hem yemek yiyeceğiz, hem de Peygamberimiz gibi yediğimiz için sevap kazanacağız. Hem uyuyacağız, hem de ahiret işi yapmış olacağız...

PEYGAMBERİMİZ NE YAPMIŞSA, ONU YAPMALIYIZ

Evet, müslümanlık bu kadar güzel ve kolay... Ancak, bu işleri Peygamberimizin nasıl yaptığını öğrenmemiz gerekir ki, O'na benzemiş olalım. Mesela, birkaç örnek verelim isterseniz... Peygamberimiz midesini hiç bir zaman tıka basa doldurmamıştır. Bizlere tavsiyesi de, midemizin üçte birini yemekle, üçte birini suyla doldurmamızdır. Geriye kalan üçte birini de boş bırakmamızı tavsiye etmek-

tedir. Doyma hissini ilk duyduğunuzda sofradan kalkarsanız, midenizin üçte biri yemekle dolmuş demektir. Bunu hazmedebilmeniz için de üçte birlik bölümü suyla doldurmanız gerekir. Boş bıraktığınız üçte birlik bölümle de midenizin yediklerinizi iyice yoğurup hazmetmesini sağlamış olursunuz.

Modern tıb, bu tavsiyeyi onaylıyor. Yani, **ilim de Hz. Muhammed (s.a.v)'in dediği gibi yerseniz, sağlığınızı korumuş olursunuz diyor.** Öyleyse, bakınız, bu şekilde yemek yemek, hem dünya işi, fakat aynı zamanda da bir ahiret işi oluyor ve uygulayanlara sevap kazandırıyor.

Yatıp uyumak... Bu konuda da Peygamberimiz, sağlığımız için en uygun tavsiyeyi yapmıştır: Sağ tarafınıza yatınız, sağ elinizi başınızın altına doğru koyunuz, bacaklarınızı dizlerinizden hafif kırarak uyuyunuz.

Hem sağlıklı bir yatma ve uyku, hem de, bu konuda Peygamberimize benzediğiniz için sevap kazanacağız.

Hayatımızın bütün işleri, böylece ibadet haline dönüşebilir...

BUZ GİBİ ERİYİP GİDEN ÖMÜR SERMAYESİ...

Sıcaklar ve konunun yeknesaklığından sınıftaki hava ağırlaşmış, çocukların bir kısmı esnemeye başlamıştı. Öğretmen, bu gibi hallerde yaptığı gibi konuya biraz ara vermeye ve çocukları dinlendirmeye karar verdi. Lâfını değiştirerek:

— Çocuklar, dedi, şimdi defter ve kalemlerinizi bırakarak arkanıza yaslanın. Size bir bilmece-hikâye anlatacağım. Biraz düşünüp, sonra

cavap vereceksiniz. Doğru cevap 10 numara..

Sizler belki hatırlamazsınız, eskiden her evde buzdolabı filan yoktu. İçecekleri soğutmak için kilo ile buz satılırdı. Bilhassa ramazanlarda herkes evine dönerken bir parça buz alır ve bu çok makbule geçerdi.

İşte Arabistan'ın sıcak bir gününde bir âlim, talebeleriyle şehirde dolaşırken, bir buz satıcısına rastlar. Satıcı **"Ey Müslümanlar, sermayesi eriyip, akan şu adama merhamet ediniz"** diye bağırmaktadır. Satıcının bu sözlerini işiten âlim, birden fenalaşarak bayılır. Yanındakiler, hocalarını gölge bir yere taşıyarak ayıltmaya çalışırlar.

Şimdi ben sizlere soruyorum. Acaba o âlim, niçin bayılmıştır? Evet, tek tek söz istiyerek cevap verin, ama önce iyice düşünün...

Orhan:

- Efendim, der. Belki basına günes carpmıştır.
- Hayır, o orada doğup büyüdüğü için sıcak iklime alışıktır. Daha iyi düşünelim.

Ahmet:

- Belki tansiyonu düsmüstür.
- Hayır, der öğretmen. Sağlığının mükemmel olduğunu söylemistim. Sen konus Mehmed...

Mehmed ışıl ışıl gözleriyle kalkar ve kendinden emin bir tavırla,

— Hocam, der. Bence o zat, eriyen buzlarda kendi hayatını görmüştür. Belki de bütün insanların hayatını. Bir satıcı 10 milyon liralık bir sermayesinin ziyan olmaması için çırpınırken, o insanların milyarlarla, trilyonlarla ölçülemiyen ömür sermayelerini nasıl boş yere eritip, akıttıklarını düşünerek, bu müthiş gerçeğin tesiriyle bayılmıştır.

Mehmed'in sözleri, sınıfta çıt çıkmadan dinlenirken, öğretmenin sesi duvulur.

— Doğru söyledin Mehmed'im. Sana hakettiğin notu veriyorum.

Dr.Yaşar ÇİL

ISLÂM SEVGIDIR

Berlin Televizyonunda Yapılan Bir Konuşma

Sayın seyirciler, değerli izliyenler,

İslâm nedir, diye bir soru sorulsa ve buna da bir tek cümleyle cevap vermemiz istense, elbetteki binlerce cümle söylenebilir. Ancak, bunlardan biri, gerçeği en çok ifade eden, kalp ve ruhumuzu en çok şenlendiren, duygularımızı içten ferahlatan bir güzellik taşıyacaktır. Bize göre bu cümle, "İslâm sevgidir" cümlesidir.

Evet, değerli izliyenlerim, gerçekten de, kelimenin ifade ettiği bütün mânâlar açısından, İslâm sevgidir. Herşeyden önce, müslüman olmak için söylemek ve inanmak zorunda olduğumuz **Şehadet Kelimesi** sevgi ifadesidir. Çünkü, "ben şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur" derken, hem Allah'a olan kesin ve şüphesiz inancımızı belirliyor; hem de, gerçek Yaratıcı için beslememiz gereken bütün sevgileri sadece ve sadece Allah'a ayırdığımızı açıklıyoruz. Zira bir müslüman gönlündeki sevgi çağlayanın en büyük ve en ulaşılmaz bölümünü Allah'a ayırır, en çok O'nu sever. Diğer bütün sevgiler, o coşkun sevgiden

kaynaklanır ve onun içindir. Bu bakımdandır ki, sevgi bütün hatlarıyla ancak inançlı bir insanın içinde filizlenir, köklenir, gelişir ve ulu bir çınarın dalları gibi tatlı serinliğini, ferahlığını ve huzurunu insanın maddi ve manevi bütün yapısının her yanına ulaştırır. İşte sevginin bu ferahlatıcı tatlı serinliğiyledir ki, mü'min herşeyi sever. Bir bitimsiz, bir coşkun, bir ulaşılmaz sevgiyle herşeyi sever. Çünkü, herşey Allah'ın sanatı ve eseridir. O Allah ki, mü'min en çok O'nu sevmektedir. İşte bu sevgi çağlayanı altındaki müslüman, Yunus Emre gibi bakar dünyaya ve:

YARATILANI HOŞ GÖR YARATAN'DAN ÖTÜRÜ, der.

Yine Yunus Emre, bütün gerçek müslümanlara tercüman olurcasına şöyle seslenir:

Ben gelmedim dâvâ için Benim işim sevgi için... DOST'un evi gönüllerdir Gönüller yapmaya geldim...

Sevgi manevi inşaatın harcıdır. Müslüman sevgi harcıyla örer en sağlam ve dayanıklı kardeşlikleri, dostlukları. Bu bakımdan da, ençok seveceğimiz Allah, sonra da, O'nun son Resûlü olan Peygamber Efendimizdir.

Biz müslüman olarak en çok Allah'ı severiz. Çünkü, bu herşeyi Yaratan'a ait bir sevgidir. Yaratıcı'nın emrine veriyoruz sevgi hazinemizi... Zira, herşey gibi, her güzellik gibi gönlümüzdeki sonsuz sevgiyi de bize hediye eden Allah'tır. Şu halde bize sevmek denilen güzel duyguyu vereni, herşeyden ve herkesten fazla, hem de kıyaslanamıyacak kadar fazla sevmek, boynumuzun borcudur.

Sevginin konusunu da düşündüğümüz zaman, yine en çok yaratıcıyı sevmemiz gerektiği ortaya çıkacaktır. Zira sevgiyi bir miknatıs gibi çeken özellikler, başta güzellik olmak üzere, her türlü olgunluklar ve ihsanlardır. Allah, bütün güzelliklerin yaratıcısı ve kaynağı olduğu için sonsuz bir güzelliğe ve kemale sahiptir. Kalbimizi ve gönlümüzü çeken güzellik, olgunluk ve üstünlüklerin düşünemiyeceğimiz kadar ulvi ve kutsi ve sınırsız olanlarına sahip olan Allah, canlı cansız bütün yaratıklarını da yine hadsiz bir ihsan, hediye ve cömertlik sağanağı altında rahmetine mazhar etmektedir. Dolayısiyle, akıl ve havsalanın alamıyacağı derecedeki cemal, kemal ve ihsan sıfatlarını, bu dünyada çok gölgelerden, perdelerden geçmiş

HAYAT NEDİR?

Hayat nedir dedeciğim? diye sormuştum.

"Ezanla namaz arasıdır" dedi.

"Bu da ne demek! Ömür o kadar kısa mı dedeciğim?"

Tebessüm ederek:

"Ne zannettin ya... Evet o kadar kısa!.." dedi.

"Ama, bu ezanla, bu namaz nedir bilir misin?" diye sordu.

Bilemedim.

"Nedir ki?" dedim.

"O namaz, ezansız namaz; o ezan ise, namazsız ezandır."

"Onlar da nedir dedeciğim?" dediğimde, başımı okşayıp:

"Hani geçen gece Tâlib amcanın yeni doğan bebeğinin kulağına isim takmak için ezan okumuştuk ya... "Namazsız ezan" değil miydi o ezan?" dedi.

"Ya ezansız namaz?" diye sordum.

Yüzüme baktı, baktı baktı ve:

"Birgün deden öldüğünde onu da öğrenirsin!" dedi.

Nurettin PALA

şekilde bir parçacık sergileyen Yüce Yaratıcı'yı ne kadar sevsek yine azdır, noksandır, gereği kadar değildir. Ne var ki, Allah sevgisi böylece kalbimizin esas ve temel duygusu olunca, O'nun yarattığı şeyleri sevmek de Allah'ı sevmek gibi olur. Zira şuurlu bir müslüman bütün sevgilerini Allah namı hesabına yapar. Allah için sever, herşeyi... Çünkü herşey O'nun eseri ve sanatıdır. Peygamberimiz de bir hadislerinde "Allah için sevmenin, Allah'a yapılan ibadetlerin en sevimlisi" olduğunu açıklamışlardır.

Şu halde, aziz izleyiciler, kalbimizdeki sevgi sermayesini, doğrudan doğrudan Allah'a yöneltelim, Yaratıcımızı sonsuz derecede sevelim. O'na vermemiz gereken sevgi hazinesinin tamamını veya bir kısmını bir başkasına vererek, haksızlık etmeyelim. Ancak, bir yanlış anlamaya sebeb olmamak için, Yalnız ve sadece Allah'ı seven insan, dünyadaki başka varlıkları sevmiyecek midir? sorusunu hemen cevaplayalım.

Elbette sevecektir. Çünkü, bu dünyada insanın hoşlanıp sevdiği herşey, zaten Allah'ın insana bir hediyesidir. İnançlı insan bu dünyanın fani varlıklarını da çok sever. Çünkü onlar, rastgele bitmiş, tesadüfen olmuş, amaçsız, gayesiz varlıklar değildir.

Tam tersine Yüce Yaratıcı'nın, en çok değer verdiği biz insanlar için hazırlayıp hediye ettiği İlahi sanatlardır. Demek oluyor ki, mesela, bir elma ağacı, inanmış müslümanın kalbinde daha geniş ve köklü bir sevgi uyandırır. Zira bu İlahi bir sanattır. Herşeyi Yaratan Allah, bu ağacı da insanın istifadesi için yaratmıştır. Dolayısiyle, bu basit bir ağaç değil, Allah'ın insana çok kıymetli bir hediyesidir. Çünkü elma ağacı, kendisi çamurla beslenir, bizlere o lezzetli ve tertemiz elmaları yedirir.

Şimdi, düşünelim, bu bakış açısıyla insan ana- babasını sevmez mi? Çünkü onlar da Allah'ın insana lütfettiği birer bulunmaz ihsandır. Hele de ihtiyarlıklarında sevgimizi onların üzerine nasıl kol kanat yapmamız gere-

kir. Ya çocuklarımızın annesi olan insan, ya da babası, bu bakış açısıyla daha yüce ve daha kutsal bir sevgiye layık değil midir? Hele bahar mevsimi, Cenab-ı Hakk'ın yılda bir defa dünyamızı şenlendirmek, bizlere bolluk ve bereket ihsan etmek için gönderdiği bir rahmet ve merhamet belgesi değil midir? İnsan bu gözle baktığı zaman, dünyadaki her güzellik Allah'ın güzelliğinden bir eserdir diyerek, herşeyi daha fazla ve daha ciddi sever. İşte bu sebeble diyoruz ki "İslam Sevgidir"... İslam'ın gerektirdiği bu sevgi, gönlümüzün ve ruhumuzun da samimi bir dileğidir. Çünkü, yaratılışımızın hamuru kin ve düşmanlıkla değil, sevgiyle yoğurulmuştur. Maide Suresi'nin 54. ayetinde, hakiki mü'minlerin bir özelliği de şöyle açıklanmıştır: "Allah onları, onlar da Allah'ı severler."

Sevgi ve Rahmet Peygamberi olan Allah'ın son Resûlü şöyle dua ederlerdi: "Allah'ım, bana sevgini, seni sevenin sevgisini, sevgine beni yaklaştıracak olan şeyin sevgisini nasip et..."

İşte bu cümleler bize anlatıyor ki, kalbimizde Allah sevgisi asıl ve esas olursa, diğer bütün sevgiler sadece onu kuvvetlendirmeye, çoğaltmaya ve coşturmaya yarar. Ama, Allah sevgisi gönüle taht kurmamışsa, diğer sevgiler de, esassız, temelsiz ve gelip geçici olur. Düşününüz, bir elmayı Allah'ın hediyesidir diye yiyen adam mı daha çok sever ve tadını daha çok alır; yok-

sa, bu rastgele bitmiş, tesadüfen olmuş, herhangi bir meyvedir diyen adam mı?

Burada bir soru hatırımıza gelmiş olmalı. Peki, Allah'ı layık olduğu gibi sevebilmenin ve kendimizi de O'na sevdirmenin en kısa yolu nedir?

Allah, bunun için de bize, yaşıyan, canlı bir örnek göndermiştir. Bu da Peygamber Efendimizdir. Demek ki, Allah'ı gerektiği gibi sevmenin, kendimizi de O'na sevdirmenin en kısa ve en emin yolu, Resûlüllah Efendimizi sevmek ve O'nun sünnetine, yani yaşadığı hayata uymaya çalışmaktır. Kur'an-ı Kerim'de bu husus, (Al-i İmran Suresi 31. ayet) şöyle belirtilmiştir:

"— Ey Muhammed, de ki: "Allah'ı seviyorsanız bana uyun, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın."

İslam'ın ilk şartı olan Şehadet Kelimesi'nin ikinci yarısında: "ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve Rasulühü" demekteyiz ki, bunun manası, "Peygamberimizin Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şahitlik ederim" demektir. Şu halde İslam'a giriş cümlesinin ilk kısmında Allah'a, ikinci kısmında da O'nun son Resûlüne inancımızı ifade etmekteyiz. Böylece Cenab-1 Hak, kendi adıyla Resûlünün

adını dine giriş için şart olan cümlede yanyana getirmektedir. Elbette inançta olduğu gibi, onun gereği olan sevgide de Peygamberimiz Allah'tan sonra hemen ikinci sırada gelmelidir

Aslına bakarsanız, biz o büyük Peygamberi ne kadar seversek sevelim, yine de O'nun bizleri sevdiği kadar sevmemize imkan yoktur. O ki, rahmet peygamberidir, gazap ve kızgınlık peygamberi değil... O ki, O'nu öldürmeye gelen O'nda dirilmiştir. O'nun gönül hazinesinin mucizeli tesiri, kendisini öldürmeye gelen Ömer ibn-i Hattab'dan, adalet sembolü Hz. Ömer'i çıkarıp İslam'a hediye etmiştir...

Hakiki mü'min kişi, Allah'tan ve O'nun son ve en büyük Resûlünden aldığı ilhamla herşeyi sever, fena kişilerin yaptıkları kötülükler için ise, onlara sadece acır. Hatta onları içinde bulundukları kötülüklerden kurtarmak için fedakarcasına uğraşır ve bunu kıymetli bir ibadet bilir.

İmanının şuuruna varmış, tadına ermiş kişi, dertlerini de sever. Bilir ki onlar, manevi vazifelerle kendisine verilmiştir. Her derdin insanı olgunlaştırmada, insanlığını geliştirmede büyük görevleri vardır.

Allah ve Resûlü'nün muhabbet ummanından kaynaklanan bir kutsal sevgiyle, bozmaya, tahribe, dağıtmaya değil; düzeltmeye, tamire, toplamaya çalışır. İçlerimizi yoklıyalım. Eğer gerçekten **tahrip** değil **tamir** zevki varsa, kırıp-dağıtma değil, gönül alıp toplama, birleştirme heyecanı varsa, düşmanlık zevki değil, dostluk lezzeti varsa, o zaman bizler gerçek birer inanmış insan, yanı dinî tabiriyle tam bir mü'min olmuşuzdur...

Evet, sayın izleyicilerim, bir müslüman olarak bizim işimiz: "**Muhabbete muhabbet**"tir. Bu sebeble, "Yaşasın sevgi, yok olsun düşmanlık ve kin" diyor, hepinize, Allah ve Resûlü'nün aşkından ilhamlı sevgi dolu gönüller diliyorum.

GÜZELLİK İNSANIN İÇİNDE OLURSA, HERŞEY GÜZEL GÖRÜNÜR

Hastahane odasında yatalak iki hasta. Biri pencere kenarında, diğeri uzakta kapıya yakın yatmaktadır. Pencere kenarındaki hasta, başını ancak dışarı çevirebilecek mecaldedir. Ve oda arkadaşını hoşnut etmek için gördüklerini her gün tatlı tatlı anlatır...

- Bugün her taraf yemyeşil. Erikler çiçek açmış. Hele serçeler ne kadar da sevimli... Erik ağacının dallarında cıvıldaşıp duruyorlar... Havada damla bulut yok. Küçücük çocuklar okuldan dönüyor... Hey gidi yaramazlar, ne sevimli şeyler yarabbi...

Günler bu minval üzre geçmekte ve pencere kenarındaki hasta her gün yeni ve iç açıcı şeyler anlatmaktadır.

... Derken, bir gece, pencere kenarındaki hasta kendisine yeni bir kriz geleceğini hisseder, ilaca davranır. İlaç kutusu yere düşmüştür. Uzanması imkansızdır ve mutlaka ilaç alması lazımdır. Kapıya yakın hastaya güç halle ve hırıltılar içinde seslenir:

- Dostum... İlacım yere düştü... Alamıyorum... Ne olur senin ilacı atıver... Atıver... Uyanıksın biliyorum... Ne olur... Ne olur...

Kapıya yakın hasta duymazlıktan gelir. İstese, ilacı bal gibi atabilecektir. Ama yapmaz bunu. Bekler... İnleyen hasta az sonra can vermiştir.

Sabah olur. Doktorlar gelirler. Ölmüş hastanın yatağı boşaltılır. Öbür hasta, aylardır hasretini çektiği pencereye kavuşacaktır. İtina ile pencere kenarına götürülür. Hastanın gözleri gülmektedir. Yeni yerine yatırılır.

Odada yalnız kalınca sevinç içinde pencereye bakar... Bakar ama, hiçbir şey göremez. Çünkü, pencerenin öte tarafında yıllar önce örülmüs kapkara bir duvar vardır...

Şimdi, asıl ölen kim? Düşünün bakalım...

NEDİM GÜRBÜZ (AZAK) (Dostlara Mektup, 108-109)

BATININ ÇÖKÜŞÜ

Berlin İzlenimleri

Batılı insan, sadece yiyip içip eğleniyor. Tekrar yiyebilmek için kusma havuzlarına koşan şu meşhur roma halkı dahi, çağdaş Batılı oburlara yetişemez. Bu yüzden de çağdaş Batı insanının en büyük derdi, zayıflamak. Artık her yıl milyonlarca marklık masraf, incelmek ve zarifleşmek uğruna harcanmakta; orucu çeşitli isimler altında ilaç niyetine insanlara uygulayan bir çok klinikler açılmış bulunmaktadır.

Batı yiyor... Hem de, her ülkenin en iyi, en seçkin mahsul ve mamüllerini, çok kötü bir israf örneği vererek oburca yiyor, tüketiyor. Hâlâ çeşitli Afrika ülkelerinde açıktan, ya da örtülü biçimde sürdürülen sömürgecilik geleneğiyle, emekler yok pahasına karşılanmakta, hatta, bazı yerlerde yerli halk sadece Batılı efendilerin yemesi için ürettiği kaliteli mahsûlü kendisi yiyememektedir. Böylece **Batılı, içinde açların, gariplerin gözü olan hak**-

sız ve haram gıdalarla besleniyor... Acaba onun için midir, maddi gıdalarla alabildiğine beslenen, semizlenen vücutların bir türlü mutlu olamaması?..

Batı sadece yiyor mu? İçiyor da... Hatta, içmek için yiyor bile demek, yanlış sayılmasa gerek. Yolda, evde, işte, trende, durakta, parkta, büfede, hülâsa her yerde, sallanan, yalpalıyan insanların elinde hâlâ bira şişeleri vardır. Bira, artık su yerine içiliyor. Dolayısiyle içki sayılmayan bira, diğer alkollü içkilerle takviye ediliyor. Ve uyuşturucular... Daha ortaokul seviyesindeki çocuklardan başlıyor. Hippileri, yippileri, pankçıları, dazlakları vs.leriyle, Batı kendinden geçiyor. Kendinden geçen Batılı insan, çıldırıyor, çılgınlaşıyor... Sanki bizim şairin:

"Düşünme, arzu et sade Bak böcekler de öyle yapıyor"

mısralarını kendilerine düstur edinmişler... Toplumun büyük kısmı, utanmak kelimesinden utanır olmuş... Özellikle gençler, böyle bir mefhumun farkında bile değiller. AİDS musibeti bile bunlara gerekli dersi verememiş gibi...

Sindirim sistemi ve cinsî duygularıyla yaşayan Batılı insan, giderek hoyratlaşmakta, robotlaşmakta, hatta manevî hislerden uzaklaştığı nisbette hayvanlaşmaktadır. Çok sevdikleri ve bir türlü onlarsız yapamadıkları köpeklerin hayatından pek de farklı yaşamamaktadırlar. Elbette Batı toplumunun bütünü böyle değildir. Ancak böyleleşmeye doğru hızla kaymaktadır.

IFLAS EDEN EĞİTİM SİSTEMİ

Geçtiğimiz aylarda, Almanya'nın en ciddi dergilerinden Der Spiegel, Alman eğitim sistemini ve okullarını kapak konusu yaptı. Birbirinden ibretli eğitimci ifadelerinin vardığı nokta, enteresan bir cümlede özetlenmişti:

 Batı insanının hali, karikatürdeki temizlendiğini sanırken iyice kendini pisliğe bulaştıran insana benziyor.

"Okullarımız tımarhaneye döndü"

İnsana saygı prensibiyle yola çıkıp, gence sınırsız bir hareket serbestliği vermişler, fakat şimdi de bu ölçüsüz hürriyetin doğurduğu başıboşluk ve disiplinsizlik altında ezilmeye başlamışlar. Okullarda sigara serbestiyeti sağlanmış, dayak yasaklanmış, dersler sportif ve eğlenceli bir hâle getirilmiş... Ne var ki, bu sistemde öğretmen dayak yemeye ve toplumun en stresli insanı seçilmeye başlamış.

Çocuk yaşta anne olanların sayısı, korkunç rakamlara varmıştır. Zira gerek basılı yayınlarda, gerekse radyo ve bilhassa televizyonda hiçbir sınır tanımıyan tahrikçilik rekorları kırılmaktadır.

ÇOCUĞUN YERINI KÖPEK ALDI...

Tabii bu arada olan aileye olmakta, bütün ulvî ve kudsî dayanaklarını yitirip bir zevk vesilesi ve iş ortaklığı derecesine indirilen kadın erkek müşterekliği, basitin basiti bir köksüzlüğe mahkum edilmekte... Bu bakımdan da görünürde aile gibi olan bu beraberliklere, artık aile demek gittikçe zorlaşmaktadır. Maddileşen, sevgisizleşen ve dolayısiyle de fedakarlık ve feragattan kopan hislerle, çocuk bir gereksiz yük ve ağırlık kabul edilmekte... **Almanya'da çocuk başına** 1200 DM olan ve iki yıl ödenen para dahi insanları çocuk için heveslendirmemektedir. Nüfus, her yıl gerilemekte ve bütün nüfusu artırma çabalarına rağmen Almanlar çocuk yerine köpek beslemeyi tercih etmektedirler. Sadece Berlin sokaklarından bir günde kaldırılan köpek pisliği 16 tonu bulmaktadır... Almanya'da her üç evlilikten biri boşanmayla sonuçlanmaktadır.

Alman gençliğinin manevî, ruhî, ulvî duyguları sıfırlanmaya doğru gitmektedir. Âdeta düşünmeye üşenen, sadece belli duygularıyla hayvanî bir hayat yaşamaktan, daha fazla maddî ve cinsî zevk peşinde koşmaktan başka bir meselesi olmayan robotlaşmalar... Eğer çok sıkı polis ve kanun korkusu olmasa, bu hayvanî düşüşün doğurduğu ruh sefeleti, daha şimdiden toplumu manevî bir tufana boğabilir.

BATI, YARDIMSEVER Mİ?

Ana-baba sevgisi, çocuk şefkati, yardım duygusu, komşuluk münasebetleri, akrabalık dayanışmaları gibi ulvî hisler, ancak kanunların mecbur ettiği kuru ve zoraki bir iğreti çizgide seyretmektedir. **Kimse kimseye karşılıksız bir şey vermediği ve Allah rızası da unutulduğu**

için, dilenciler bile ancak birşeyler vererek yardım istiyorlar. Kimi şarkı söylüyor, kimi yere resim çiziyor, karikatür yapıyor, kimi müzik yapıyor, kimi enstrüman çalıyor, kimi de akrobatik hareketler yaparak üç beş kuruş toplamaya çalışıyor. Afrika'ya yardım mı dediniz? O'nun da hikayesini ünlü film yönetmeni İtalyan

Marco Ferreri anlatsın dilerseniz: "İsiniz İs Beyazlar" adlı filmiyle ilgili olarak birçok dergi ve gazetede röportajları vayınlanan ünlü Yönetmen, "Avrupalıların Afrika'ya başlattıkları vardım seferberliği sevtanca bir tuzaktır ve bu vardım, sömürgecilikten daha tehlikelidir" divor. Zaten bu filminde de. Afrikalıların kurtulusu artık Avrupa'dan değil, İslam'dan beklediğini vurgulayarak, özellikle siyahilerin giderek İncil yerine Kur'an'ı tercih ettiklerini, Batının icinde yasadığı tükenis sebebiyle, Afrika'da da meydanın İslâm'a kaldığını bilhassa belirtiyor. Çünkü divor, İslam; "yasayan ve yasanan bir din"dir. Batı'da büyük yankılar uyandıran bu filme Fransız Liberation gazetesi birinci sayfadan baslıyarak tam 4 sayfa ayırdı. Le Nouvel Observateur dergisi de ayrı sayfalarda iki değişik imza ile vine avnı filmi değerlendirdi. Ancak Ferreri, bu filminde Batı'yı bir güzel sarsmakta, hatta hırpalamaktadır. Özellikle, Avrupalıların Afrika'ya yardım için baslattıkları faaliyetleri de yerin dibine batırmakta, bütün bunların Batılıları iyi kimseler olarak göstermenin vesilesi yapıldığını söylemektedir. Ferreri'nin bir Avrupalı olarak söyledikleri gercekten de kulak vermeve değer cinsten... "Müslüman olduğu" söylentilerinin çıkmasına sebeb olan ifadeleri şöyle:

"— Bizim siyah kıtada artık yapabileceğimiz bir şey yok. Çabuk terkedelim orayı! Artık beyazların iktidarının sonu gelmiştir. Bizler, biz Avrupalılar, Afrika'ya daha önce, sözde çok güzel sebeblerle gitmiştik. Oraya, ilerleme, medeniyet, eğitim, din götürecektik. Evet, bütün bunları, medeniyeti götürdük, tabii yanında polisi de. Ve polis hâlâ orada... Afrika'da her an hazır öylece duruyor.

Avrupalıların kendi problemleri, kendilerine yetip de artıyor bile. Onlar bu problemleri çözmek için siyahlara yardıma gidiyorlar. İşin gerçeğine bakarsanız, ne onlara yardım edebiliyorlar, ne de kendi problemlerini çözebiliyorlar. Bizler ihtiyarların, yoksulların Paris'te, Roma'da, Londra'da zenci muamelesi gördüğü bir medeniyetin içinde yaşarken, nasıl olur da Afrikalılara yardım etme iddiasında bulunabiliriz?

... Enerji krizi patlak verinceye kadar bizler, siyahları ve Arapları Allah'a emanet etmiştik. Şimdi ise, onlarla ilgilenmeye başlıyoruz, tıpkı köpeklerle ve kuşlarla ilgilenir gibi... Aynen öyle ilgileniliyor. Onlara balık unu gönderiliyor, çünkü köpekler için hazırlanmış konserveler, balık unlarıyla dolu da ondan. Batı'da köpek pisliklerinin ne kadar yumuşak ve beyazımtırak olduklarına dikkat etmişsinizdir. Ve... Buna yardım adını veriyorlar... Yardımın ne mânâya geldiğini kimse bilmiyor. Burada, Batı'da, kimse yardımsever değil.

Şu "Rock" yardım konserlerine bakın hele!.. Gerçekten merak ediyorum, acaba rock konserleri yerine, bir saatlik bir sessizlik için buyurun denseydi, 20 dolar verip içeri giren olur muydu? Olmazdı değil mi? Öyleyse parayı niçin ödediler, rock konseri için mi, yoksa Afrikalılar için mi?

Batı'nın sömürgecilik zihniyetiyle ilgili bir soruya da şöyle cevap veriyor Ferreri:

"— Bugün de aynı sömürgecilik zihniyetiyle hareket ediliyor. Hem daha teşkilâtlı, hem de daha tehlikeli bir sömürgeciliktir bu. Her Allah'ın günü 40 bin çocuğun öldüğünü televizyonda gördüm. **Onların ölümünden bizim sistemimizin sorumlu olduğunu nasıl anlatmalı?** Afrika'ya yardım, bizim sömürü düzenimizin ayakta kalması için bir araçtır.

Biz Batılılar'ın arasındaki insanî münasebetler iğrenç bir noktaya inmiş bulunuyor. Dışarıya ihraç ettiğimiz bir rahatsızlığa, "yardım" adı verilemez. Bizim medeniyetimizin ne olduğu görülüp bilinirken, tutup da "yardımseverlikten" bahsetmesi için insanın yüzsüz olması gerekir. Bakın şu insanlarımıza, sokaklarda açlıktan ölüyorlar, şu işsizlerimize bakın, şu darülacezelerdeki yaşlı insanlarımıza bakın... Hem sonra, bizler hububat, et ve yağ stoklarımızı ne yapıyoruz? Yoğun ve histerik bir şekilde üretim yapıyoruz. Ardından da siyahlara nasıl çalışmaları gerektiğini izaha kalkışıyoruz. Bırakalım nasihatı. Biz bütün bu stokları Afrika'ya niçin vermiyoruz?

Çünkü politika ağır basıyor. Çünkü dünyamız, "yiyeceğe sahip olan, iktidara da sahip olur" prensibine sıkı sıkıya sarılmaya devam ediyor. Ta Ortaçağ'dan beri süregelen bir ekonomik sistemi savunuyoruz!

Asıl yardıma muhtaç olanlar bizleriz!"

YALNIZ İNSAN

Batılı toplumlar, niçin Ferreri'nin yakındığı bu feci durumdadırlar? Bunun temelinde, manevî, ruhî, ve ulvî değerlerin büyük ölçüde kaybedilmiş olmasının tesiri vardır. Alman eğitim sistemi ve okulları üzerine yapılan araştırmanın da ortaya koyduğu gibi, toplum sür'atle mânevî değerlerden kopmaktadır. Bunun neticesinde de, aile bağları çözülmekte, insanlar önce başıboşluğa sonra da yalnızlığa itilmektedir. Bir zamanlar Berlin duvarlarına yazılan ve sonra da en lüks galerilerin vitrinlerini süsleyen bir cümle, bu gerçeğin çok hazin bir göstergesidir: "Berlin ist allein ich auch!" Yani, "Berlin de benim gibi yapayalnızdır" mânâsını taşıyan bu levha, duvarların herkesçe kabul gören bir süsü olmuştur. Ruhunu Rahman'a teslim edemiyen insanın hazin dramıdır bu... İnanan insan ise, bu burukluktan ne kadar uzaktır...

Abdullah Yeğin ağabeye, gurbetle arasının nasıl olduğunu sormuştum da, böyle bir burukluğu pek az hissettiğini, çünkü, **"mülk mülkullah, abd abdullah (ülke Al-**

lah'ın mülkü, kul da Allah'ın kulu) olduktan sonra neden gurbet acısı çekeyim" diye düşündüğünü açıklamıştı. Ancak, imanlı insanın gurbette gurbeti duymamasına karşılık, bu nimetten mahrum olan, memleketinde ve öz yurdunda dayanılmaz bir gurbeti yaşıyordu. Çünkü, gönlünü bağlaması gereken kaynaktan koparmıştı. Allah'ı unutan adama, nasıl bütün yeryüzü gurbet olmaz.

MADDÎ RIZIK - MANEVÎ RIZIK

Mide Gibi, Kafalar ve Ruhlar da Gıda İster

Orta son sınıfta iken yaptığımız bir münazarayı hatırlıyorum. Konusu, "Yemek için mi yaşamalı, yaşamak için mi yemeli? idi. Çekilen kura'da benim de içinde bulunduğum gruba, "yemek için yaşamalı" fikrini savunmak düşmüştü. Biz, olmayacak bir düşünceyi savunmanın zorluğunu anladığımız için çok iyi hazırlanmış, bir hayli laf cambazlıkları yapmıştık. Sonunda bizim takım münazarayı kazanmıştı da, edebiyat hocamız uzun uzun, "bu işin sadece münazara şartlarında doğru olduğunu, aksi halde hiçbir zaman aklı başında bir insanın yemek için yaşamayacağını" açıklamak zorunda kalmıştı.

Şimdi düşünüyorum da, galiba biz o zaman şuursuz kalabalıkların inanarak olmasa bile fiilen uyguladıkları şeyi savunmuşuz bilmeden... Gördüğümüz o ki, kalabalıklar rızık peşindedir. Hatta sadece rızkın emrinde ve hizmetindedir. Bütün canlılar rızkın kölesi ve esiri durumundadır. Onu elde etmek için nelere katlanılıyor. İnsanoğlu-

nun en şiddetli aşkı da rızıktır. Bir başka deyişle insanların ve hayvanların büyük bir arzu ve istekle yöneldiği merkez nokta rızıktır... Hem de **insanoğlunun böyle bir şiddetle yöneldiği rızık sadece mideyle ilgilidir.** Yani insanın hayvan tarafına seslenmektedir. Sadece cisimle, vücutla, maddeyle ilgili olan rızık, hayatın esas ve temel maksadı ve tek hedefi yapıldığı zaman, insan insanî vasıflarını yitirip firavunlaşmaktadır.

RIZIK NASIL RUHANİLEŞİR?

İnsan sadece maddi ve hayvani bir varlık olmadığına göre, onun hayatının devamını sağlayan rızkı da, manevileştirmek ulvileştirmek ve hatta ruhanileştirmek gerekir. İslam, bunun çözümünü ve çaresini insana en yakışır biçimde göstermiştir.

İnsan kendisine nasip olan rızıkları şu üç yol ile maddi ve hayvani olmaktan çıkarabilir:

- 1- Rızıklara onları yaratan Allah hesabına bak-makla.
 - 2- Şükürle,
 - 3- Helal yemekle..

Şimdi bunları ele alalım.

1) İmanlı bir bakışla tabiatta bulunan herşeyin bir harf, bir kelime ve bir cümle olduğunu söyleyebiliriz. Kainat kitabını meydana getiren harfler arasında rızıklar da vardır. Bir harf nasıl kendi varlığından fazla, kendini yazanı gösterirse, rızıklar da onları yoktan yaratıp insana nasip eden Yaratıcı'yı gösterirler. İmanlı bir göz ile insan, o rızık harflerinin kelimelerinin, cümlelerinin manalarını ve Yaratıcı'yı gösteren işaretlerini okuyup anlayabilir. Ama inançsız bir bakışla onlar, başkasını gösteren birer harf olmaktan çıkarak, sadece kendilerini gösteren ve onun dışında herhangi bir mana taşımayan

durumda kalırlar... Oysa ki her varlık, kendi varlığından çok daha fazla bir şekilde Yaratıcısının varlığına delalet ve işaret eder...

2) Şükür ise rızkın neticesidir. Rızık, süslü görünüşü, güzel kokusu ve lezzetli tadıyla şükre davetiye çıkarır. Rızıklardaki bu üstün sanatları farkeden insanın yapacağı ilk iş şükürdür... Böylece rızık şükrü, şükür ise, Rahman olan Allah'ın rızasını kazandırır.

Yediği nimeti gücü ve ilmi sonsuz olan Yüce Yaratıcısının rahmet hazinelerinin bir hediyesi diye bilince, dilin aldığı lezzet birden bine çıkar. Nimet bir nur olur; sadece midesini doyurmaz, gönlüne ve ruhuna da tad olur, gıda olur. Şükür, kazandırdığı sevapla, yenilen ve içilen şeyi Cennet meyvesine dönüştürür. Böylece şükür sayesinde dünyanın geçici rızıkları, daimi lezzetler ve ebedi meyveler verir.

Şükürsüzlükle, o geçici lezzetler gelir geçer; arkasından da elemler ve hasretler bırakır. Şükürsüz rızıktan geriye kalanlar sadece kanalizasyonun taşıdıklarıdır. Rızkın aşık olmaya değecek tarafı ise şükrün kazandırdığı manevi yönüdür. Bu manayı bilmeyenlerin rızka aşkları ise, hayvanların iştihasından farksızdır.

Rızık, Yaratıcıyı gösteren bir harf olur ve şükür neticesini doğurursa, yanıbaşında kanaatı, iktisadı ve memnuniyeti bulur. Aksi halde şükürsüz insan, hırsın, israfın ve haramların elinde oyuncak olmaktan kurtulamayacaktır.

3) İslâm, helal rızkı bile asgariye indirmeyi tavsiye etmiştir. Hatta bütün peygamberlerin ve velilerin ortak tavsiyesi, "az yemek, az konuşmak ve az uyumak"tır.

Helali bile ölçülü kullanmayı tavsiye eden bir inançta, harama yer ve yol bulmak mümkün mü? Yunus'un tabiriyle:

"Ele geleni yiyen

Dile geleni diyen"lerin imanda nasipleri azdır. Bu

sebeple de haramla dolu mideler taşıyan insanın duası makbul sayılmamıştır.

Molla Gürani, talebesi olan Fatih Sultan Mehmed'e daima şu tavsiyede bulunurmus:

"Haramdan perhiz et, haram lokmadan sakın!"

İkisinin de aynı kaptan yemek yedikleri bir sırada Fatih, hocasına takılarak şöyle demiş: "İşte siz de benim rızkıma ortak oluyorsunuz. Benim soframa haram karışmışsa, siz de haram yemiş oluyorsunuz."

Molla Gürani Fatih'e şu cevabı vermiş:

"Öyle bile olsa, benim önüme helal olan lokmalar düşmüştür."

Padişah bir ara yemek tabağını çevirerek şakasına devam etmiş...Molla Gürani ise hiç istifini bozmadan yemeye devam edince, Fatih şöyle konuşmuş:

"Artık haram yediğinize şüphe kalmadı!"

Ancak Molla Gürani'nin cevabı gerçek bir hazır cevaplık örneğidir:

"Hayır, haram yemiyorum... Sizin önünüzde haram benim önümde de helal kalmadığı için sahanı çevirdiniz..."

Haram yemeye şakadan bile razı olmayan bu anlayış, İslâm imanının verdiği şuurla meydana gelmiştir.

KAFA MİDEMİZİN RIZKI

Acaba kafa midelerinin rızıkları ne alemde?

Kafaların içindeki bilgilerin ne kadarı hayırlı ve faydalı? Yutulan haram lokmaların hesabı sorulacağı gibi, konuşulan haram sözlerin de hesabı vardır. 75 sene yaşayan bir insan, ortalama 90 milyon kelime konuşuyor. Acaba bu 90 milyon kelimenin yüzde kaçı hesabı verilebilecek cinstendir? **Kafa midesinin hazmettiği rızıkların bir ifadesi olan söz de helalinden olmalıdır...**

RUHUN GIDASI

Ruhlar, gıdasını hangi rızıkta aramalıdır?

Yoksa vücutları semizlerken cılız ve bücür ruhlu varlıklar mı olmalı insan? Bazan da Şeytan, nefislerin gıdasını ruha ait sandırıyor. Mesela tamamen nefse, sefahete, hatta fuhşa iştiha veren müzik türlerine bile ruhun gıdası dedirtebiliyor. Oysa ki, o tür gıdalarla beslenen heva ve heveslerin neler yaptırttığı gözler önündedir. Hiç bir ulvi duyguyu geliştirmeyen, hatta tam tersine, insanın hayvanı taraflarını gıdıklayan müzik, çoğu zaman zehirli bir bal oluyor.

ÖLMÜŞLERİN RUHLARI DA RIZIK İSTER

Ya ölmüşlerin ruhuna hangi gıdayı verecek hangi rızkı hediye edeceğiz? Eğer böyle bir meselemiz varsa, çelenklerin bu konuda işe yarayıp yaramadığını iyi düşünmeliyiz.

Hani Çinliler yeni gömdükleri ölünün mezarına çok sevdikleri pirinç pilavından bir tabak koyuyorlarmış... Böyle bir merasime şahit olan Avrupalı turist sormuş:

— Bu ölü ne zaman kalkıp yiyecek o pirinci?..

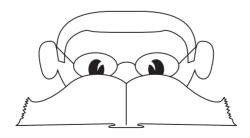
Çinli hiç de istifini bozmadan cevaplamış:

— Sizin ölüleriniz mezarlarına bıraktığınız çelenklerin çiçeklerini ne zaman koklarlarsa...

Şu halde ölmüşlerin ruhlarına manevi hediyeler göderilmeli rızık olarak. Şuurlu Müslümanların yaptığı gibi...

Müslümanın biri cami avlusundan geçiyordu. Yanında bulunan altı yaşlarındaki oğlu:

- Babacığım nedir bu kalabalık? diye sordu:
- Evladım, bak o yüksekte duran cenaze... Biri ölmüş... Bekleyen cemaat onun ruhu için dua okuyor...

Birazdan cenaze namazı kılınacak...

Çocuğun merakını gören babası biraz daha bilgi verdikten sonra:

- Yavrucuğum, ben ölünce sen de benim arkamdan okursun değil mi? diye sorunca:
 - Tabii babacığım, demiş çocuk...
 - Neler okursun mesela...
- Valla ne bulursam, kitap, dergi, gazete... Sen iste yeter ki...

Babası o yaşa kadar okunacak şey olarak sadece saydıklarını gören çocuğuna kızamamış... Ve doğru bir kararla hemen bir "elifba" alıp bilebildiği kadarıyla ilk Kur'an dersini vermis cocuğuna...

Evet, midelerin, kafaların ve ruhların rızıklarını helal tarafından seçebilmek günümüz müslümanının en büyük bahtiyarlığı olacaktır. Cenabı Hak hepimize bunu nasip etsin..

II. BÖLÜM

DİN NEDİR?

İnanmak veya İnanmamak... Aralarındaki Fark O kadar Büyük ki...

> "Din insanlık tarihine hâkim olan, en büyük güçtür." (Benjamin Costant)

Bu konuda o kadar değişik tanımlar yapılıyordu ki... Bu değişik tanımlara, bir de dini inkar eden kişi eklenince, Ayşe'nin iyice aklı karıştı ve hemen kararını verdi: Dinin ne olduğunu araştıracak, gerçeğini bulmaya çalışacaktı.

Ayşe, lise birinci sınıfta idi. Komşumuzun kızıydı. Çalışkan ve oldukça da zeki idi. Onunla konuşmak, gerçekten zevkliydi. Çünkü, dinlemesini biliyordu. Ayrıca, saygı ve sevgisi, düşündüklerini dile getirmesine engel olmuyordu. Sevgi-saygı atmosferi içinde, bazan söylediklerime itiraz bile ediyordu. Ancak, sabırlıydı. Beklemesini biliyor, önemli bir konuyu kavrayabilmek için, uzun araş-

tırmaları, soruşturmaları, okuyup incelemeleri göze alabiliyordu.

Bu özellikleri sebebiyle, yaşından çok daha olgun görünen Ayşe'yi yürekten tebrik ettim. O'nunla üzerinde anlaştığımız konuları sizler için de özetlemek isterim:

Ayşe'nin dediği gibi dinin bir çok tarifi yapılmıştır ama, bunlar birbirine zıt ve ters şeyler değildir. Din konusunda yapılmış ayrı ve başka tarifler, dinin değişik taraflarını ifade eder, gösterir.

Bazı tarifler, dinin inanç kısmını açıklamıştır. Zira din, bir inanç bütünüdür. Bazıları ise, dini, ibadet açısından tarif etmeye çalışmıştır. Allah için yapılan kulluk görevleri olarak açıklamıştır. Dini, ahlâk açısından ele alanlar da vardır. Doğrudur; dinin hedefi, güzel ahlâkı, insana ve topluma hâkim kılmaktır.

Fakat, genellikle, üzerinde birleşilen din tarifi, şudur:

Allah'ın, peygamberler aracılığıyla, insanlara gönderdiği doğru ve güzel yaşama biçimi...

Dinin kaynağı Allah'tır. Allah, emir ve yasaklarını insanlar arasından seçtiği örnek kişilere (peygamberlere) göndermiştir. Allah'ın elçisi olan bu seçkin ve örnek insanlar, kendilerine gelen emirleri, herkesten önce ve önde olarak uygulamışlardır. Böylece, Allah'ın dinini yaşayarak göstermişlerdir. Ayrıca, Allah'tan aldıklarını, hiçbir ekleme ve çıkarma yapmadan insanlara ulaştırmışlardır. Bazı peygamberler kendilerine gelen Kitabı, bazıları da kendilerinden önceki peygambere gönderileni, yaymaya çalışmışlardır.

Eğer, Allah'ın gönderdiği kutsal kitap, insanlar tarafından bozulmuşsa, insan sözleriyle karıştırılıp aslından uzaklaştırılmışsa, yeni bir kitap gönderilmiştir. Yeryüzündeki her insan topluluğuna mutlaka bir uyarıcı peygamber gönderilmiştir. Ancak, peygamber gönderilmeyen topluluklar da, dinî yükümlülüklerden sorumlu tutulmamış-

lardır. Âdeta, boş geçen dersten öğrencinin imtihan edilmemesi, sorumlu tutulmaması gibi...

Allah'ın, insanlara din olarak gönderdiği inanç, ibadet ve ahlâk kuralları ise, daima daha iyi yaşamanın ve daha çok mutlu olmanın tartışmasız şartı olmuştur. Ne var ki, çoğu insan, inanç ve ibadet kurallarının önemini kavrayamamış, Allah'ın değil, kendisinin çizdiği bir hayatı yaşamayı istemiştir. Fakat, böyle düşünenler daima pişman olmuşlar, umdukları mutluluğu hiç bulamamışlardır. Çünkü, bizi mutlu edecek şartları en iyi bilen Allah'tır. Bizi o yarattığı için yapımızı, maddî ve manevî varlığımızı en iyi bilen de O'dur. Bu bakımdan yaratılışımıza ve yapımıza uygun bir mutluluk yolunu da ancak Allah cizebilir bize...

Bu bakımdan insanlar, daima dine ihtiyaç duymuşlardır. Tarih boyunca dinsiz bir topluluğa rastlanmamıştır. Doğru, ya da eğri, her toplum bir dine inanmıştır. Zira din sonradan değil, doğuştan ihtiyaç duyduğumuz, hiçbir zaman onsuz olamadığımız bir şeydir.

Aklı başında olan her insan, kendi yapısını ve yaratılışını merak eder. Nereden gelip, nereye gittiğini anlamak ister.

Bu soruların doyurucu cevaplarını ise, ancak din verebilir. İnsan düşüncesi, içinden çıkamadığı soruların karşılıklarını, ancak dinin açıklamalarında bulabilmiştir. Dinî açıklamalara değer vermeyenler ise, çok karışık ve karmaşık fikirler arasında bocalamışlar, şaşkınlıktan kurtulamamışlardır.

Din, insanın en üstün ve en şerefli bir yaratık olduğunu açıklar. Diğer bütün varlıklar bu üstün varlığın emrine verilmiş, hizmetine sunulmuştur. İnsan belli bir süre için yeryüzüne misafir edilmiştir. Süresi dolanlar âhiret âlemine gideceklerdir. Âhiret âlemi de iki bölümdür. Dünya misafirhanesinde, Yüce Allah'ın emrettiği şekilde yaşayanlar, Cennet denilen güzellikler ülkesine, aykırı hareket edenler de, ceza yeri olan Cehennem'e gideceklerdir.

NEREDEN GELIP NEREYE GIDIYORUZ?

Ayşe ile bu konuları görüştüğümüz günlerdeydi. Yolda, O'na rastladım. Ve nereden gelip nereye gittiğini sordum. O da boş bulundu ve: "Aksaray'dan gelip Beyazıd'a gidiyorum" deyiverdi.

Ama, akıllı kız ya, hemen de gülmeye başladı. Ve çabucak ekledi:

"- O'ndan gelip, O'na gidiyoruz..."

Ayşe'nin öğrendiği başka güzel cevaplar da var. Çoğu zaman birbirimize sorduğumuz sıradan sorular vardır hanı... Mesela, "ne var, ne yok" deriz... Sizler bu soruyu nasıl cevaplarsınız bilmiyorum ama, Ayşe, "Allah var, şeriki (ortağı) yok!" diye karşılar. Böylece, rastgele sorulmuş sorulara anlamlı ve düşündürücü cevaplar vermiş olur, Rabbimizi hatırlatır, sevap kazanır.

Ayşe'ye, hoşuna giden bir teklifte bulunup, **"ne dersin?"** diye sorduğunuzda, sevinçle ve hemen, **"Allah derim!"** dediğini duyarsınız.

Biz bu dünyada misafiriz. Misafir, geldiği yerde başıboş bırakılmış olabilir mi? Ev sahibini yok sayıp, dilediği gibi hareket edebilir mi? Elbette ev sahibinin arzusuna uygun hareket etmeli, onu rahatsız edecek davranışlara girişmemelidir. Atalarımız, "misafir, ev sahibinin kuzusudur" demişlerdir. "Misafir, umduğunu değil, bulduğu-

Dinden hiç kimseye zarar gelmiyeceğini Cumhurbaşkanımız da ifade etmişti. nu yer". Bu atasözü de, misafirin arzularının değil, ev sahibinin isteğinin ve seçiminin geçerli olduğunu ifade ediyor.

Bizler de bu dünyada Rabbimizin misafirleriyiz. Elbette O'nun bizden istediği gibi yaşamaya mecburuz. Kendi istediğimiz gibi yaşamaya kalkıp, misafirlik için öngörülmüş olan kuralları çiğnersek, elbette cezayı hak ettiğimizi bilmeliyiz. Ancak, Cenab-ı Hak, ceza vermeyi sevmediği için, kullarını sık sık uyarıyor. Yapılması gerekenleri ve yasak işleri tekrar tekrar açıklıyor. Bunları sadece kitapta açıkla-

mıyor. Bir de, kitaptaki bilgileri en güzel şekilde uygulavarak gösteren özel bir Elci görevlendiriyor.

Bizler, en seçkin misafirler olarak, kitaptaki bilgileri Peygamberimizin gösterdiği gibi yaşadığımızda, en güzel, en doğru ve en mutlu hayatı bulmuş olacağız.

Dinin göstermiş olduğu kurallara uymayanlar, hayatlarını kendi elleriyle karartmış olurlar. Çünkü, dinin getirdiği inanç esaslariyle, insanın ruhu rahatlar. Doğrudan doğruya Allah'a bağlanır, O'na güvenip dayanır, böylece huzur bulur. Gücü ve yaratıcılığı sonsuz olan bir Yaratıcı'ya güvenip dayananları, hiç bir şey korkutmaz. Bu sebeble de, olur olmaz sebeblerle lüzumsuz endişelere, huzursuzluklara kapılmazlar.

Allah'ın emrettiği gibi dürüst olacakları için, diğer insanlarla aralarındaki ilişkiler dostça olur. Haksızlıklardan kaçınacakları için de kin, nefret, haset, kıskançlık olmaz, dolayısiyle de kavga çıkmaz, savaşlar yaşanmaz.

Din, bütün insanları Allah'ın kulu olarak görmemizi sağlar. Eşitlik ve adalet duygularını geliştirir ve topluma hâkim kılar. Bu bakımdan **din, huzur, barış ve sükûnettir.**

Din kurallarını yaşayan bir insan, hem kendi varlığına, hem de çevresine rahatlık getirmiş olur. Düzenli, ölçülü ve prensipli bir ömür sürer.

DİNİ YAŞAMAYA NE ZAMAN BAŞLAMALI?

Ayşe, bu bilgileri her yerde anlatır. Konu açıldı mı, hiç çekinmez, bildiklerini söylemeye başlar. Özellikle de inançsız insanları gördüğünde, onlara daha çok anlatmak ister. Zira onlara acır.

"— İnançsız bir hayatın başıboşluğu içinde, kimbilir ne acılar çekiyorlar" der ve onlar için mutlaka bir şeyler yapmak ister. Ayşe, çok saygılı konuşur, karşısındaki insanları, kim olurlarsa olsunlar kırmamaya büyük bir özen gösterir. Ne var ki, bazı insanlar onu kırarlar. Buna rağmen, kırgınlığı çabuk geçer, "ne yapalım, biz Allah rızası için anlatıyoruz, inşaallah sevabımız artmıştır" diye kendini teselli eder.

Ayşe'nin kırıldıklarından biri de, yaşlı bir Amca... Bir arkadaşının babası... Ayşe, arkadaşı Arzu'ya gitmiş, biraz ders çalışmışlar. Sonra da arkasından namaz kılmak üzere müsaade istemiş. O sırada Arzu'nun babası gelmiş ve Ayşe'nin namaz kıldığını öğrenmiş. Ayşe ile biraz din üzerine konuşmuşlar. Fakat konuşma uzadıkça Ayşe'nin şaşkınlığı da artmaya başlamış. Bu Amca, önce Ayşe'nin namazını erken bulmuş, "daha genceciksin, şimdiden namaz olur mu?" demis.

Ayşe de, "ne zaman öleceğimi bilmediğim için, hemen başlamam gerektiğini düşündüm. Kaldı ki, Allah'ın emri olan bu kulluğa, yine O'nun emri olan zamanda başlamak gerekmez mi?" demiş...

Ne var ki bu Amca tartışmayı seviyormuş. Bu defa da, "usanırsın" demiş... "Her gün, her gün beş defa... Çok fazla. Pek yakında usanır, vazgeçersin namazdan" diye konuşmuş...

Ayşe, her zamanki gibi, saygılı... Terbiye sınırlarını aşmadan kısaca cevaplamaya çalışmış:

"— Namaz, ruhumuzun gıdasıdır. Rabbimiz'le kurduğumuz tatlı bir iletişimdir. Biz bu iletişimi kurmaya her an muhtacız. İhtiyaç tekrarlandığı için de ihtiyacı giderecek işi yapmak usanç değil, mutluluk verir. Mesela siz, günde üç öğün yemekten sıkılıp usanıyor musunuz?" demiş.

Adamcağız susmuş tabii. Ama Ayşe devam etmiş: "Günde üç öğün yemekten sıkılıp usanmıyorsunuz. Çünkü, ihtiyaç tekrarlandığı için, onu giderecek yeme olmayı da tekrar tekrar gerekiyor. Peki ruhumuzun ihtiyacı... Bizler sadece bedenden mi ibaretiz?"

Ayşe, hem münakaşayı uzatmamak, hem de ortamı yumuşatmak için, şiir defterinden seçtiği bir parçayı da okumuş orada... Münakaşa sohbete dönüşmüş. Sonunda Arzu ve annesi kadar, babası da memnun olmuş. Ayşe o gün aldığı tebrike çok değer veriyor. Arzu'nun babası demiş ki, "Kızım, seni tebrik ederim. Hem inançlısın, hem de ibadetini yapıyorsun. Üstelik de inancının bilgisine sahipsin. Bizim emekli kahvesinde, epey namaz kılan arkadaş var. Fakat, çoğu bu konularda bilgisizler. Konuşunca da kızarlar, parlarlar, beni bir dövmedikleri kalır."

Ayşe, bu sözlerden çok mutlu olmuş. "Bu gidişle Amca'yı namaza başlatabilirim. O'na bir kitap hediye edeceğim" dedi.

Ben de Ayşe'nin orada okuduğu şiiri merak ettim. Sizler de meraklandınız değil mi? Alın öyleyse, işte Ayşe'nin okuduğu bu güzel şiir:

DİN

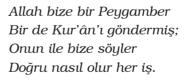
Okursanız bir kitabı Sahibini sorarsınız, Gördünüz mü bir hoş yapı Yapan kimse ararsınız.

Sahipsiz mi yerler, gökler? Düşününce insan anlar; Herşey bize isbat eder; Büyük, Kâdir bir Allah var.

Hepimizi yaratanı Sorup bilmek vazifedir! Vazifedir fakat O'nu, Bize işte din öğretir.

Doğruluğun, iyiliğin Yolu onunla bulunur, Bunu iyi bilin ki din Vicdanların kanunudur.

Saçma, hile, yalan asla Yoktur onda iyi bilin; Her din doğru söyler ama Müslümanlık en büyük din.

(İbrahim Alaaddin Gövsa)

ÇOK ENTERESAN BİR HÂTIRA

Meşhur romancı Peyami Safa yazıyor:

Evvelki gece evimde telefon çaldı. Eski güreş federasyonu üyesi Dr. Ali Saip Toygarlı'nın sesi:

– Size bir hâtıramı anlatacağım. 1952 Olimpiyatları Helsinki'de idi. Genç Amerikan sporcuları, yanımda bulunan Eşref Şefik'i ve beni hayrette bıraktı.

Otelin bahçesinde çabucak portatif bir kilise kuruldu. İstisnasız bütün Amerikalı genç sporcular, siyah dantelli elbiselerini giyerek bir râhip ve zangoçla birlikte duâlarını okudular. Sonra birer birer râhibin önünden geçtiler ve mukaddes suya batırılmış sakızı ondan aldılar. Onun önünde rükûa vardılar.

Genç Amerikan sporcuların bu dindarlığı karşısında Eşref Şefik ve ben şaştık ve utandık.

(6 Ocak 1956, Milliyet Gazetesi, sayfa: 2)

İNSANIN YAPTIKLARI BOŞA GİDER Mİ?

Aslında, böyle bir olay, Ayşe'nin başına ilk defa gelmiyor. Bazan çok daha şiddetli inançsızlıklarla da karşılaştığı olmuştur. İşte, öylelerinden biri Ayşe'ye sataşmış:

"— Sen inançtan, ibadetten bahsediyorsun. Üstelik namaz kılıyor, oruç da tutuyorsun... Ya senin dediğin gibi, âhiret yoksa, Cennet ve Cehennem gerçek değilse ne yapacaksın? Bütün yaptıkların boşa gidecek, yazık değil mi? Gereksiz yere kendi özgürlüğünü, kendi elinle sınırlamış olacaksın... Bu akılsızlık olmuyor mu?"

Ayşe, bu tür sorularla çok karşılaştığı için hiç şaşır-

"İlim ile din birbirini nefyetmez (inkar etmez) bil'akis, tamamlar. Çünkü bunlardan biri aklın, diğeri gönlün (kalbin) ışığıdır. Ve insan, ne yalnız akıldan, ne de gönülden ibarettir. Fakat hem akıl, hem de gönül sahibi bir varlıktır. Dinsiz ilim, belki aklı tatmin eder, fakat

muhakkak ki gönlü karartır.

Nitekim, ilimsiz din de ruhu ve gönlü ışıtır, fakat aklı karanlıkta bırakır.

Binaenaleyh, insanlığın hayrı ve faydası, ne bugün olduğu gibi yalnız ilme bağlanmaktır. Ne de orta zamanlarda olduğu gibi yalnız dine sarılmaktır. Fakat her ikisine birden sahip olmaktır.

(Ali Fuad Başgil)

mamış. Bu kişiye Hz. Ali'nin sözleriyle karşılık verip susturmuş:

"— Ben, Allah'a ve âhirete inandığım, ceza ve mükafatı gerçek bildiğim için ibadet ediyorum. İbadetler bana yük getirmiyor. Tam tersine, ibadetler sayesinde hayatımı düzene koyuyorum. Kötülüklerden vazgeçiyor, iyi olanı, güzel olanı, doğru olanı yapmaya çalışıyorum. İradem güçleniyor. Âhirete inandığım için, ölüm korkusunun dehşetinden kurtuluyorum. Allah'a güvenip dayandığım için, moralim sürekli yüksek...

Doğru değil ama, var sayalım ki senin dediğin doğru... Âhiret yok, Cennet, Cehennem yok... O takdirde bile ben ne kaybetmiş olurum ki... Var olan dünya hayatımı güzelleştirmek, düzene koymak, rahat bir ömür sürmek zaten başlıbaşına bir kazanç değil midir?

Ama, ya bir de, benim dediğim gibi âhiret varsa, o zaman senin durumun ne olacak? Ölüm denilen kapıdan âhiret âlemine girdiğinizde ve gerçekleri gördüğünüzde haliniz ne olacaktır? Böyle bir şeyi düşünmek bile istemem doğrusu..."

ANLAMSIZ GURUR, YANLIŞTA İSRARI DOĞURUR

Evet, dedim ya, Ayşe zeki kızdır. Üstelik sürekli okur, bilgisini geliştirir. Bu bakımdan inancı ve ibadeti körü körüne değil, bilinçli yapar. Gerektiğinde neyi niçin yaptığını açıklayabilir. Elbette bu, Ayşe'nin yaşındaki biri için çok ideal bir özelliktir. İşte, ben bu sebeblerle Ayşe'yi çok severim. O'nunla çok ciddi konuları tartışabilirim. Ayşe, olumlu tenkitlerden alınmaz, hatta haklı bulduğu noktalar için teşekkür eder... Kendisi de saygıyı bir yana atmadan eleştirir. O'nun tam tersini savunduğu bir düşünceyi bile bilimsel yolla, akılla, mantıkla açıklayabilirseniz, tereddütsüz kabul eder. Hatta, önemli bir yanılgıdan kurtardığınız için size teşekkür bile eder.

Bu özellik, bana göre bilhassa gençler için çok önemlidir. Çünkü, onlar, genellikle manasız bir gurura kapılıyor ve savundukları yanlışlarda ısrar ediyorlar. Âdeta, "dediğim dedik, çaldığım düdük" inadına saplanıp, gerçeklere sırt dönüyorlar. Oysa ki, Müslüman bir kişi, hakperest olmalıdır. Yani hak ve hakikati nereden ve kimden görürse görsün tasdik etmeli, benimsemelidir. Bu çok önemlidir.

Gurur sebebiyle gerçekleri onaylayamamak Şeytan'ın bir özelliği değil midir?

Kaldı ki, bir tartışmada mutlaka haklı çıkan taraf olmak da gerekli değildir. Yanılabiliriz. Çünkü insanız. Doğruyu eğri, eğriyi doğru sanabiliriz. Eğer bizim dediğimiz doğru değilse, asıl kazanan biz oluruz. Zira bir yanlışımı-

"Kainatın yaratıcısına olan inanç, ilmî araştırmanın en kuvvetli ve en asaletli tahrik gücüdür."

(Albert Einstein)

"Dinsiz İlim kör, ilimsiz din topaldır."

(Albert Einstein)

zı doğrultmak imkânını kazanmış oluruz. Ama, haklı taraf olmak, bize yeni bir şey kazandırmadığı gibi, **Şeytana mahsus bir özellik olan gurura** da itebilir.

İşte, çok anlamsız bu gurur sebebiyle, bazı gençler, anne ve babalarının haklı ve doğru öğütlerini bile dinlemek istemiyorlar. Halbuki, onların, kendilerini çok seven o insanların tecrübelerinden yararlanmamaları ne büyük bir eksikliktir...

Şimdi, bir kısım gençlerimizin itirazlarını duyar gibiyim: "Anne babalarımızın her isteği bizim yararımıza mı? Bazan bizim için değil, kendi çıkarları için istiyorlar. Bazan da tavsiyelerinde hiç isabet olmuyor. Bu günü ve bizi anlamıyorlar, içinde bulunduğumuz şartlardan haberleri yok..."

Doğrudur. Böyle durumlar da olabilir. Fakat, öyle olduğu zaman ne yapmamız gerekir? Yine onları kırmamak zorundayız. Saygı, sevgi atmosferini bozmadan bildiğimiz doğruları konuşmaya çalışmalı değil miyiz? Şunu unutmayalım ki, bazan bir yanlış fikirden bile doğru sonuçlar çıkarıp yararlanmamız söz konusu olabilir. En azından, biz de aynı durumlara düşmemek için dikkatimizi artırırız.

Akıllı insan, başkalarının tecrübelerinden yararlanandır. Aynı şeyi bir de kendisi denemeye kalkmaz, daha

önce deneyenlere bakarak karar verir. **Kötü örnekler de bize doğru yolu gösterir.** Bu bakımdan, Hz. Ali, "sen bu güzel ahlâkı kimlerden öğrendin?" sorusuna, "kötü huylulardan" diye cevap vermiş...

Evet, kötü huylulara bakmalı ve onların hoş olmayan yanlarını tersine çevirip almalı... İyi huylulardan ise, ders almayı hiç bir zaman unutmamalı...

Peygamber Efendimiz, "Hikmet, (ahlâka ve hakikata ait faydalı bilgi) mü'minin yitik malıdır. Onu nerede bulursa alır" buyurmuştur.

TÜM GÜZELLİKLER İSLÂMIN MALIDIR

İslâmiyet, insanı yaratılışına uygun yaşatmak ister. İnsanın yapısına ve yaratılışına uygun olan herşey İslâma aittir, dinimize uygundur. Bu bakımdan da, böyle bir güzelliği nerede ve kimde bulursa hemen almak ve uygulamak Müslümanın görevidir. Hatta, **Müslüman olmayanlarda gördüğü doğru ve güzel şeyi de almakta hiçbir sakınca yoktur.**

Bu düşüncenin temeli, **her doğru ve güzel şeyin, zaten İslâmiyet'in malı olduğunu kabul** etmektir. Bütün güzellikler Allah'ın dinine aittir. O'na gerçekten inananlar bu doğrulara sahip olmalı ve yaşamalıdırlar.

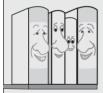
Ancak, bazan durum böyle olmuyor. Bir Müslüman'ı İslâm ahlâkına uymayan durumlarda görebiliyoruz. Tam tersine bir Hıristiyanı da, İslâm ahlâkının bir kuralına sıkı sıkıya yapışmış halde bulabiliyoruz. Mesela, yalan söyleyen bir Müslaman'la, yalansız yaşayan bir Hıristiyan böyle değil midir? Müslüman, sahip olması gereken doğruluğu küstürmüş, kendisinden uzaklaştırmış... Hıristiyan ise, benimsemiş... Çalışkanlık, zamanı iyi kullanmak ve temizlik gibi daha birçok kuralı bu duruma misal olarak verebiliriz. Hıristiyanlar bazı İslâm kurallarını yararı-

na inanıp benimsemişler... Şimdi Müslümanlar onlara bakıp, zaten kendi malları olan o güzellikleri yeniden kazanmaya çalışırlarsa, yanlış mı yapmış olurlar?

Aslında, Müslümanlar yabancılardan çok şeyler aldılar. Ancak, bu alışta isabet yoktur. Yani alınması gerekenler bırakıldı. Alınmaması gerekenler ise, çok acele alındı, benimsendi ve hayatımıza girdi. Batı'dan almamız gereken, ilim ve teknik idi. Biz onların en işe yaramaz âdetlerini ülkemize getirdik. En anlamsız modalarını taklit ettik.

Böylece, mutluluğu ve rahatı, dinimizin kurallarında değil, Batı toplumlarının işe yaramaz ve bize uymaz modalarında aradık. Ne var ki, bir asırdan fazla zaman geç-

"BİZE ALLAH'IMIZI ANLATIR MISINIZ?"

1935'li yıllarda bir grup lise öğrencisi, bir İslâm büyüğüne müracaatla, ona şöyle derler:

— Hocam, bize Allah'ı anlatır, Yaradanımızı tanıtır mısınız? Çünkü okullarda öğretmenlerimiz bize hiç Allah'tan

bahsetmiyorlar. Üstelik bize (hâşâ!) Allah yok; sizi tabiat yarattı, sebepler yarattı, diyorlar.

Biz Rabbimizi kimden, nasıl öğreneceğiz?

O büyük zat, bu masum gençlerin feryadını büyük bir üzüntü ile dinler, onlara şu tavsiyeyi yapar:

— Evlâtlarım! Sizler okuduğunuz fenleri, müsbet ilimleri dinleyiniz. Sizin okuduğunuz herbir fen, kendi hususî diliyle, ihtiva ettiği kanunları ve formülleriyle mütemadiyen Allah'tan bahsedip Yaradanı tanıtıyorlar. Sizler bu inkârcı telkinlere değil, okuduğunuz ilimlerin iman telkin eden sözlerine kulak verin.

tiği halde, aranan mutluluk bulunamamıştır. Zira mutluluğu doğru adreste aramamışızdır..

KAYBETTİKLERİMİZİ DOĞRU YERDE ARIYALIM!

Söz buraya gelince, Ayşe'ye Nasreddin Hoca'nın bu konudaki ibretli fikrasını anlattım. Sizler de meraklandınız değil mi? Elbette Hoca'mızın kulağını çınlatacağız, belki de O'na fatihalar okunmasına sebeb olacağız.

Evet, Hoca merhum bir gün evinin bodrumunda bulunan kömürlükte yüksüğünü düşürmüş. Çok kıymetli olan, ayrıca yılların hatırasını taşıyan bu yüksüğü, bütün aramasına rağmen bulamamış... Çünkü, o devirlerde elektrik yok. Gaz lambası da yeteri kadar aydınlatamıyor. Zaten yerde de kömür yığını var. Hoca Efendi çok üzülmüş...

Evden dışarı çıkmış ve başlamış aydınlık sokakta yüksüğü aramaya... Gelip geçenler de Hoca'ya acımışlar, aramaya katılmışlar. Ama bir hayli aradıktan sonra, yine de yüksük bulunamayınca, söylenmeye başlamışlar:

"— Hocam, bunca adam, her yeri didik ettik. Daha biraz önce kaybettiğiniz yüzük nasıl bulunmaz? Hele bir iyice düşünün, belki yüksüğü nerede kaybettiğinizi daha iyi hatırlarsınız," demişler.

Hoca, bir an durmuş, düşünmüş ve demiş ki:

— Ben yüksüğümü bodrumdaki kömürlükte yitirdim.

Yüksüğü aramaktan yorulmuş olan insanlar, hep bir ağızdan kızgınlıklarını açıklamışlar:

— Aşkolsun Hocam, hiç kömürlükte kaybettiğiniz yüksük, evin önündeki yolda bulunur mu?

Hoca, hiç bozuntuya vermemiş:

— Eeee, ne yapalım, kömürlük çok karanlıktı, ben de aydınlıkta aramayı tercih ettim.

İşte, biz de, **mutluluğu, Hoca'nın yüksüğü gibi yanlış adreslerde aradık.** Sandık ki, mutluluk, bizde, kendimizde, içimizde, inançlarımızda değil de, Avrupa'nın dışı ışıklı, pırıltılı, ancak içi karanlık prensiplerinde, âdetlerinde, modalarında...

Nasreddin Hoca, bu olayla, anlayanlara çok ibretli bir ders vermiş.

Kendileri mutlu olmayan, bencilliğin ve maddeciliğin kıskacında bunalan Batılı insanlar, bize nasıl mutluluk örneği olabilirler?

MUTLULUK NERDE?

İnsanı en iyi bilen, YARATICI'sıdır. Onun ne şekilde mutlu olacağını da, şüphesiz ki, en doğru bilen, yine O'dur. İşte, bu bakımdan, mutluluk Yüce Allah'ın Kur'ân'la gösterdiği yaşama biçimindedir. Bu yaşama biçimi en güzel örneğini Peygamber Efendimiz'in hayatında bulmuştur.

İşte, Rabbimiz'in emrettiği, Peygamberimiz'in de örneğini en güzel ortaya koyduğu yaşama biçiminin adı, DİN'dir.

Bir bakıma din, Cenab-ı Hak'tan biz insanlara Peygamberimiz aracılığiyle gelen bir davetiyedir. Bu davetiye biz insanları hem bu dünyada, hem de âhirette mutlu olmaya çağırıyor. Bütün mesele, davetiyenin şartlarına uymakta düğümleniyor.

GENÇ NESİLDEN ZEKÂ PIRILTILARI

İnkârcı bir öğretmen, cebine şeker doldurduktan sonra, küçük öğrencilerine şöyle demiş:

— Eğer Allah var ise, isteyin bakalım, size şeker verecek mi? Ama ben, var olduğum için, isterseniz size şeker verebilirim. Hem de derhal...

Sınıfın en zeki çocuğu, öğretmenin niyetini anlayıp, şunları söylemiş:

— Bana şeker dokunuyor öğretmenim. Rica etsem, onun yerine bir elma verebilir misiniz? Hem de derhal...

İnkârcı öğretmen, bu zekî çocuk karşısında şaşırıp kalmış. Tek kelime söyleyememiş.

Matematik hocası, "görülen" şekilleri tahtaya çizerken, bir yandan da "aranızda görmediğine inananlar da var herhalde" demis. Öğrencilerden biri:

— Tabiî, diye cevap verince, öğretmen ona:

— Bak evlâdım, insan şöyle orta yere koyamadığı, eliyle gösteremediği şeylerin varlığından hiç bahsetmemeli, demiş.

Ancak, hakettiği cevabı, yine aynı öğrenciden alıvermiş:

— Öğretmenim, siz çocuğunuzu severken, şefkatinizi elinizle gösterebiliyor, bir fakire sadaka verirken acıma hissinizi masanın üzerine koyabiliyor musunuz? Yoksa, elinize alamadığınız, ortaya koyamadığınız bu hisler sizde yok mu?

Öğretmen, öğrencilerin aklını karıştırmak için:

— Çocuklar, demiş. Allah hepimizin cennete gitmesini istediği halde, neden bizi hemen cennete koymayıp dünyaya göndermiş?

Çocuklardan biri, soruya karşılık vermiş:

— Öğretmenim, demiş. Şüphesiz ki siz, bizim sınıf geçmemizi istiyorsunuz. O halde neden hepimize birer 10 vermeyip imtihan ediyorsunuz?

PUTÇULUK İLKELLİKTİR

Putlara Tapanlar Allah'ı Biliyorlar mı?

Beşerin böyle dalaletleri var, Putunu kendi yapar, kendi tapar.

T. Fikret

Akıllı insanların yaptıkları en akılsızca iş, putlara tapmaktır. Yani, kendi elleriyle yaptıkları bir takım resme, heykele, şekle tapınmalarıdır.

Kendi yaptığı birşeyin karşısına geçip, "beni sen yarattın" demek ne kadar saçmadır... Şair bu saçmalığı şöyle ifade etmiş:

Beşerin böyle dalaletleri var,

Putunu kendi yapar, kendi tapar.

Yani, insanoğlunun öyle sapkınlıkları var ki... Putu-

nu hem kendisi yapar, sonra da dönüp ona tapar. Zavallı put... Ağzı olsa da konuşabilse, herhalde böyle bir saçmalığa ilkin kendisi itiraz eder!

"— Be adam, sen benimle dalga mı geçiyorsun? Ben, akılsız, cansız bir varlığım. Üstelik senin gibi bir insanın eseriyim. Nasıl oluyor da bana tanrı diyorsun ve tapıyorsun?"

Evet, tapınılan putların dili olsaydı, herhalde böyle karşı çıkarlardı kendilerine tapınanlara...

Fakat, tarih boyunca insanlar, Allah'ı unuttukları zaman, sahte tanrılar icat etmişlerdir. Çünkü, inançsız yaşayamamışlardır. Ya gerçek Yaratıcı'yı bulmuşlar, ya da onun yerine, onun yarattığı bir başka şeyi Rab edinmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, insan inançsız olamıyor. Çünkü, inanç ruhumuzun en temel ihtiyacıdır. Bu durum neye benziyor? Yiyecek gıda maddesi bulamayanların otla, sapla, samanla beslenmeye çalışmasına, değil mi?

AKILLI İNSAN PUTA TAPAR MI?

Fikriye, ince fikirli bir kızımızdır. "Fakat, Hocam" diyor, "akıllı insanlar bunu nasıl yapar? Nasıl kendi elleriyle yaptıklarına taparlar? Bu durum insanın kendi kendisini aldatması değil mi?"

— Aferin kızıma... Tabii büyük ve müthiş bir aldanış bu... Ve kendi kendisini aldatış... Peki, şimdi size soruyorum: Acaba putlara tapanlar gerçekten bunların yaratıcı olduğuna inanıyorlar mıydı?

Sınıftaki birçok öğrenci, önce "evet" diyorlar ama, birkaç dakika içinde değişik düşünceler de sökün ediveriyor:

— Hocam, puta tapanların birçoğu korkudan inanmış gibi görünebilirler. Çünkü, puta tapanların çok olduğu toplumlarda, genellikle yöneticilerin bu yönde baskıları vardı. Halkı putlara tapmaya zorluyorlardı. Onlar da inanmadıkları halde inanmış gibi görünebilirler.

- Peki, herkes korkudan mı putlara tapınmıştır?
- Hayır. Gerçekten onları tanrı kabul eden insanlar da bulunabilir.
 - Niçin?
- Çünkü o devirlerde cahillik çok yaygındı. Üstelik geleneklerinde de putlara tapmak olduğu için, düşünmeden kendileri de inanmaya devam etmiş olabilirler.

Fakat, Fikriye yine itiraz ediyor:

— Bence, insan ne kadar cahil olursa olsun, yine de putların yaratıcı olamayacağını anlayabilir. Gerçek Allah'ı doğru olarak bilemese de, insanın eseri olan bir takım şeylerin yaratıcı olamayacağını anlayabilir.

Sınıf Başkanı Ahmed de O'na katılıyor:

— Evet, bence de... Put dediğimiz bir takım heykellerin, eşyanın, maddenin tanrı olmayacağını bilmek için fazla da akıllı olmaya gerek yok. Mesela, Güneşe, aya, yıldıza, gök gürültüsüne tapanlar da olmuş geçmişte... İnsan belli bir süre böyle bir yanılgı içinde olabilir ama, kendi eseri olan, cansız, akılsız, güçsüz bir şeye tanrı diyemez, dememeli...

Bu konuşmaların sonunda sınıfı tebrik ediyorum:

Aferin size... Hepinizi de candan tebrik ediyorum.
 Çünkü, herşeyden önce böyle önemli bir konuda düşünüyor ve fikir üretiyorsunuz. Herhalde putlara tapanlar da böyle düşünebilselerdi, asla inanç konusunda yanılmazlardı.

Şunu kesinlikle bilmeliyiz ki, putlara inananların büyük bir çoğunluğu zaten onları gerçekten Yaratıcı olarak bilmiyorlardı. Tapındıkları putları Allah ile kendi aralarında bir ARACI olarak görüyorlardı. Yani, doğrudan doğru-

ya Allah'a değil de, O'nun temsilcisi, eşi, ortağı gibi gördükleri putlara tapınıyorlardı. Onların önünde yatıp yuvarlanıp, bazan kurban kesip Allah'a ibadet ettiklerini düşünüyorlardı. Niçin doğrudan doğruya ibadet etmiyorlardı öyleyse?

— Evet, Hocam, ben de bunu soracaktım. Madem Allah'ı biliyorlarsa, niçin araya böyle bir aracı koyuyorlar?

Ben Fikriye'nin sorusunu sınıfı yöneltiyorum. Hemen de cevaplar gelmeye başlıyor:

- Herhalde Allah'ı görmedikleri için, onun görünen simgelerine, yani putlara tapınıyorlardı.
- Aferin Ahmed... Bu cevap tam da sınıf başkanına yakışır bir güzellikteydi. **Kültür düzeyi düşük olan insanlar, genellikle görmediklerine pek inanamazlar. İlla ki gözleriyle görmeleri gerek, inanmak için...** Oysa ki, kültür seviyesi yüksek olanlar, gözleriyle görmeseler de, AKIL GÖZÜ ile görebilirler. Yanı **düşünerek, akıl ve mantıklarını kullanarak görebilirler.** Demek ki, kültür düzeyi düşük, cahil insanlar Allah'ı bilseler bile, O'nun yanlarında ve yakınlarında görünen bir timsalini bir simgesini arıyorlar. Aksi halde tam olarak inanamıyorlar.
- Hocam, şimdi de, görmediğime inanmam diyen insanlara rastlıyoruz.
- Evet ama, bu bir ilkelliktir. Çünkü, **gözümüzle görmediğimiz birçok şeye biz bilimsel olarak inanıyoruz.** Bunu daha önce birçok misallerle anlatmıştık.
- Hocam, putlara tapanlar, kendi kötü durumlarını bildikleri için, utandıklarından dolayı, doğrudan Allah'a ibadet etmemiş de olamazlar mı? Allah'ı çok yüksek görürler, kendilerini de çok aşağı... Biz olsa olsa, O'nun temsilcisi olan bu putlara kulluk edebiliriz diyebilirler...

PUTÇULUK BAZILARI İÇİN GEÇİM VE GELİR KAYNAĞI MI?

Hasan el kaldırıyor. Halbuki o çok az konuşur. Çünkü, tüccar olan babasına yardım eder. Sınıfa da hep yorgun gelir.

- Söyle bakalım Hasan!
- Hocam, insanların putlara tapınmaları, hem de Allah'ı bildikleri halde tapınmaları, tüccarlardan dolayı da olamaz mı?
 - Nasıl yani?..
- Put üreticileri ve onları insanlara pazarlayıp para kazananlar, putların reklamını çok iyi yaparlar. Gerçekleri gizlerler. Birçok cahil insanı da kandırırlar. Derler ki, eğer bu putları aracı yaparak Allah'a dua ederseniz, ibadetiniz daha çok kabul edilir, daha çok sevap kazanırsınız... İnsanlar da buna saf saf inanır. Birçok açıkgöz insan da put ticareti yaparak onların sırtından zengin olur.

Hasan bunları söylerken, bütün sınıf gülmeye başlıyor. Hatta, O'na:

- Tüccar Hasan, tüccar Hasan diye laf atanlar bile oluyor.
- Çocuklar bir dakika... Hasan büsbütün haksız mı?.. Günümüzde de, **en kötü bir şeyi en iyi gibi yutturan pazarlamacılar** yok mu? Hatta zararlı bir şeyi, faydalıdır diye insanlara satanlara rastlamıyor muyuz?
- Ama Hocam insanlara yalancı tanrılar icat edip satmaya kalkmak ve bu aldatışı geçim yolu ola-

Bazı çıkar çevreleri, gençlere müzik alanında yeni ilahlar sunarak, ceplerini daha da şişirmek peşindeler.

rak seçmek ne kadar çirkin, ne kadar iğrenç! Çok alçakça bir şey...

Duygulu Kızım Aslı'ya hak vermemek mümkün mü?

— Evet Aslı... İnsanları en kutsal ve ulvi bir konuda, inançları konusunda yanıltmak, kandırmak, bunuda çıkarına alet etmek gerçekten çok kötü. Ancak bunu her devirde yapanlar çıkmış ne yazık ki...

GÜNÜMÜZÜN SAHTE İLAHLARI

Konuyu kapatamıyoruz. Çünkü, sınıf başkanı Ahmed ısrarla el kaldırıyor:

- Evet Ahmed, elini indirme niyetinde olmadığına göre, herhalde çok önemli birşey söyleyeceksin...
- Hocam bu konuya, yani yalancı ilahlar, tanrılar icat etme konusuna günümüzden bir misal verecektim.

Sınıftaki uğultu çabuk geçti. Çünkü, Ahmed'in günümüzden örnek vereceğim demesine herkes şaşırmıştı. Nasıl olurdu? Hâlâ bu devirde yalancı, sahte tanrılar, birilerinin para kazanmaları uğruna piyasaya sürülecekti...

Sınıf dikkat kesilmişken Ahmed fırsatı değerlendiriyor ve âdeta söyleyeceği şeyin değerini artırmak istercesine biraz da işi ağırdan alıyordu. Doğrusu, ne söyleyeceğini ben de merak etmiştim. Çünkü, o, bu arada çantasını karıştırıyordu. Anlaşılan sözünü isbatlamak için belgesi de yardı.

Ahmed nihayet konuşuyor:

— Hocam, günümüzde de ilahlar hazırlanıyor. Bunlar sahte ve şişirme ilahlar. Özellikle de biz gençleri bunların peşine takıp, birileri para kazanmak istiyorlar, ünlenmek istiyorlar. Bilmiyorum belki de başka şeyler de istiyorlardır.

Sınıfın sabrı taşmıştı... "Haydi söyle artık günümüzün ilahları kimlermiş..." diyorlardı...

Ahmed, "işte" dedi, kocaman bir gazete sayfasını açıp göstererek... O sayfada, büyük harflerle, "GENÇLİĞİN YE-Nİ İLAHLARI" yazıyordu. Altında da, birçok yerli, yabancı şarkıcı adı...

Sınıfta değişik bir uğultu yükseldi. Kimi, "aaa bunları biz seviyoruz ama..." diyorlardı. Kimi, "bunlar müzikte ilah sayılıyorlar, konumuzla ilgisi yok" görüşündeydiler. Bir kısmı, "bunlar da bizim gibi insan, ilah denir mi?" diye soruyorlar... Bir başkası, "versene kimler varmış" diye sesleniyor... Bir müddet onları seyrettim ve dinledim. Sonunda, şarkıcılar ya da başka insanlara ilah demenin yanlış olduğunda anlaştık.

Fikriye merak etmiş:

— Acaba bu kişiler kendilerine ilah denmesinden rahatsız olmuyorlar mı?

Bu konuda da görüşler çok çeşitliydi. Kimi sevdikleri şarkıcıları, "akıllı insandır kabul etmez böyle şeyi" diye değerlendiriyor; kimi de, "bunlar çok şımarık, sanırım düşünmeden ilah olmayı benimserler" diyordu.

Tüccar Hasan'ın düşüncesi ise biraz değişikti:

— Hocam bu ilah denilen şarkıcılar fazla suçlu değil bence... Asıl yanlış yapanlar, onları böyle kocaman harflerle ilah ilan eden basındır. Böyle önemli gazetelerde yazı yazan insanlar, hata yapmamalı... En başta da bizim inancımıza göre insanlara ilah demenin günah olduğunu bilmelidirler. Eğer bunu bilerek yapıyorlarsa, demek ki başka amaçları var. Bence o da gazetelerine dikkat çekip çok satmak ve çok para kazanmak... Yani çok kazanmak uğruna yeni ilahlar üretiyorlar.

Ahmed'in getirdiği gazete sayfası elden ele dolaşıyor. Yorumlar daha değişik boyutlar kazanıyor. Fakat, tekrar asıl konumuza geçmek zorundayız... Çünkü işin içine günün moda şarkıcıları girince, herkesin mutlaka bir söyleveceği oluyor.

Kliseler zamanla bir yığın ikon, resim heykel ile doldurularak, hristiyanlığın tevhid inancı zedelenmiştir.

— Çocuklar, şimdi bana söyleyin bakalım: Allah'ın timsali, simgesi, aracısı sayılan putlar, ilahlar, giderek O'nun yerine konulmuş... Herkes, Allah'a değil, putlara kulluk etmiş... Hem de uzun asırlar boyu... Özellikle Arabistan'da Peygamber Efendimiz'in yaşadığı dönemlerde bile, putlara kulluk etmişler, tek Allah inancını bir türlü hazmetmemişlerdir. Peki, aracı saydıkları putları benimseyenler asıl olan Allah'a niçin inanmamışlar, ya da inanıyorlarsa, niçin doğrudan doğruya O'na ibadet etmemişlerdir?

Bunun birinci sebebi, zamanla aracıların öne çıkması ve onların temsil ettiğine inandıkları Allah'ın unutulması. Çünkü, putları Allah'a aracı yapanlar, zaten O'nun gerçek sıfatlarından habersiz insanlardı. Tam olarak bilemedikleri Allah'ı zamanla unutmuslardır.

Evet, zamanla Allah unutulmuş, geriye O'nu temsil ettiğine inandıkları putlar kalmış. Asıl gitmiş, vekil saydıkları putlar kalmış...

PUTÇULUK İLKELLİKTİR

Kültürü zayıf, düşünüşü ilkel insanlar, daima maddî olana, gözleriyle gördüklerine inanıp bağlanırlar. Manevî olanı tam kavrayamazlar. Yani soyut olanı algılayamaz, anlayamaz, idrak edemezler. Hep somut olana takılıp kalırlar.

Soyut olanı kavramak, anlamak ve inanç konusu yapmak daima yüksek bir kültür, derin bir tefekkür ve ilim gerektirir. İslamiyet insanları bu yüksek kültüre çağırıyor, görünmeyene, ancak akıl gözüyle görünen, kalp gözüyle hissedilene çağırıyor.

Hıristiyanlar da dinlerini zamanla putçuluğa yaklaştırmışlardır. Kiliseler bir yığın ikon, resim, heykel, vs ile doludur... Var ve bir olan Allah'ı soyut olarak düşünemezler. Hep bir maddî varlık olarak, hatta insan olarak bilirler. Oysa ki, İslâm'da Allah yarattıklarından hiçbirine benzemez. O halde herşeyi O yarattığına göre, hiçbir şeye benzemez demektir. Peki, herhangi bir şekil, biçim, insan, Allah'ı temsil edebilir mi? İslâm'a göre hayır...

Bu bakımdan, Peygamberimiz bile ilah değildir, ilahtan bir parça değildir. Sadece bizim gibi insandır. Allah'ın kuludur. Allah adına O'na bile tapınılamaz. Dinimiz de Allah'ın dinidir. İslamiyet'e Muhammedilik demek bu sebeble yanlıştır. Çünkü dinin esaslarını Kur'ân'la ortaya koyan Cenab-ı Hak'tır.

PUTÇULUĞUN İLACI TEVHİD İNANCIDIR...

Peygamberimiz insanların putlara tapınma alışkanlığını bildiği için, Tevhid inancını yerleştirmek için, çok özel ve mühim önlemler almıştır. Mesela, resimleri hürmet makamından indirmiştir. Namaz kılarken kıble tarafına canlı resminin asılmamasını istemiştir. Heykeli yasaklamıştır.

Hristiyanlar Hz. İsa'ya ve annesi Meryem'e ilahlık isnad etmişlerdir.

Hatta mezar ziyaretine bir takım kurallar ve sınırlamalar getirmiştir. Çünkü bütün bunlara eskiden tapınılıyordu. Yeniden böyle birşey olmasın istemiştir. Bu bakımdan da ancak tek Allah'a iman ve ibadet yerleşsin, insanlar onun adına başka hiçbir şeye tapınmasın diye, her türlü aracıyı ortadan kaldırmıştır. Hatta, bu endişe ile, "kim benim resmimi bulursa yırtsın atsın" buyurmuştur. Kendi şahsına aşırı hürmet gösterenleri sürekli ikaz etmiş, hatta girdiği bir kalabalığın ayağa kalkmalarına mani olmuştur.

Huzurunda heyecanlananlara, bunun yersiz olduğunu, kendisinin, "kurutulmuş et yiyen Mekkeli bir kadının oğlu olduğunu" söylemiştir. Giyim kuşamı, hayatı, içinde yaşadığı evi çok basit ve sade idi. İşini kendi görür, ayakkabısını, elbisesini kendi tamir ederdi. Cenab-1 Hak, O'na üzerinde durduğu Uhud Dağı'nı altın yapmayı teklif etmiş ama, Peygamber Efendimiz, "fakirliğim övüncümdür" demiş ve istememiştir...

Daima kendisinin de Allah'ın bir kulu olduğunu söylemiştir. Kendisini garantide görüp, ibadetlerden uzak tutmamış, tam tersine **en çok ibadet eden** olmuştur. Böylece kendisinde **ilahlıktan hiçbir özellik bulunmadığını**, tam tersine **KUL olduğunu** vurgulamıştır.

İşte bütün bu sebeblerden dolayı, İslâm'da putçuluk hiç olmamıştır. Allah'tan başkasına ilahlık verilmemiştir. Oysa ki Hıristiyanlar Hz. İsa'ya Allah'ın oğlu diyerek bir çeşit ilahlık vermişler, hatta annesi Hz. Meryem'i de ilah olarak kutsamışlardır.

Bununla da yetinmemişler, bütün Kilise mensuplarını ruhban sınıfı sayarak, bir bakıma kutsallaştırmışlar, ilahlığa ortak etmişlerdir. Bunun için onların özel yetkileri vardır. Onlar ayrı ve özel insanlardır. Dine girmek için insanları vaftiz ederler. Uygun görmediklerini dinden atar, yanı afaroz ederler. İnsanların günahlarını Allah adına bağışlarlar. Kilisede ibadeti de sadece onlar yaptırır.

İslamiyette ise bütün bunlar Allah'a aittir. Ruhban sınıfı yoktur. Kul olmak bakımından bütün insanlar birbirine eşittir. Kimsenin Cenneti kazanabilmek için garantisi yoktur. Müslümanlar, her yerde, her zaman tek veya toplu olarak ibadet ederler. Mutlaka camiye gitmeleri ve oradaki görevlileri bulmaları şart değildir. Ancak camide topluca kılınan namaz elbette daha sevaplıdır. Günahların affi için Allah'a yalvarmak gerekir. Hıristiyanlık'ta olduğu gibi, kiliseye gidip papaz önünde günah çıkarmaya ihtiyaç yoktur.

ÖLÜM KORKUSU NASIL YENİLİR?

Âhirete ve Öldükten sonra Dirilmeye İnanmak, İmanın Esaslarındandır

> "İnsanlar uykudadır. Öldükleri vakit uyanırlar." (Hadis-i Şerif)

Ogün, takvimler, 17 Aralık 1990'ı gösteriyordu. Bu tarih, Mevlana'nın vefat yıldönümü idi.

Gençlere, Mevlana üzerine bir konferans vermiştim. İki saat süren konferanstan sonra, dinleyicilerimin büyük çoğunluğu, kalkıp gitmek istemediler. Anlattıklarım üzerine çeşitli sorular sordular. Üzerinde en çok durduğum soru, Mevlana'nın ölüme bakışı konusundaydı.

Bir genç:

"— Hocam, ölüm kutlanır mı?" dedi.

Çünkü, ben sözlerime, "bugün burada, Mevlana Haz-

retleri'nin vefat yıldönümünü kutlayacağız" diye başlamıştım.

"— Bizim bildiğimiz ölüm yıldönümlerinde anma toplantıları yapılır, kutlama şenliği değil" diye bir başka genç, soruya açıklık getirdi.

Elbette doğru söylüyorlardı. Ölüm yıldönümleri anılır, doğum günleri ise kutlanırdı. Fakat, Mevlana, kendi ölümünü DÜĞÜN GECESİ saymış, matem ve üzülme yerine neşe ve sevinç istemişti.

O'na göre **ölüm, SEVGİLİ'ye kavuşmanın adı idi.** Dünyanın ağırlığından, yükünden, sıkıcılığından kurtulmak ve gerçek dostlara ulaşmaktı. Aslında bu inanç, bütün Müslümanların, hatta bütün iman sahiplerinin ortak kabûlü değil midir?

İslâm'a göre ölüm, yokluk, hiçlik, sona ermek, bitmek, yitmek değil; sadece, dünyasını değişmek anlamına geliyor. Bu bakımdan Mevlana, son hastalığında,

"Beni varlık âlemine getiren Sultan'a doğru döndüm, ona gidiyorum" diyordu. Hanımı, büyük bir üzüntüyle ona dedi ki:

"— Mevlana, keşke, daha 400 sene yaşasaydın da, âlemi hakikatlerle doldursaydın..."

Bu dileği, Mevlana şöyle cevapladı:

"— Biz Firavun muyuz? Nemrut muyuz yoksa? Biz, yeryüzüne çok oturmak için gelmedik. Biz, dünya zindanında hapsedilmişiz. Pek yakında, sevgili Peygamberimiz'in meclisine ulaşmamız umulur.

Eğer, çaresizleri uyarıcılık görevi ile vazifelendirilmemiş olsaydık, bir an bile bu toprak dünyasında oturmazdık."

Allah aşkıyla dopdolu olan Mevlana, Rabbi'ne şöyle sesleniyordu:

"— Ey cihanın canı! Aşkından, bu cihan işime yara-

maz oldu. Ben cihanı ne yapayım? Çünkü, ben öteki cihandan oldum."

Ebedi ve ezeli Sevgili'ye kavuşmak için tek pasaport ölümdü. Ayrılık derdinin devası olan ölümden kaçmak ve korkmak akıllılık mıdır? Çünkü, ölümü tatmak, ölümsüzlüğe kavuşmanın tek çaresidir. Bu bakımdan, kendisini ölüme yakın görerek sararmış olan yakınlarına şöyle diyordu:

"— Ey sarı yüzlü aşık!

Sen sabırlı ol, ahdine vefalı ol. Ölmekten başka devası olmayan bir dert var. Ben, bu derde şifa bul diye nasıl söyliyeyim?

Dün gece rüyamda, aşk mahallesinde bir ihtiyar gördüm. Bizim tarafa gel diye, eliyle bana işaret etti."

Mevlana için ölüm, bir yeniden doğuştu. Ya da, asıl vatana dönüş... Hem de şekerden tatlı: "Canı O aldıktan sonra, ölüm şeker gibidir. Onunla olduktan sonra, ölmek candan tatlıdır bize. Ölüm bu yandadır, halbuki o yanda doğmaktır ölüm. Hayır, o yanda hiç kimse ölmez, ölüm buradadır ancak."

Son zamanlarında yazdığı bir şiirinde ise, âdeta geride kalanlara, bu husustaki tavsiyelerini bir vasiyet gibi duyuruyordu:

"— Öldüğüm gün, tabutumu omuzlar üzerinde gördüğün zaman, bende bu cihanın derdi var sanma... Bana ağlama, yazık yazık, vah vah deme. Şeytan'ın tuzağına düşersen, vah vahın sırası o vakittir, yazık yazık o zaman denir.

Cenazemi gördüğün zaman, ayrılık ayrılık deme. Benim buluşmam, görüşmem, o zamandır. Beni mezara koydukları zaman, elveda, elveda deme... Mezar, Cennet kapısının perdesidir. Batmayı gördün ya, doğmayı da seyret. Güneşle aya batmadan ne ziyan gelir?.. Sana batma görünür ama, o aslında doğmaya hazırlıktır, yeniden doğmadır. Mezar ise, hapishane gibi görünür ama, aslında canın hapisten kurtuluşudur...

Yere hangi tohum atıldı da bitmedi... Neden, insan tohumuna gelince, bitmeyecek zannına düşüyorsun?

Hangi kova, suya salındı da, dolu olarak çıkmadı?.. Can Yusuf'u kuyuya düşünce niye ağlasın?..

Bu taraftan ağzını yumdun mu, o tarafta aç... Çünkü, artık, hay-huydan uzak, mekansızlık âlemindesin..."

İşte, böylece Mevlana, ölümü güzelleştirmiş, daha doğrusu, onun zaten güzel olan yüzünü görmüş ve ölümle barışmıştır. Ölümü, dünya derdinden kurtulup, hakiki dostlara kavuşmanın vizesi olarak görmüştür. Aslında bu görüş, hepimizin görüşüdür. Çünkü, İslâm imanına göre, ruhlar ebedîdir. Ölüm ise, ruhun vücut elbisesinden soyunmasıdır.

Yunus Emre de, "ölür ise, ten ölür, canlar ölesi değil" diyerek bu gerçeği ifade etmiştir. Bu inançla, ölümün içyüzü aydınlanıyor. Böylece, inançlı insan ölüm korkusundan kurtuluyor. Ruhun sonsuzluğuna ve âhirete inanmayanlar ise, sürekli, ebediyyen yok olmanın dayanılmaz dehşeti altında ezilirler. Yaşadıkları hayat, maddi açıdan ne kadar rahat olsa da, kendilerini yokluğa mahkum bilmenin korkusu ile, asla mutlu olamazlar.

İnançlı insanlar ise, bu dünyada ne kadar acı çekerlerse çeksinler, ölüm kapısından girecekleri ebedî saadetin şevkiyle daima daha huzurlu ve mutludurlar.

ÂHİRETİN VARLIĞINA DELİLLER

Soru sahibi gençlerden biri, elini tekrar kaldırdı:

— Dedikleriniz gerçekten doğrudur. Âhirete inanmak insanı ölüm korkusundan büyük ölçüde kurtarır. Ancak, **âhiretin varlığını nasıl anlayacağız?**

Bir başka genç hemen atıldı:

- Arkadaş doğru söylüyor. Kim gitmiş de gelmiş âhirete? **Âhiret var demek yetmez. Bu iddiayı isbatlamak gerekir,** her şeyden önce...
- Gençler, dedim, şimdi siz çok ciddi bir soru sordunuz. Bu sorunuz birkaç cümleyle anlatılamaz. Eğer bu kadar yorgunluktan sonra, beni en az bir saat daha dinlemeye hazırsanız, anlatayım...
- Yorulanlar ve işi olanlar gitsin, biz dinlemek istiyoruz, dediler.

Kısa bir ara verdik. On dadika sonra baktım ki, salonun üçte ikisi dolu... Yeniden, bismillahirrahmanirrahim, diyerek, SÖZLER'den anlatmaya başladım:

Önce, dünyanın ve insanın konumuna bakalım...
 Eğer içinde yaşadığımız dünyayı ve kendimizi çok iyi anlarsak, âhireti de anlamış oluruz.

Dünya sahipsiz ve başıboş olabilir mi?

Eğer dünya gerçekten sahipsiz ise, insan da dilediği gibi yaşamak hakkına sahip sayılır.

Yüzeysel bir bakışla, dünya kendi halinde ve başıboş görünebilir. İşte bu türlü bir düşüncesizlikle, insan da kendisini tamamen serbest sayıyor ve canının istediği gibi hareket ediyor.

Oysa ki, biraz derin düşünce ve dikkatli bakış, bunun yanlışlığını gösterir. Bir kere dünya, müthiş dengeler üzerinde ve içiçe sistemlerle donatılmış harika bir yerdir. İnsan aklının bile hala tam kavrayamadığı bu olağanüstü düzen. Yaratıcı'sız olur mu? Nasıl, bir köy muhtarsız, bir ordu komutansız, bir iğne ustasız ve bir harf bile katipsiz olamazsa; bu mükemmel, muhteşem ve muazzam dünya da Yaratıcı'sız olamaz.

Üstelik bu Yaratıcı, **çok kudretli, sonsuz ilimli** ve **sınır- sız merhametli** olduğunu, icra-atiyle göstermektedir.

Bahar mevsimini düşününüz: Kıymetli ve san'atlı mallarla dolu, erzak hazinesi taşıyan vagonlar misali geliverir. İnsanoğlunun ihtiyaç duyduğu bu benzersiz nimetleri, malları boşaltır, gider. Hiç sahipsiz olabilir mi? En çok ihtiyaç duyduğunuz şeyleri, en uygun zamanda getirip önünüze döken tırlara, vagonlara, sahipsiz, başıboş diyebilir misiniz?

Zaten, her yere asılmış ilanlar, bildiriler, bütün malların üstüne vurulmuş damgalar, markalar, mühürler ve her köşede sallanan bayraklar, mal sahibini açıkca göstermektedir. Zira, her eser, eser sahibini isbatlar. Her resmin, ressamını göstermesi gibi, her varlık da Yaratıcı'sını gösterir.

Üstelik, bütün varlık bir uyum ve ahenk içinde olduğu ve birbirini tamamladığı için, Yaratıcı'nın tekliğini, birliğini bildirir.

Bazıları bu gerçeği anladıkları halde şöyle düşünüyorlar:

"— Varsın, bütün varlığın bir sahibi olsun... Benim bu dünyada, onun yarattığı zenginliklerden, dilediğim gibi yararlanmam, onun hazinesine ne zarar verir? Zaten, mal sahibinin hazinesinden istediği gibi yararlananlara da herhangi bir ceza verildiği görülmüvor."

— Evet, O'nun hazinesi çok zengindir ve senin onlardan yararlanman hazineyi de eksiltemez. Ancak, burası, yeme, içme ve keyfetme yeri değil, bir eğitim sahası, talim alanıdır. Hem de mal sahibinin san'atlı eserlerinin sergilendiği bir vitrindir. Geçici ve temelsiz bir misafirhanedir. Daima, gelen gider. Sürekli dolar, boşalır bir geçici mekandır.

Bir zaman sonra, bu memleket değiştirilecek. Bu insanlar başka ve daimî bir yere taşınacak. Orada, herkes, dünyadaki yaşayışına karşılık, ya ceza, ya da mükafat görecek.

Bu bakımdan, burada gereksiz iş ve eğlencelerle vakit geçirmek büyük bir hatadır. Gidilecek olan, asıl vatan için lüzumlu hazırlıkları yapmak gerekir. Çünkü orası, misafirhane sahibinin emrine uyanlar için, sonsuz bir saadetin yeridir. Fakat, misafirhaneyi ebedî sananlar ve âhiret azığı hazırlamayanlar için de, tam tersine ebedî bir azap yeridir.

Gençler beni heyecanla dinliyorlardı. Ancak, sorularına tam cevap alamamış olmanın huzursuzluğu içinde idiler.

- "— Ama Hocam", dediler, "bu anlattıklarınız, âhiret âleminin varlığını isbatlamıyor. Bu dünyanın bir gün harap edileceğini ve bir başka yere göçüleceğini nasıl açıklarsınız?"
- Haklısınız... Şimdi, âhiretin varlığını aklımızla nasıl anlayabiliriz sorusunu cevaplandırmaya çalışalım:

İYİLİK ÖDÜLSÜZ, KÖTÜLÜK CEZASIZ KALMAMALI!

1. Cenab-ı Hakk'ın bu dünyadaki muhteşem saltanatını, yaratıcılığını açıkladık. Şimdi düşününüz... Böylesine bir muazzam saltanatın, emrine uyanlara mükafat,

uymayanlara da ceza vermesi gerekmez mi?

Eğer, iyilere ödül, kötülere de ceza vermezse, adaletli davranmamış olur. Oysa ki Allah, şaşmaz bir adalet sahibidir.

Bu dünya hayatında ise, çoğu zaman adalet gerçekleşmiyor. Bazan iyi insanlar eziliyor, kötüler mükafatlandırılıyor, ya da yap-

tıkları yanlarına kalıyor. Öyle ise, başka bir yerde, gerçek adaleti uygulayacak bir büyük mahkeme olmalı...

Bu büyük mahkeme, herkese hakettiğini verecek, kimsenin hakkını, kimsede bırakmayacaktır.

İşte, bu büyük mahkemenin yeri, âhiret âlemidir.

HAK YERİNİ BULMALI!

2. Cenab-ı Hakk sonsuz bir merhamet ve şefkat sahibidir. Fakat, bu dünyada, o şefkat ve merhamete lâyık olan neticelerin binde biri bile gerçekleşmiyor. Çoğu zaman, zalimler zenginlik ve servet içinde, zulme uğrayanlar ise, yoksulluk ve acılarla ölüp gidiyorlar.

Demek ki, dava, bir başka büyük mahkemeye bırakılıyor.

3. Güçlü bir saltanat, kendisine sığınanların himayesini ister. Adalet ise, halkın haklarının korunmasını gerektirir. Ancak bu şekilde, yönetimin şerefi, saltanatın haşmeti ve gücü korunmuş olur.

İşte, bu kainatın hakiki hakimi olan Allah, bu neticeleri gerçekleştirmek için âhireti yaratmıştır.

GÜZELLİK SEYİRCİSİZ OLMAZ

4. Allah, benzersiz bir güzellik sahibidir. Bütün güzellikler, onun güzel sıfatlarının çok perdelerden geçmiş yansımalarıdır.

İçinde yaşadığımız çevreye dikkatle bakınca, bütün varlıkların bu harika güzellikten haber verdiklerini görürüz. Var olan herşey, gizli bir güzelliğin ilancısı ve tercümanı gibidir. Çünkü, tesadüfen olmayacak kadar harika, düzenli ve anlamlıdırlar. Ancak, benzersiz bir YARATI-CI'nın antika san'atları olabilirler. O'nun ulaşılamaz ve tam anlaşılamaz mükemmelliğini, tamlığını ve yüceliğini gösteriyorlar. Ve bütün güzelliklere kaynak olan benzersiz güzelliğini yansıtıyorlar. Gizli güzelliğin manevî tatlarından, lezzetlerinden haber veriyorlar.

Takdir toplayan bütün olgunlukların, sevgi ve hayranlık uyandıran bütün sevgilerin kaynağı, aslı ve hakiki sahibi O'dur.

Gizli, kusursuz bir olgunluk ve güzellik ise, onu anlayan ve takdir edenlere sergilenmek ve görünmek ister. Çeşitli aynalarda hem güzelliğini görmek, hem de, arzulu seyircilerin hayret ve hayranlık duygularını göstermek ister. Aynı zamanda, bu görmek ve görünmenin ebedi ve

sonsuz olmasını ister. Çünkü, daimi bir güzellik, aşık seyircilerin varlığının da devamlı olmasını sever. Güzellik devamlı olduğu için, onu takdir edip anlayanların da devamlı olması gerekir.

İşte, bu sebeble, ilahi güzelliği temaşa etmeye hak kazananlar için ebedî bir Cennet yaratılmıştır.

ALLAH'IN SONSUZ CÖMERTLİĞİ, ÂHİRETİ GEREKTİRİR

5. Dünyadaki nimetlerin çokluğu gösteriyor ki, Cenab-ı Hakk'ın hadsiz bir cömertliği ve sınırsız bir hazinesi vardır. Böyle bir cömertlik ve hazine ise, hem devamlı, hem de istenilen herşeyi içinde bulunduran bir ziyafet yerinin varlığını gerektirir.

Sadece ziyafet yerinin değil, aynı zamanda, bu ziyafetten lezzet alanların da orada devam etmelerini ister. Ta ki, bu dünyada bir parça tattıkları nimeti kaybetmekle üzüntü ve elem çekmesinler. Zira, lezzetin bitip tükenmesi elemdir.

Bu sayısız nimet çeşitleri gösteriyor ki, dünya vitrininde gördüğümüz lezzetler birer örnektir. Bunların asılları, gerçekleri ve sonsuz olanları başka bir yerdedir.

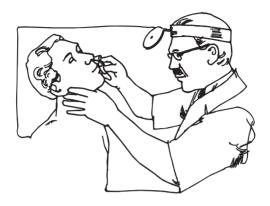
DÜNYA TADIMLIK, ÂHİRET DOYUMLUKTUR

6. Daimi bir güzellik, gelip geçici aşıklara razı olamaz. Çünkü, bir daha dönmemek üzere yok oluşa, ölmeye, kaybolup gitmeye mahkûm olan bir aşıkın sevgisi, düşmanlığa döner. Zira, sonunu düşünür ve kısa bir zaman içinde bu güzellikleri ebediyyen kaybedeceğini anlar.

Oysa ki, şu dünya misafirhanesinden herkes çok çabuk gelip geçiyor. Cenab-ı Hakk'ın güzel isim ve sıfatlarının bir ışıkcığına, hatta zayıf bir yansımasına bir an bakıyor, ama doyamadan gidiyor.

Demek ki, doyumluk değil, tadımlık olan bu dünya güzellikleri, daimî güzellikler sergileyen bir başka dünyayı gösteriyor.

Öyleyse, anlaşılıyor ki, bu fani dünyadan, baki bir dünyanın ölümsüz güzelliklerini doya doya yaşamaya gidiliyor.

BEKA DUASI

7. Bu dünya, Cenab-ı Hakk'ın sonsuz şefkatini gösteriyor. Her dertlinin imdadına derman gönderiyor. Hastalığa deva ve şifa yaratıyor. En küçük ve basit istekleri bile karşılıksız bırakmıyor. Mesela, midemizin açlıkla ettiği duayı, binbir çeşit yiyecek ve içecekle karşılıyor.

Şimdi böyle büyük bir şefkatle, bütün varlıkların her türlü ihtiyacını karşılıyan Allah, en çok sevdiği KULU'nun en çok tekrarladığı ve aşkla istediği en önemli duasını kabul etmez mi?

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) hem kendisi, hem de bütün ümmeti için, ebedî saadeti istiyor, Cennet'i talep ediyor.

Aslında bu istek, bu yalvarış herkesin arzusudur. Herkes ölümsüzlüğü ister. Üstelik, Rabbimizin de dileği budur. Çünkü, "vermek istemeseydi, istemek vermezdi."

Sonsuz merhametinin ve sınırsız adaletinin de gereği budur. Ayrıca, âhiret âlemini yaratmak, O'nun kudretine çok kolay gelir. "Ol!" emri Cennet'i yaratmasına kâfidir.

Cenab-ı Hakk, dünya dediğimiz bu geçici vitrindeki güzelliklere bile, bunca önem vermişken, hakiki hazinele-

rini ve asıl sanatlarını, âhiret âleminde en muhteşem bir tarzda, akılları hayrette bırakacak bir biçimde göstermez mi?

Demek bu imtihan meydanında yaşıyanlar başıboş değiller... Ya saadet sarayları, ya da azap zindanları onları bekliyor.

DÜNYA MESKEN DEĞİL, MİSAFİRHANE...

8. Dünyanın akıl almaz düzeni gösteriyor ki, perde arkasında pek muhteşem bir saltanat vardır. Her an hükmediyor. Böyle bir saltanat, kendine lâyık insanlar ister. Oysa ki, bütün insanlar, her gün dolar boşalır bir misafirhanede toplanmış. Bu misafirhane bir eğitim alanı gibi düzenlenmiş... Hiçbir şey kararında kalmıyor. Dolayısiyle de meydan her saat değiştiriliyor.

İnsanlar, o sultanın ihsanlarının örneklerini ve harika san'atlarını seyretmek için, bu sergide pek az duruyorlar. Sergi de her an değişmekte... GİDEN GELMEZ. GE-LEN GİDER.

İşte şu hal, kesinlikle gösteriyor ki, bu misafirhanenin arkasında, daimî saraylar, sürekli meskenler, buradaki örneklerin ve görüntülerin halis ve yüksek asıllariyle dolu bağ, bahçe ve hazineler vardır.

Demek, burada çabalamak, orası içindir. Dünyada çalıştırır, orada ücret verir. Herkes, buradaki kabiliyet ve çalışmasına göre, orada bir saadet bulacaktır.

HERŞEY KAYDEDİLİYOR

9. İnsanoğlu, teknolojik gelişmelerin kolaylığından yararlanarak, herşeyi yazıyor, kaydediyor, tesbit ediyor. Bazan çok önemsiz bir olayı bile, teyple, kamerayla, fotoğraf makinesiyle, ya da bilgisayarla kayda geçiyor, saklıyor.

Bu âlemin hakiki sahibi olan Allah da, mülkünde meydana gelen herşeyin kaydedilmesini ve unutulmamasını istemiştir. Elbette, O'nun sonsuz gücü, herşeyin kaydedilmesini sağlar. Sınırlı bir ilimle insanlar bile bir çok şeyi arşivleyebiliyorlar

Cenab-ı Hakk, herşeyin tesbitini, kayda geçmesini istediğine göre, demek ki bunların dökümü de yapılacaktır. Bir malzemenin sıkı bir şekilde tesbiti ve dökümü ise, bunlarla ilgili bir hesap vermeyi gerektirir. Aksi halde, tesbit ve döküm işi anlamsız olur. Hesap verme varsa, ceza ve mükafat da var demektir. Oysa ki, bu dünyada, ne hak edenler tam ceza görüyor, ne de iyiler lâyıkıyla ödüllendiriliyor...

Öyle ise, bu işlem, bir başka dünyada gerçekleşecek demektir.

Sözlerimin burasında, soru sahibi genç, yine elini kaldırıyor:

- Afedersiniz Hocam, bu dünyada herşeyin kaydedildiğini nasıl açıklayabilirsiniz? Bu konuda somut deliller söyleyebilir misiniz?
- Elbette... Bakınız, insanın hafızası, yani bir ezberleme gücü vardır. Beynimizin bir fonksiyonu ile, binlerce şeyi kayda geçiyoruz ve istediğimiz an hatırlıyoruz. Ağaçların bütün varlıkları, küçücük tohumlarında, meyvelerin özeti çekirdeklerinde saklanır.

Dünya hayatında gördüğümüz bu örnekler isbat eder ki, gelip geçici herşey kayda geçiyor.

Herşeyin hayatının, Allah katında yazılı olmasına da **Levh-i Mahfuz** deniliyor. Bu en büyük ve kuşatıcı bir hafizadır.

Hem, **Kiramen Katibin** melekleri'nin işi de, insanın yaptığı iyilik ve kötülükleri kaydetmek değil midir?

Şimdi ilim dünyası, konuşulan hiçbir sözün kaybolmadığına inanıyor. Hatta geçmişte konuşulanları tesbit edecek bir âlet yapmanın da peşinde koşuyor.

SERGİLER, SANAT ESERİNİ VE SANATKÂRINI TANITMAK İÇİN AÇILIR

10. Dünyada herşey büyük bir değişim içindedir. Sürekli bir değişmeyi her an yaşıyoruz. Ancak, her yenilik ve değişim de kendine göre bir güzellik taşıyor. Mevsimlerle gelen değişiklikler, insanın vücut ve ruh açısından değişimleri, her an devam ediyor. İşte bu her anı güzel değişimler, sadece bir anlık seyir için değildir. Eğer öyle olsaydı, bu kadar güzel esere yazık olurdu. Niçin? Bir ressam düşününüz. En güzel ve harika eserini sadece bir sergide gösterdikten sonra, onu bozup, dağıtıp çöpe atar mı?

Elbette, aklı başında bir sanatçı, bu değerli eserini, çok daha güzel bir mekanda, büyük bir müzede çok daha uzun süreli olarak, sanatseverlerin ziyaretlerine açmak ister.

Ancak, kısa süreli sergileri bile, daha uzun devam edecek hatıralara dönüştürebilmek için, filme alıyorlar, fotoğraflıyorlar.

Demek ki, insanlar, eserlerini, **gelip geçici** vaziyetlerden kurtarıp, **kalıcı** yapmak için uğraşıyorlar.

İşte, aynen bu misaldeki gibi, Cenab-ı Hakk da, bu dünyadaki güzellikleri, kısa süreli görünmelerinden sonra, yokluğa atarak, müthiş bir israfa asla sebeb olmaz. Buradaki emsalsiz güzelliklerin hatıralarını muhafaza eder ve onları, çok daha muazzam bir sergide, ebediyyen yaşatmak üzere korur.

Üzerinde yaşadığımız bu âlem de, bir başka şekle dönüştürülerek, bir başka yerde yeniden ve çok daha anlamlı bir biçimde kurulacak.

İşte bu gerçek de âhiret âleminin varlığını gösterir.

BURADA TATTIRIR, ORADA YEDİRİR

11. Bir kral düşününüz. Emri altındaki insanlara, bir çok güzel nimeti gösteriyor, hatta bir parça tattırıyor, fakat asla doyurmuyor. Sonra da o güzel nimetleri bir daha kesinlikle göstermiyor.

Böyle bir kral zalim değil midir?

Cenab-ı Hakk, bu dünyada kullarına bir çok nimetler tattırıyor. Fakat, kısacık dünya hayatı, geçip gidiveriyor. Hiç kimse, ne kadar uzun yaşarsa yaşasın, hayatına doymuyor. Oysa ki Allah, merhametlilerin en merhametlisidir ve âdildir. Ne var ki, bu merhamet ve adalet, dünyada tam tecelli etmiyor.

Öyleyse, anlaşılır ki, burada tattırdıklarını, tam doyuracak biçimde bir başka âlemde kullarına verecektir.

ÖLÜMDEN SONRA DİRİLİŞİN ÖRNEKLERİ

Kur'ân-ı Kerîm'de, Cenab-ı Hak, "Her can ölümü tadacaktır... Sonunda bize dönersiniz" buyuruyor.

Peygamberimiz de, "mezar, ya cennet bahçelerinden bir bahçe, ya da cehennem çukurlarından bir çukurdur" diyor.

Ancak, günümüzde birçok insan, öldükten sonra dirilmenin aklî açıklamasını da bilmek istiyor. Bu bakımdan, âhirete iman konusunu, aklımıza yakınlaştıracak çok çeşitli örneklerle açıklama gerekiyor.

Yaşadığımız bu hayatta, ölmenin ve tekrar dirilmenin bir çok ilginç örnekleri vardır:

1. Önce, temel besin kaynağımız olan ekmeği düşünelim... Ekmeğin hammaddesi olan buğday, sararmış ekin halindeyken biçilir. Bu bir ölümdür buğday için... Değirmene gönderilir, ezilir ve un haline getirilir. Bu da ikinci bir ölümdür. Sonra, suyla karıştırılıp iyice yoğrulur,

hamur haline getirilir. Daha sora da fırında pişirilir. Buğday için bu da bir başka ölümdür. Sofraya getirilen ekmek, parçalanır, ağıza alınıp çiğnenir ve tanınmaz hale gelir. Bu da buğdayın değişik bir ölümüdür. En sonunda mideye indirilir ve çeşitli salgılarla karıştırılarak, bambaşka bir ölümü tadar. Ekmek mide mezarına gömülmüstür. Bunca ölüm-

den sonra artık bir daha dirilemez derken, mideden, bağırsaklara geçer. Orada da, vücuda faydalı maddeler kılcal damarlarla emilerek gerekli organlara postalanır.

Bir ekmek parçası bu kadar ölümleri yaşayıp, mide mezarına da gömüldükten sonra, eskisinden daha kıymetli ve daha canlı olarak yeniden dirilir. Gözümüzde ışık, kaslarımızda güç, elimizde tırnak olarak varlığını sürdürür.

İnsan bir lokma ekmekten daha mı değersizdir ki, Cenab-ı Hak, onu mezara gömüldükten sonra, yeniden diriltmesin?

2. Toprağa düşen tohumlar, öldü, çürüdü, yok oldu sanırken, yeniden diriliyorlar. Hem de eskisinden daha çok, daha güzel olarak yeni bir hayata uyanıyorlar. Bir ölüp, bin diriliyorlar. Kimi gül, kimi karanfil, yapısına ve cevherine göre kimi de devedikeni ve kaktüs olarak dünyamızı süslüyorlar.

Cenab-ı Hakk'ın katında, bir insan, bir bitkiden daha mı değersizdir ki, toprağa düşen insanlar, yeniden diriltilmesinler?

Bir tohumun yeniden dirilişinde Rabbimizin sonsuz kudreti açıkca görünüyor:

Çünkü, tohum bilgisizdir. Toprak da bir şey bilmez. Cahil tohum, bilgisiz toprağa düşer. Toprak onu bağrına

basar. Çünkü, ona öyle emredilmiştir.

Tohum da, içinde saklı olan programdan habersizdir. Toprak ise, tohuma vereceklerinin cahili...

Sonra, akıl ve iradeden yoksun olan bulutlar, merhametli bir iradenin emriyle, onlara elini uzatır. Muhtaç oldukları suyu ulaştırır. Hem de tam zamanında...

Bu üç bilmezden, birçok bilimin birleşmesiyle ancak yapılabilecek bir güzellik çıkar ortaya...

Benzersiz bir düzen ve çok ince bir denge işlemeye başlar. Tohumun sevimli bir filiz olarak topraktan başını çıkarabilmesi için, yer çekiminin ters istikametine doğru gelişmesi gerekir. Bu gerek yerine getirilir. Hiç bir şey bilmeyenler, sanki dünyanın merkezini ve onun çekim gücünü biliyorlarmış gibi, ters tarafa doğru direnirler.

Ve, tohum başını topraktan çıkarır...

3. Sonbaharda yapraklarını döküp, kışın kapkara odunlara dönüşen ve öldü sanılan ağaçlar, baharla birlikte, yeniden uyanır, canlanır ve hayatlanırlar.

Yeraltında kış uykusuna yatmış olan hayvanların, baharda yeniden yeryüzündeki hayatlarına başlamaları gibi... İnsan da, ölüm kışından sonra, yeniden diriliş baharına kavuşacaktır.

4. "Uyku, ölümün küçük kardeşidir" denilmiş. Biz her gece, ölümün küçük kardeşini yaşarız. Yorganımızı başımıza çeker, yatağımıza gireriz. Biliriz ki, bu gecenin uykusundan sabahın uyanıklığına varacağız. Ancak, uykuda ölü gibiyiz. Çoğu zaman başka dünyalarda gezer dururuz. Ölüm de, yatağı mezar olan uzunca bir uyku gibidir.

Her gecenin bir sabahı, her kışın bir baharı vardır. Nasıl her sabah gözümüzü yeni bir güne açıyorsak, uykunun ağabeyi olan ölümden sonra da yeni bir dünyaya uyanacağız.

Söz buraya gelince, bakıyorum filozof Cüneyt söz istiyor:

— Hocam, uyku ile ölüm böylesine yakın akraba oldukları halde, insan niçin küçük kardeşini seviyor da, ağabeyinden hiç hoşlanmıyor?

Bu soru sınıfın hoşuna gidiyor. Gülüyorlar. Belli ki, hepsinin duygularına tercüman olan bir soru...

— Evet, Cüneyt, doğru söylüyorsun... İnsanlar, genellikle ölümün içyüzünü bilmedikleri için, böyle düşünüyorlar. İşte burada uzun uzadıya, âhirette yeniden dirileceğimizi anlatıyorum ki, uykunun ağabeyini de sevebilelim.

Zaten, kalbi uyanık, ruhu tertemiz büyükler, ölümden korkmamışlar, hatta ona gülerek teslim olmuşlardır.

5. Vücudumuzu meydana getiren en küçük yapı, hücredir. Bu hücrelerden bir kısmı olurken, bir diğer kısmı da ölmektedir. Mesela deri hücrelerimizin tamamı her sene yenilenir.

Kanımızdaki alyuvar ve akyuvarlar da böyledir. Binlercesi ölür, binlercesi yeniden dirilişi yaşar. Böylece vücudumuz bir muazzam mezarlığa döner; bizzat kendi varlığımız, ölümün ve dirilmenin en canlı misalini teşkil etmiş olur.

6. Anne karnında bulunan doğmamış bir bebeğe, bulunduğu yere göre, çok büyük, geniş ve rahat olan bu dünyadan bahsetmemiz mümkün olsaydı, acaba bize ne kadar inanırdı?

Yumurtadaki civciv, bir süre sonra çıkacağı dünyayı anlıyabilir mi? Bu dünyada yaşayan insanların da durumu, bunlardan pek farklı değildir. Bu dünya da insanın içinde yaşadığı bir yumurta gibidir. Sanıyor ki, dünyası harap olsa, kırılsa, başka bir âlem yoktur. Oysa ki, bu dünya, âhirete göre, civcivin yumurtası gibidir.

- 7. Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında da, öldükten sonra dirilmeye inanmayanlar vardı. Bir gün, Übey bin Halef, elinde çürümüş bir kemikle Peygamber Efendimizin yanına geldi. Elindeki kemiği ufalayarak sordu:
- "— Cenab-ı Hak, bu kemiği tekrar canlandıracak öyle mi?"

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle cevap verdi:

"— Evet, hem ona hayat verecek, hem de seni Cehennem'ine koyacak."

İşte bu olay üzerine, Yasin Suresi'nin 78 ve 79. âyetleri nazil oldu:

- "— İnsan kendi yaratılışını unuttu da, çürümüş kemikleri kim diriltecek diyerek, bize misal vermeye kalkıştı. De ki, kim onları ilk defa yaratıp hayat vermişse, o diriltecektir."
- 8. Kıyamet koptuktan sonra, insanların yeniden diriltilmeleri, bir anda ve topyekûn olacaktır. Kur'ân'ın haber verdiği bu gerçeği, bazı kimseler kavrayamıyorlar. "Bütün bunlar nasıl bir anda cesetlerine iade edilir, bütün ölüler ne şekilde birden diriltilir?" diye soruyorlar.

Bunu bir misalle anlamak kolaylaşacaktır: Düzenli

ve muazzam bir ordu düşününüz... Bu orduya bağlı bütün askerlere, eğitim arasında istirahat verilmiş, herkes bir tarafa dağılmış olsun... Şimdi bu askerleri yeniden toplamak ordu komutanı için zor mudur?

Tam tersine dağılmış askerleri, hemen bir boru sesiyle ve zahmetsizce toplayıverir ve eski düzenlerine sokar.

Bir ordunun askerlerinden daha itaatlı ve düzenli olan ruhlar, Cenab-ı Hakk'ın bir çağrısıyla, derhal ait oldukları cesetlere geleceklerdir.

Bir anda bütün cesetlerin diriltilmesi ise, bir düğmeye basarak, büyük bir şehri, hatta bütün dünyayı ışıklandırmak gibidir.

Bahar mevsiminde nasıl, bir günde, insanlardan sayıca daha çok olan yapraklar yeşeriyor, çiçekler açıveriyorsa, bütün insanlar da, âhirette bir defada diriltileceklerdir.

Yine baharda, sadece sinekler, insanlardan çok daha fazla sayıda oldukları halde, bir anda dünyamızda görünüverirler. Bu da Cenab-ı Hakk'ın, bir anda herşeyi, her sayıda yaratabileceğinin gözümüz önündeki misalidir.

Elbette bu örnekleri çok daha fazlalaştırmak mümkündür.

ÂHİRET İNANCI BİR ZARURETTİR

İslâmiyet'in her esası gibi, âhirete inanmanın da sayısız sebebi vardır. Zaten, âhirete inanmak, Allah'a inanmanın zorunlu bir neticesidir. Çünkü, Cenab-ı Hakk'ın bu dünyada tecelli eden bütün sıfatları, âhiretin varlığını mecburi hale getiriyor. Mesela, Rabbimiz hakîmdir. Dolayısiyle her şeyi binbir hikmetle ve mana dolu yaratır. Bu bakımdan da, sınırsız yeteneklerle süslü yarattığı insanı, yokluğa mahkûm etmez. Onu üstünlüğüne uygun bir

güzellik âleminde yaşatmaya devam eder.

Allah, rahimdir. Sonsuz ve sınırsız bir merhamet sahibidir. Bu sebeble de, bütün varlığiyle ölümsüzlüğü istiyen insana, dilediğini nasip edecektir. Zaten, bu ölümsüzlük duygusunu insana veren de Allah'tır. Hem şiddetle istetip, hem de vermemesi O'nun merhametine uygun düşmez.

Allah, âdildir. O'nun mutlak ve kesin adaleti bu dünyada tam olarak gerçekleşmediği için, bir başka âlemde uygulanacaktır.

Allah, hafizdir. Herşeyi muhafaza eder. Şeklini, biçimini, yapısını değiştirse de, varlıkları ebediyyen idam etmez. Hele de en mükemmel yarattığı insanı, toprak altında çürümeye bırakmaz.

Allah, kerimdir. Yani ikram etmeyi, ihsan etmeyi, hediye vermeyi sever. İkramını, ihsanını ve hediyesini de herşeyden önce, emirlerine uygun yaşayan kullarına verecektir. İlahi ücreti tam olarak almanın yeri ise, âhirettir.

İnsanın yapısı da âhiretin varlığını gerektirir. Çünkü bu kadar güzel ve mükemmel yaratılmış bir varlık, bütün kapsamlı yeteneklerine rağmen, çok kısa bir hayattan sonra ölüyor. Demek ki, bu üstün özellikler, çok daha harika biçimde, bir başka yerde devam edecektir. Aksi halde, insanın bu kadar mükemmel yaratılmasına ihtiyaç yoktu.

İnsanın hayal kuvveti dahi, ebediyeti, yani ölümsüzlüğü istiyor. Eğer bir insana denilse ki:

— Sana bir milyon sene ömür verilecek ve dünyanın kralı olarak yaşıyacaksın. Fakat, sonunda yok olacaksın. Bunu mu istersin, yoksa bu dünyada kısa ve meşakkatlı, ama ölümden sonra da ebedî ve saadetli bir hayatı mı arzularsın?

Eğer, nefsanî duygularından kurtulup, vehimlerine yenilmezse, "hayır krallık ta olsa, bin yıl da olsa, sonunda yokluğa giden bir yaşayışı istemem. Âdi ve meşakkatli, ama sonu saadetli hayata râzıyım" diyecektir. Çünkü, insanın manevî duyguları, ölümsüzlüğü istiyor. Sınırsız arzu ve düşünceleri, ne kadar uzun olursa olsun, bu fani dünyaya sığmıyor.

Hatta, doğru düşünceli bir insan, yok olmaktansa, Cehennem'de yaşamaya bile razı olur. Zira, **yaşamak var olmaktır.** Var olmanın en kötüsü bile, yok olmaktan, varlığını yitirmekten daha iyidir.

Bu bakımdan, Cehennem'in yaratılmış olması bile, Rabbimizin rahmetindendir. Çünkü, **bütün suçlular, idam cezasına göre, ömür boyu hapsi tercih ederler.**

ÂHİRETE İNANMANIN FAYDALARI

İslâmiyet, insanın mutluluğunu sağlamak içindir. Bu bakımdan, âhirete inanmakta da birçok mutluluk sebebi vardır.

1. Âhirete ciddi inanan bir insan, günahtan, kötülükten ve zararlı şeylerden kaçar. Çünkü, yaptıklarının mutlaka cezasını göreceğini bilir. Bu dünyada kurtulsa bile, âhirette yaptıklarının karşılığını göreceğine inanır.

Bu bakımdan, âhiret inancı, insanın **kalbinde bir gizli polis gibi durur ve kötülüklerden korur.** Özellikle de, toplumun daha güçlü kısmı olan gençleri, zayıflara, güçsüzlere, ihtiyarlara tecavüzden vazgeçirir. Eğer Cehen-

nem korkusu olmazsa, kendi çıkarları ve keyifleri peşinde koşan kuvvetliler, diğerlerine dünyayı cehennem ederlerdi.

Bu bakımdan, âhirete iman, toplumların huzur ve sükûnetini temin eder.

2. **Âhirete inanan bir insan, ölüm korkusundan kurtulur.** Ölümden korkmayanı ise, korkutacak başka bir dünyevî korku yoktur.

Yunus Emre'nin diliyle, âhiret imanı, insana:

Ne korkarsın ölümden

Korkma, ebedî varsın, der.

İmanlı insan için ölüm, ölümsüzlüğün ve ebedî mutluluğun başlangıcıdır. Âhirete inanmayan ve ölümü yok olmak sayan kişi, öyle bir ölüm korkusuna yakalanır ki, hayatının her anı, dayanılmaz acılarla dolar. Bu acılardan kurtulmak için, kendini içkiye, uyuşturucuya verir, insanı tahrip eden çılgın eğlencelere esir olur. Ya da, bunalımların pençesinde kıvranıp durur, işi intihara kadar vardırır.

3. Âhirete inananların morali daima yüksek olur. Savaşlarda, müslüman askerlerin, kendilerinden çok güçlü düşmanları yenmelerinde bu moralin payı çoktur.

Devrinin en güçlü ordusuna sahip İranlıları yenen Sad bin Ebi Vakkas, zaferinin sebebini şöyle açıklamıştır:

- "— Benim askerlerim Allah yolunda şehit olmaya ne kadar isteklilerse, diğerleri de o derecede ölmekten ve yaralanmaktan korkuyorlardı..."
- 4. Âhirete iman, insana huzur verir. Dünyanın geçici, âhiretin kalıcı olduğunu bilenler, hırslardan, çekememezlikten, kıskançlıktan kurtulurlar. Zira, fani olan dünya nimetlerinin, çıkar çatışmalarına ve yıpratıcı rekabetlere değmeyeceğine inanırlar. Dünyadaki kazançlarından gururlanmazlar, kayıplarından da, kendilerini perişan edecek şekilde üzülmezler.

5. Âhirete inanan insan, bencil olamaz. Âhiret azığı olsun diye, daima iyilik yapar, yardım eder, dostluk gösterir. Allah'tan sevap beklediği için, Allah'ın kullarına faydalı olmaya çalışır. Böyle insanların çoğunlukta olduğu yerde, huzurlu bir toplum var demektir.

6. Âhirete iman çocukları haylazlıktan ve saygısızlıktan sakındırır. Ayrıca, etraflarında gördükleri ölüm olaylarından olumsuz etkilenmelerini önler.

Çünkü, bilirler ki, ölenler, yokluğa, hiçliğe, toprak olmaya değil, âhiret âlemine gitmişlerdir. Bir gün, bütün iyi insanlar Cennet'te buluşacak ve sonsuz bir mutluluğu hep beraber yaşayacaklardır.

Ölüm acısını teselli edecek başka bir ilaç yoktur.

Bu konuda size yaşanmış bir olay anlatayım. Ünlü bir Profesörün karısı genç yaşında ölür. Bu adam inançsız olduğu için, küçük kızına âhiretten bahsetmeden ölümü anlatmaya çalışır. Fakat, kızının bir türlü sonu gelmeyen sorularından da kurtulamaz:

- Babacığım, annem nerede?
- Seyahatte yavrum, gelecek...
- Babacığım, annem ne zaman gelecek?
- Az kaldı yavrum, yakında gelecek...

Sonunda çocuğun sabrı taşar ve babasını iyice köşeye sıkıştırır, ağlar, feryat eder ve annesini ister. Çaresiz kalan Profesör, kendince gerçeği açıklamaya karar verir:

- "— Bak kızım", der, "Annen öldü!"
- Ne demek yani?.. Hiç gelmeyecek mi artık?
- Evet, hiç gelmeyecek. Çünkü, insanlar da eşyalar gibi eskir. Nasıl eskiyen eşyalarımızı çöpe atıyorsak, eski-

yen insanları da mezarlığa koyarız.

"— Ama babacığım" der küçük kız, "Komşu teyze daha yaşlı. Niçin o eskimedi de, annem eskidi?.."

Evet, insan ne kadar akıllı, bilgili olursa olsun, ölüme karşı, âhirete imandan başka, tutarlı bir teselli bulamaz.

Oysa ki, "çocuklar, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere karşı dayanabilirler." Ölümün getirdiği ayrılığa, ancak Cennet inancı ile katlanabilirler.

7. Âhirete iman yaşlılara ve ağır hastalara da, yegane manevî kuvvettir. Kendilerini artık çok yakın hissettikleri mezara, yalnız âhirete imanla tahammül edebilirler. Zaten çok zayıflamış ve çocuklaşmış bünyelerine, ebedî bir hayatın varlığı yaşama şevki verir. Aksi halde, büyük bir ümitsizliğe düşerler. Dünya onlar için yaşanmaz bir zindana, hayat da katlanılamaz bir azaba döner.

Cennet'te, sağlıklı ve ebedî bir gençlik kazanacağına inanan yaşlılar için ölümü beklemek, korku değil, mutluluk verir.

8. Âhirete inanmak, bu dünyada haksızlığa uğrayanlara da büyük bir teselli verir. Nasıl olsa, Allah'ın

Cennette sağlıklı ve ebedi bir gençlik kazana-cağına inanan yaşlılar, ölümden korku duymazlar.

büyük mahkemesinde hakkını alacağı için, kendi kendini yemez, kahrolmaz, intikam duygusuna kapılmaz, sabır göstererek sevap kazanır. "Zalimler için yaşasın Cehennem!" diye huzur bulur.

9. Åhirete inanmak, tarifsiz bir mutluluk kaynağıdır. Çünkü, Müslümanlar orada, başta Peygamber Efendimiz (s.a.v.) olmak üzere bütün sevdiklerine kavuşacaklarına inanırlar.

Cennet'te, Cenâb-ı Hakk'ın cemalini görebilmek de mümkün olacaktır. Bütün güzelliklerin kaynağı olan Cenab-ı Hakk'ı görmek düşüncesi, insana elbette müthiş bir sevinç verir.

Böyle bir yaşama sevinci, dünyadaki olumsuzlukları, üzüntüleri, acıları silip süpürür, etkisiz kılar.

Âhirete imanın daha birçok maddi-manevi faydası vardır. Dinimizin en önemli temellerinden biri olduğu için de, Kur'ân-ı Kerîm'in üçte biri, âhiretle ilgilidir.

Bu konuyu filozof Cüneyt'in bir sorusuyla noktaladım. Cüneyt diyor ki:

- Hocam, bütün bu gerçeklere rağmen, Müslümanlar da âhirete gitmekten korkuyorlar. Peki bunun sebebi nedir?
- Cüneyt, sana bu soru için teşekkür ediyorum. Gerçekten de, dediğin çok doğru. Âhirete inandığımız halde, hepimizin içinde, derece derece bir ölüm korkusu vardır. Bunun sebebi herkes için aynı değildir.

Ahiretin pasaportu olan ölümden korkunun en temel sebebi, iman zayıflığıdır. İman güçlendikçe, ölüm korkusu azalır. Bu sebeble, imanı güçlü büyük veliler, ölümün yüzüne gülerek bakmışlar ve âhiret yolculuğuna sevinçle çıkmışlardır. "Ölüm geldi, hoş geldi" demişler ve cennet bahçesine girercesine, son sözleri bismillahirrahmanirrahim olmuştur.

Bir başka sebeb de, ayrılık hüznüdür. Ölüm, ne de

olsa, alıştığımız, ısındığımız ve sevdiğimiz bu dünyadan ve buradaki sevdiklerimizden bir ayrılıştır. Her ayrılık ve veda gibi, ölüm de biraz burukluk verir insana...

Bazıları da, **âhiret için yaptıkları hazırlığı yeterli** görmedikleri için ölümden korkarlar. **Âhiret hesabına** hazır olamamanın korkusudur bu...

Fakat, âhirete gitmekten korkmanın şimdi en yaygın sebebi, **bütün yatırımı hep dünyaya yapmaktır.** Sahabeyi gören kutlu insanlardan biri olan Ebu Hazım, bunu şöyle ifade ediyor:

"— Biz, âhiretimizi harap, dünyamızı ise mamur ettik. Bu yüzden, bütün gayretimizi sarfedip imar ettiğimiz dünyadan, harap bir halde bıraktığımız âhirete gitmek, bize korku veriyor."

Demek oluyor ki, âhirete gitmekten korkmamak için, imanımızı güçlendireceğiz. İnandıklarımıza, görürcesine inanacağız.

Bu iman istikametinde, âhiret için daima hazır durumda bulunacağız. Çünkü, ölümün yaşı ve zamanı yoktur, her an gelebilir.

Azrail Aleyhisselam, Hz. Musa'nın (a.s.) ruhunu almak için geldiğinde, o mübarek zat demiş ki:

— Henüz hazırlığım tam değil, daha yapacağım işlerim var, sonra gel...

Azrail Aleyhisselam bu teklife şu karşılığı vermiş:

— Ya Musa, bunca zamandır ruhları kabzederim. Şimdiye kadar, daha hiç kimsenin, işlerimi bitirdim, hazırım dediğine şahit olmadım.

Evet, bütün mesele elden geldiğince hazırlanabilmektir. Şimdi düşünelim... Her vakit gelebilecek olan âhiret dâvetine bizler ne kadar hazırız? Aslında, hiç hazır olmasak da götürüleceğiz. Fakat, önemli olan, Cehennem'e değil, Cennet'e gidebilmektir.

PEYGAMBERİMİZİN EN BÜYÜK MU'CİZESİ KUR'ÂNDIR

Kur'ân-ı Kerîm Ne Bakımdan Mu'cizedir?

Kur'ân-ı Kerîm, Peygamberimiz'in en büyük mucizesidir. Diğer peygamberlerin mucizeleri, kendi devirlerinde gerçekleşmiştir. O mucizeleri günümüzde görebilmek imkânsızdır. Hz. Muhammed'e verilen en büyük mucize ise, bugün Allah'tan geldiği gibi elimizdedir. Mucize, insanları benzerini yapmaktan âciz bırakan, olağanüstü olan demektir. İşte, Kur'ân-ı Kerîm böyle bir kitaptır. 1400 senedir, kimse onun bir benzerini meydana getirememiştir. Oysa ki, Kur'ân-ı Kerîm, bütün insanlara meydan okumakta, eğer Allah sözü olduğuna inanmıyorlarsa, bir benzerini yazmaya çağırmaktadır.

Kur'ân'a bir benzer yapmaya çalışanlar, daima rezil olmuşlar, bizzat kendileri yaptıklarının o kutsal kitaba hiç benzemediğini itiraf etmişlerdir. Hani Nasredin Hoca, pekmezi karla karıştırarak yeni bir tatlı icat etmiş, adını da kar helvası koymuş. Yeni bir buluş yaptım diye önce sevinmiş. Fakat, bir kaç kaşık tadınca da şöyle demiş:

 Kar helvasını ben icat ettim ama, ben de beğenmedim.

İşte, Kur'ân'a benzer bir söz söylemeye yeltenenler de sonunda böyle demişler, kendi yaptıklarını kendileri de beğenmemişler...

Bunun üzerine, Kur'ân'ı çürütmek için başka yol kalmamış, silaha sarılmışlar. Kaba kuvvetle, savaşla Kur'ân'ı ortadan kaldırmaya çalışmışlar. Bu da mümkün olmayınca, Kur'ân'a tutarsız ve asılsız iftiralar atmışlar. Fakat zaman içinde, inançsızlar arasında bile doğruyu söylemek zorunda kalanlar olmuş. Kur'ân'ın insan sözü olamayacağını itiraf eden birçok yabancı ilim adamı ortaya çıkmış... Böylece Kur'ân, dost düşman herkese Allah kelamı olduğunu kabul ettirmiş.

Sözlerimin burasına gelince, sınıfımızın sempatik başkanı Gökhan elini kaldırdı.

- Söyle Gökhan.
- Hocam, acaba Kur'ân'ımız hangi bakımlardan mucizedir?
- Bu çok isabetli bir soru. Şimdi kısaca, Kur'ân-ı Kerîm'in hangi bakımlardan mucize olduğuna bakalım:
- 1- Kur'ân-ı Kerîm'in sesi, sözü, musikisi, ahengi mucizedir. Bu ses ve söz, o kadar tatlı ve güzeldir ki, hiçbir sese benzemez. Kur'ân'ın manasını bilmiyenler dahi, onu okumaya ve dinlemeye doyamazlar. Hatta, son nefesine gelmiş bir ağır hasta bile, Kur'ân dinlemek ister. Her türlü sesten ve sözden sıkılan böyle biri, hayatta en çok sevdiği annesinin sesini dahi duymak istemezken, Kur'ân sesini severek ve istiyerek duymak ister. Bu bakımdan da, özellikle ağır hastalara Yasin sûresi okunur.

- 2- Kur'ân'ın okunması ve dinlenmesi de mucizedir. Müslümanlar onu defalarca okudukları halde usanmazlar. Tam tersine, her okuyuşlarında, ayrı bir tat ve huzur duyarlar. Bu bakımdan, dünyada en çok okunan Kitap, Kur'ândır.
- 3- Kur'ân'ın ezberlenmesi çok kolaydır. Dünyada, Kur'ân gibi kolay ve çok ezberlenen bir başka kitap yoktur. Yetişkin insanlardan başka, çok küçük yaşlardaki çocuklar bile Kur'ân'ı ezberleyebilmektedirler. Dört, beş yaşında iken Kur'ân'ı ezberleyen çocuklara dahi rastlanmaktadır.
- 4- Kur'ân'ın yazısı ve yazılışı da mucizedir. Kur'ân yazısı, dünyanın en güzel ve sanatlı yazısı olan Arapça'dır.

Kur'ân âyetlerinin sayfalardaki yazılışında da harika bir simetrik uyum vardır. Dikkatli bir biçimde incelendiğinde, **Allah** anlamına gelen bütün isim ve sıfatların hep alt alta, yanyana geldiği görülmektedir. Bu durum, başka hiçbir kitapta rastlanmayan, gözlere görünen bir mucizedir.

- 5- Kur'ân-ı Kerîm bir edebiyat mucizesidir. Çünkü, dünyada sadece iki çeşit söz ve yazı vardır.
 - a) Şiir
 - b) Nesir (düz yazı).

Kur'ân ise, ne şiirdir, ne de nesir... Bazan şiire, bazan da nesire benzer. Başka bir deyimle, bu iki türün özelliğini de taşıyan, üçüncü bir söz sanatıdır. Böylece,

Kur'ân-ı Kerîm, edebiyata üçüncü bir söz sanatı kazandırmıştır.

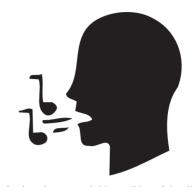
- 6- Kur'ân, bir dil mucizesidir. Arapça olmasına rağmen, hiç bir Arapça söze benzemez. Arapça konuşan biri, sözlerinin arasına Kur'ân'dan âyetler katarsa, bu hemen anlaşılır. Hiç Arapça bilmeyen bir kişi bile, Kur'ân'ı diğer Arapça sözler arasından ayırabilir. Zaten, Arapça'ya bugünkü derinlik ve zenginliğini kazandıran da Kur'ân'dır. Bu bakımdan, **Kur'ân Arapça değil, Rab'cadır,** denilmiştir. İlahî bir özellik ve güzelliği vardır.
- 7- Kur'ân'ın okunuşundaki musiki mucizedir. Hiç Arapça bilmiyenler bile, Kur'ân'ı dinledikleri zaman mutlaka derinden etkileniyorlar. Hatta, anlamını bilmedikleri halde Kur'ân dinliyerek müslüman olan insanlar vardır. Ünlü Fransız Müzik bilgini Moris Bejart bunlardan sadece biridir.
- 8- Kur'ân'daki bütün manalar, bir çok sûrede özetle verilir. Âdeta her sûre, bir kısa Kur'ân gibidir. Bu bakımdan, en kısa sûreler bile, Kur'ân'ın bütününden haber verir. İmam Şafiî isimli büyük bilgin şöyle demiştir:
- Eğer, Kur'ân olarak, sadece ASR sûresi gelmiş olsaydı, yeterdi.

Böylece Kur'ân'ın en kısa sûrelerinden biri bile, onun bütün manalarını kapsayacak genişlikte görülmüş ve anlaşılmıştır.

Başka birçok bilginler de, **Fatiha sûresini Kur'ân'ın bir özü ve özeti olarak görmüşlerdir.** Hatta, "Kur'ân'ın bütün manası, özet olarak, BİSMİLLAHİR RAHMANİR RAHİM âyetindedir", demişlerdir.

9– Kur'ân-ı Kerîm, 23 yıl içinde, âyet âyet, sûre sûre gelmiştir. Bazı âyetler, o zaman meydana gelen olaylar üzerine, bazıları sorulan sorular sebebiyle gelmiştir. Hatta Peygamberimiz'i **tebrik etmek** amaciyle gelen âyetler olduğu gibi, **uyarmak** maksadiyle gelenler de vardır. Bütün

âvetler, Allah'ın emir ve yasaklarını bildirir. Çeșitli ver ve zamanlarda, çeşitli vasıtalarla gelen bütün âyetler, sonunda derlenip tek bir kitap haline getirildiğinde, aralarında hiçbir boşluk ve uyumsuzluk meydana gelmemistir. Cünkü, Kur'ân'ın bu şekilde dü- Kur'an'ın okunuşundaki musiki mu'cizedir. zenlenmesini de Allah bildirmistir. Dolavisiyle,

âyet ve sûrelerin gereken yerlere konulması ve netice olarak, Kur'ân'ın kendi içindeki düzeninin ortaya çıkması da mucizedir.

Zira, 23 yıl gibi uzun bir süre içinde gelen Kur'ân âvetleri bir arava getirildiğinde tam bir bütünlük arzeder. Bütün âyetler birbirini tamamlar, birbirini acıklar, birbirinin anlamını güçlendirir. Aralarında herhangi bir uyumsuzluk, zitlik ve tutarsızlık yoktur.

10- Tarih boyunca, Kur'ân-ı Kerîm'in düsmanı cok olmustur. Fakat, her cesit düsmanlığa karsı, Kur'ân, vine de hiç bozulmadan, değişmeden günümüze kadar gelmiştir. Kıyamete kadar da bozulmadan kalacaktır. Bütün olumsuz şartlara rağmen, Kur'ân'ın Allah'tan geldiği gibi kalabilmesi ise, mucizedir. Çünkü, O'nu koruyan Allah'tır. Kur'ân'da, "Muhakkak ki, bu Kur'ân'ı biz indirdik. O'nu koruyacak olan da biziz" buyuruyor.

11- Kur'ân'ın manası da mucizedir. Çünkü, Kur'ân bir mana denizidir. Bir ilim deryasıdır. Kur'ân'a en derin ve geniş açıklamalar (tefsirler) yazan bilginler bile, açıkladıklarının Kur'ân'a göre pek az ve yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Kur'ân'a onlarca cilt açıklama yazan ilim adamları, kendi açıklamalarının Kur'ân denizinden sadece bir damla olduğunu ifade etmişlerdir. Gerçekten de

Kur'ân ucu bucağı olmayan sonsuz bir mana deryasıdır. Bu geniş ve derin mana denizine dalan ilim adamları, çıkarabildikleri anlam incilerini insanların istifadesine sunuyorlar. Fakat Kur'ân denizinde mana incisi tükenmiyor. Her yeni ilim adamı, yeni dalışlarla yeni manalar bulup çıkarıyor.

Kur'ân gönderildiği günden itibaren her zamana, her asra seslenmektedir. Bu bakımdan da, her değişik asırda yeni, yepyeni manaları bulunmuştur.

Kur'ân'ı okuyan değişik bilim dallarındaki bilginler, kendi uzmanlık alanlarına göre bambaşka manalar anlamaktadırlar. Her ilim, aynı âyetten değişik mânâlar çıkarmaktadır. İlim geliştikçe Kur'ânda'ki mânâlar daha açık ve aydınlık anlaşılıyor, yenileniyor.

Bitmiyen bir mana derinliği... Her çağda ortaya çıkan yepyeni manalar... Her ilim adamının kendi uzmanlık alanına göre aynı âyetten çıkardığı başka başka anlamlar... Bu özellikler, bir başka kitapta yoktur. Bütün bunlar Kur'ân'ın anlamı bakımından da mucize olduğunu göstermektedir.

- 12– Kur'ân, kendi zamanında henüz bilinmeyen bazı konulara da açıklık getirmiştir. 1400 sene önce ilim adamları tarafından bilinmesi imkânsız olan bir takım gerçekleri Kur'ân açıklamıştır. Mesela, tatlı ve tuzlu suların birbirine doğru aktığı halde, aralarında görünmeyen bir perde olduğundan dolayı karışmadıkları iki ayrı âyetle bildirilmiştir. Bu Kur'ân haberinden 14 asır sonra ünlü deniz araştırmacısı Kaptan Kusto, denizlere akan ırmak suları ile deniz sularının aslında birbirlerine karışmadıklarını isbatlamıştır. Kendisine, bu gerçeği Kur'ân 14 asır önce iki ayrı âyetle bildirmiştir, denilince şöyle konuşur:
- "— İnanıyorum ki, modern ilmin 14 asır gerisinden gittiği Kur'ân, Allah kelâmıdır."

Ayrıca, Kur'ân, bir takım tarihî olayların gerçekleşeceğini haber vermiştir. Bu olaylar daha sonra Kur'ân'ın haber verdiği şekilde gerçekleşmiştir. Mesela, o devrin en güçlü iki devleti olan Bizans ile İran arasındaki savaşta İranlılar galip gelmişlerdi. Ateşe tapan İranlılar'ın bu başarısı Mekke'deki puta tapan insanları sevindirmişti. Çünkü, Allah'a ve Peygamber'e inanmayan İranlıların, Hıristiyan Bizanslıları yenmesi, bir bakıma İlahî inancın yenilmesi gibi görülmüştü. Müslümanlar da bu olaya üzülmüşlerdi. Bunun üzerine gelen bir âyet, belli zaman sonra Bizanslıların İranlıları yeneceğini haber vermişti.

Gerçekten de belli bir zaman sonra, Bizanslılar İranlılara karşı büyük bir zafer kazandılar.

İşte bu şekilde Kur'ân'ın örtülü, ya da apaçık haber verdiği bir çok olay, gelecek zaman içinde gerçekleşmişti.

Gelecekte olacak bu gibi olayları haber vermesi, Kur'ân'ın büyük bir mucizesidir. Çünkü, olacağını haber verdiği şeyler, aynen gerçekleşmiştir.

KUR'ÂN'IN MU'CİZE OLMADIĞI CİHET VAR MI?

Bu arada dersten çıkış zilimiz çalıyor. Gökhan'a soruyorum:

- Kur'ânın hangi bakımlardan mucize olduğunu anladın mı?
- Evet, Hocam, anladım. Ama sizi bu sorumla hayli yordum. Keşke, yorulmamanız için sorumu değişik sorsaydım...
 - Nasıl. meselâ...
- Meselâ, çok kısa anlatabilmemiz için şöyle sorabilirdim:
- "— Hocam, Kur'ân hangi bakımlardan mucize değildir?"

— Aferin Gökhan. Bu konuyu kısaltacak en isabetli soru budur. Çünkü, Kur'ân'da mucize olmayan şey yoktur. Kur'ân ki, Allah'ın kitabıdır. Kur'ân ki, Allah'ın son elçisi Hz. Muhammed'e verdiği en büyük ve yaşayan mucizesidir.

Böyle bir kitap, doğrudan doğruya Allah'ın sözü olduğu için, sesiyle, sözüyle, sayfalara dökülüşüyle, korunmasıyla, manasıyla mucizedir. Yani olağanüstüdür, insanüstüdür. Benzerinin yapılması ve yazılması dahi imkânsızdır.

KUR'ÂN İNSANLARI NEYE ÇAĞIRIYOR?

İşte, yeryüzündeki değişmemiş tek İlâhî Kitap Kur'ân, içindeki gerçeklerle bütün insanlığı Allah'a davet ediyor. Allah'ın varlığını, birliğini kabul etmeyi, O'na teslim olmayı, başka Rab tanımamayı, böylece sağlanacak güven içinde rahat etmeyi ve huzur bulmayı öğütlüyor.

Kur'ân'ın insanlara sunduğu ilk ve temel mesaj, Tevhid gerçeğidir. Yani, Allah'ın varlığına ve birliğine

inanmaktır. Kur'ân, bu dünyadaki herşeyden sözeder. Ancak, bahsettiği her şeyden, Allah'a giden yolu gösterir. Allah bu dünyada hiçbir şeyi anlamsız ve amaçsız yaratmamıştır. Fakat, her varlığın ilk ve en önemli görevi, Allah'ın yarattığı bir eser olarak, O'nun güzel isim ve sıfatlarını yansıtan bir ayna olmaya çalışmaktır.

Akıl ve şuur sahibi olan insanın dışındaki her varlık, bu görevi otomatikman yapar. Varlığı üzerinde görünen güzelliklerle, Allah'ın güzel isim ve sıfatlarına ayna olurlar. Akıllı, şuurlu olanlar da onlara bakarak:

— Ne harika, güzel yaratılmış, derler. Böylece, varlıkların güzellikleri, insanı Allah'ın güzel isim ve sıfatlarına götüren bir yol olur. Fakat, insan, bu ayna olma görevini bilinçli olarak yapmak, aklını ve iradesini kullanmak zorundadır. Allah'ın emir ve yasaklarını uygulayarak güzelleştirdiği ahlâkı sayesinde, diğer insanları da O'na çağırmış olacaktır. Böylece yaşayışının diliyle, "Rabbimiz Allah'tır. O'na kulluk yaparsanız, benim gibi güzel ahlâklı olursunuz" demis olur.

Bizim tenefüs sohbeti böyle devam ederken, tekrar ders zili caldı bile. Gökhan:

- "— Hocam, özür dilerim, size teneffüs yaptırmadım," diyor. Ben de Gökhan'a şu cevabı veriyorum:
- Öyleyse ödeştik Gökhan. Çünkü, ben de sana teneffüs yaptırmadım...

KUR'ÂN-I KERÎM NİÇİN 23 YILDA İNDİRİLDİ?

Kur'an, Bir Anda Gelmiş Gibi Bir Bütünlük Arzeder

Orta ikinci sınıflarda İlahî kitapları işliyoruz. Sevgili öğrencilerim, her zaman olduğu gibi, büyük bir dikkatle dinliyorlar. Dikkatleri, sordukları sorulardan belli oluyor.

İlk soru Volkan'dan geliyor:

- Hocam, kutsal Kitabımız niçin yirmi üç yıl gibi uzun bir zaman içinde tamamlanmıştır?
- Aferin Volkan. Bu soru çok güzel. En son ve en mükemmel kutsal Kitap olan Kur'ân'ın her hali hârikadır ve anlamlıdır. Yirmi üç yılda tamamlanması da çok anlamlıdır. Bunun sebeblerini şöyle özetleyebiliriz:
- 1- Kur'ân'ın âyet âyet, sûre sûre gelmesi, yazılması konusunda bir kolaylık sağlamıştır. O zamanki imkânlara göre, Peygamberimiz, vahiy katiplerine yazdırı-

yordu gelen âyetleri... Bu katipler, kırk kişiydi. Peygamberimiz kafasına ve kalbine yazdığı âyetleri okuyor, bu katipler de O'ndan duyduklarını yazıyorlardı. Yazdıktan sonra da, yine Peygamberimizin denetiminde birbirleriyle karşılaştırıyorlardı. Böylece, Kur'ân'ın Allah'tan geldiği gibi dosdoğru yazılması sağlanıyordu. Eğer Kur'ân bir bütün olarak gelmiş olsaydı, bu yazım işi zorlaşmış olurdu.

- 2– Peygamberimiz Kur'ân'ın Allah'tan geldiği gibi tesbit edilebilmesi için, yazdırmakla kalmıyor, ayrıca ezberletiyordu. **Kur'ân'ın parça parça, kısım kısım gelmesi ezberlenmesini de kolaylaştırıyordu.** Eğer, bütün olarak gelseydi, ezberlenmesi, daha fazla zaman istiyecekti.
- 3– Zaman zaman Peygamberimiz'e sorulan bazı sorulara, Allah Kur'ân âyetleriyle cevap vermiştir. Böylece, insanlara ve onların sorduğu sorulara değer verilmiştir.
- 4– Kur'ân bir terbiye ve eğitim kitabıdır aynı zamanda. İnsanları eğitmenin bir yolu da, birden değil, yavaş yavaş ve alıştıra alıştıra bazı gerçekleri öğretmektir. İnsanların menfî alışkanlıklarını ve kötü huylarını terkedebilmeleri için, belli bir zamana ihtiyaç vardır. Meselâ, içki yasağı bunun güzel bir örneğidir. İçki konusunda ilk gelen âyet, içkinin zararının daha fazla olduğunu bildirir. İkinci gelen âyet, içkili iken namaza yaklaşmayın, buyurur. Bundan sonra gelen üçüncü âyet ise, içkinin bütünüyle ve kesin olarak yasaklandığını bildirir. Bu tedrîc metodu çok etkili olmuş ve kesin içki yasağı gelir gelmez, Medine sokaklarından şarap akmıştır. Çünkü, herkes, evinde bulundurduğu şarap küplerini devirip dökmüştür.
- 5– Kur'ân, İslâm'ın esaslarını belli bir sıralamaya koymuş ve Mekke'de gelen ilk âyetleriyle insanların inançlarını düzeltmiştir. Önceliği Allah'ın varlığı ve birliği konusuna vermiş, ondan sonra ibadet konularını bildirmiştir. Kur'ân'ın geldiği ilk yıllarda inançlarını güçlendirmiş olan müslümanlar, daha sonra bildirilen ibadetleri daha kolay benimsemişlerdir.

6– Kur'ân'ın, Peygamberimiz'e sorulan sorulara cevap vermesi, Peygamberimizin Allah'ın elçisi olduğunun da isbatı oluyordu. Çünkü Peygamberimiz'e sorulan soruya doğrudan doğruya Allah cevap veriyordu. Peygamberimiz'in bilmediği veya tereddüt ettiği konulara, Allah cevap veriyor, böylece de O'nu dinliyenler, Kur'ân'ın Allah kelâmı (sözü) olduğunu daha iyi anlıyorlardı.

Bazan da, meydana gelen olaylara, Cenab-ı Hak, gönderdiği âyetle çözüm gösteriyordu. Tabii ki, zaman içinde meydana gelen olaylara, ihtiyaç anında çözüm gösterebilmek için, Kur'ân'ın da toptan ve bir defada değil, âyet âyet ve belli bir zaman dilimi içinde gelmesi gerekirdi.

Ancak, 23 yıl gibi uzun bir zaman dilimi içinde tamamlanmış olan **Kur'ân, toptan ve bir defada gelmiş gibi bir bütünlük gösterir.** Cenab-ı Hakk'ın öğrettiği biçimde bir araya getirilip kitap olarak toplandığında, âyetler arasında hiç bir boşluk ve uyumsuzluk olmamıştır. Tam tersine, hem âyetler arasında çok güzel bir uyum ve ahenk bulunur, hem de sûreler arasında birbirini tamamlayan ve açıklayan sağlam ilişkiler kurulur.

HAC İBADETİ

İslâm Dünyasının Yıllık Zirve Toplantısı

Hac, İslâm'ın beş şartından biri. Varlıklı ve sağlıklı müslümanların ömürde bir defa yerine getirmeleri gereken beşinci şart... Her İlahî emirde olduğu gibi Hac'da da büyük hikmetler, derin sebebler ve yüce manalar var...

Önce şu anlaşılmalıdır: Allah ile kul arasına hiçbir perde ve vasıta koymayan, Yaratıcı'ya ortaklık manasını akla getirici hiçbir vesileyi kabul etmeyen dinimiz, Kabe'yi ziyaret etmeyi niçin esas şartlarından saymıştır?

İnsan, elini doğrudan doğruya Rabbine açabilir. Elini, gönlünü ve bütün deruni dünyasını... Bu açışta; bu manevî yönelişte, bu mücerred kullukta müşahhasın yeri nedir? Kabe bir müşahhas ve maddî yapı değil midir?

Bunu anlayabilmek için Kabe'nin manasını iyi kavra-

mak gerekir. Çünkü O; maddi yapısının çok ötesinde ve üstünde manevi manalar taşımakta. Tevhid inancının, tamamen maddeden uzak olan Birlik inancının ve Bir olan Yaratıcı'nın müslümanlara hediye ettiği müşahhas bir semboldür. Çünkü insan, sadece akıl değildir. Akıl Yaratıcı'nın birliğine deliller bulur ve tatmin olabilir. İnsan ayrıca kalptir de... Kalp, yani sevgi, aşk, duygu... Birliğini aklıyla anladığı Yaratıcı'yı kalbiyle de sevecek. Onun aşkıyla dolup taşacak, mest olacak, ağlayacak... Başkaca sevdiklerini de o sevginin bir gereği olarak sevecek...

İşte bu duygu coşkunluğunun zirveye ulaşıp insanı baştan aşağıya İlahi aşkla ve Resûlüllah muhabbetiyle yıkadığı zaman ve makam, Hac ve Kâbe'dir.

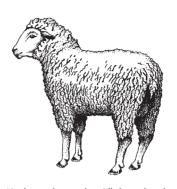
Kâbe, Hz. Âdem'e kadar dayanan ve fakat Hz İbrahim ile yükseldiği kesin olan ilk mabet... Etrafının güzelliği ve başka maddi cazibeler dikkat çekmesin diye kurak ve çorak bir yerde, tevhid inancının ebediyyen dalgalanan sancağı olarak yükselmiştir.

Bir odaktır Kâbe... Bütün renkleri, dilleri, örfleri, adetleri, milletleri ve kavimleri etrafında buluşturan, kaynaştıran, kenetleştiren bir İlâhî odak... Kâbe etrafında diller ayrı, renkler ayrıdır; fakat, bu ayrılıklarda bir gayrılık yoktur. Çünkü kalpler ve gönüller tevhid inancının coşkun sevinciyle kanatlanmış, kenetlenmiş, birleşmiş ve bütünleşmişdir.

Bir zirvedir Kâbe... Oradan Allah ve Resûlüllah aşkına Lebbeyk'lerle kanat açılır. Büyük ve İlâhi koro, yüce Yaratıcı'ya şöyle seslenir:

"— Ya Rab! Davetine tekrar tekrar icabet ettim. Her emrini ifa için divanına geldim. Rabbim! Senin her davetine uymak benim borcumdur. Senin saltanatında eşin ve ortağın yoktur. Allahım! Bütün varlığımla sana yöneldim. Hamd senindir, nimet senindir, mülk de senindir. Bütün bunlarda senin, eşin ve ortağın yoktur!"

Bu samimi telbiyelerle boşalan ruh bataryaları tekrar doldurulur, dolmus olanlar tasırılır... Kalplerde iman nuru parıldar. Hisler dolup taşar da gözler yaşarır, gönüller hazlanır. Kâbe, sanki canlı bir organizmanın kalbi olur da, hücresi müslümanlar olan muazzam vücuda taze ve temiz kan pompalar. Bunun içindir ki hacı, içiyle ve dışıyla temizlenir; yıka- feda edilebileceğinin sembolik nır, günahlardan da arınır, ifadesidir. anasından yeni doğmuşa döner...

Kurban, herşeyin Allah yolunda

Hac, kurbandır. Akıtılan kanla, herşeyin Allah yolunda feda edilebileceği gösterilir. Tevhid davasının büyüğü Hz. İbrahim anılır böylece. Çünkü O, en çok sevdiği öz oğlunu fedâ etmekten bile çekinmemişti de, Allah bu olayı kurbanla sembolleştirip bizlere bir ibret olarak tekrarlanmasını emretmisti.

Hac, günahlardan kaçınmaktır. Başka zaman mübah olanlardan bazıları bile yapılmayarak, her organ sadece Allah'a yönelir, emre uyar ve bu suretle onlar da teker teker Allah'a kurban edilmiş olur. Çünkü kurban, Allah'a tahsis etmek, O'nun için feda etmek demektir.

Allah için herşeyi feda ve kurban edebileceğini gösteren mü'min, zaten daha önce de bütün kibir ve gurur alametlerinden soyunmuş, ihrama bürünmüştür. Hac, ihramdır. Yani, bütün sevdiği ve hoşlandığı gösterişleri beyaz bir kefenle değiştirmektir. Böylece zenginin, daha da zenginin, fakirin, Asyalı'nın, Afrikalı'nın birbirine eşitlendiği, farkların ortadan kalktığı bir dünyadır Hac...

Mahşer meydanının küçük ve fakat haşmetli bir manzarası Hac'da görünür. Ahireti, insanın iliğinde, kemiğinde duyurur ve dünyanın faniliğini bir kere daha çıkmaz ve silinmez bir duyuruşla insanın içine işletir.

Hac, meşakkatli bir imtihândır. Yorgunluğa katlanma, alışkanlıklarını terketme, rahat ve zevki feda dolayısiyle onda cihad unsurları var denilmiştir. Hac, kişiyi mal ve mülkten, sevdiklerinden ayıran bir seyahat olduğu için, onda Hz. Peygamber'in Hicret'inden pırıltılar vardır.

Hac'da cemre vardır. Yani Şeytan taşlanır. Bu Hz. İbrahim ile Hz. İsmail'in hatırasını canlandıran bir semboldür ama, aslında içimizdeki Şeytan'ın kovulmasıdır. Hacı bu hareketiyle Şeytan'a attığı taşlarla der ki: "Ey Şeytan! Bana da o büyük peygamberlere göründüğün gibi görünsen ve Allah'a isyana çağırsan, ben de onların izinden giderek seni işte böyle taşlardım!"

Hac, siyasî ve içtimaî bir zirve toplantısıdır. İslâm Birliği'nin en büyük ve kapsamlı dayanışmasıdır. Müslümanların hakkını savunma, imanını yayma, birliğini güçlendirme KONGRESİ'dir.

Hac, İslâm dünyasının Ortak bir Pazar oluşturmaları için en müsait zaman ve zemindir. İthalat ve ihracatın müslümanlar arasındaki akışını düzenlemenin, birlikte iş yapmanın, ticaretin, şirketleşmenin kutsi ortamıdır. Bakara Sûresi'nin 198. âyeti bu müsaadeyi Müslümana vermiştir. Böylece Hac, manevi feyiz ve bereketini engellemiyecek bir tarzda maddi gelişmeye de vesile kılınmıştır.

Allah, aşkını içinde duyan bütün mü'minlere hacc zevkini nasip buyursun.

PEYGAMBER EFENDİMİZ NİÇİN ÇOK ÇİLE ÇEKTİ?

Asıl Zevk, Zenginlik ve Rahat Yeri, Cennettir

Orta üçüncü sınıfta, konumuz Peygamber Efendimiz'in hayatı idi. Dört ders boyunca, bütün sınıf âdeta nefes almadan, hatta teneffüse bile çıkmak istemeden dinledi. Bu ne güzel bir Peygamber sevgisiydi. Doğrusu, ben de çok heyecanlandım. Arada bir soru soranlar bile, konunun akışını engellediği için tepki görüyorlardı. Fakat, bazan o kadar ilginç sorular çıkıyordu ki, mecburen cevaplamak durumunda kalıyordum. İşte bu sorulardan biri de, sınıfımızın çalışkan öğrencilerinden Rasim'e aitti.

Rasim diyordu ki: "Hz. Muhammed (s.a.v.), Allah'ın en çok sevdiği kul ve en büyük Peygamber... Böyle olduğu halde, niçin bu kadar acılara, eziyetlere uğradı, annesiz ve babasız kaldı?

Bir anne-baba bile, elindeki bütün imkânları çocuğunun daha iyi, daha rahat ve daha mutlu olması için kullanır. Oysa ki Yüce Allah, bir anne ve babadan, kıyaslanamayacak kadar fazla şefkatli ve merhametlidir. Peki, öyleyse niçin Peygamber Efendimiz'e daha rahat, daha zengin ve anneli babalı bir hayat nasip etmedi?

Soru güzeldi. Herkesin de ilgisini çekmişti. Bu bakımdan da, diğer bazı sorularda olduğu gibi, "Hocam, boş verin, siz konuyu anlatmaya devam edin" diyen çıkmadı.

"Hadi bakalım" dedim, "kim bu soruyu cevaplarsa, sözlüden tam not alacak."

Sınıf derin bir sessizliğe gömüldü. Sadece Nazan konuşmak istiyordu:

— Hocam, Peygamberimiz'in böyle çileli, fakir, annesiz, babasız olması mutlaka daha iyiydi. Eğer bu hal daha iyi olmasaydı, Rabbimiz, O'nu bu şekilde yaşatmazdı.

Nazan'ın bu cevabı ile sınıfın sessizliği bozuluverdi.

- Bunu biz de biliyoruz!
- Amma da cevap ha! Diyenler oldu.

Aslında, Nazan da cevabını beğenmemişti. Ancak başka açıklama da çıkmadı.

Onlara konuyu şöylece özetlemeye çalıştım:

Peygamber Efendimiz'e, kainat çapında bir büyük görev verilmişti. Allah'ın unutulmuş olan dinini, yeniden ve en mükemmel şekilde temsil etmekle yükümlüydü. Yüklendiği bu büyük görevi, tek başına ve hakkiyle yerine getirebilmek için, çok sağlam, dirençli ve dayanıklı olmalıydı. Çünkü, karşısında çok kalabalık ve acımasız bir inançsızlar kitlesi vardı. Bu bakımdan, daha çocukluğundan itibaren, hayatın bütün acılarını yaşadı. Hayat okulunun en zorlu imtihanından geçti. Böyle olduğu için de, hiç bir zorluk, eziyet, işkence ve saldırı O'nu yıldıramadı.

Peygamberimiz, bizim için her bakımdan örnektir. Bu sebeble, hayatın acı, tatlı her halini yaşayarak, o olaylarda bizlerin nasıl davranmamız gerektiğini göstermeliydi. Özellikle de, üzücü olaylarla karşılaşanlar, bun-

ların çok daha ağırını Peygamberimiz'in de yaşadığını düşünüp, dayanma güçlerini artırsınlar, moral alsınlar istenmiştir.

Peygamber Efendimiz'in yaşadığı hayat, başarı ve mutluluğun, ancak Allah'a bağlılıkla mümkün olduğunu gösteriyor. Para, makam ve sayıca çokluk önemli değil. İmanla zenginleşmiş bir gönül, bunların hepsinden daha güçlüdür.

Sağlam bir imanla, çekilen çileler sevince dönebilir. Hakkı ve hakikatı savunanlar, dünyanın geçici zevklerinden mahrum kalsalar da, ebedî bir mutluluğun bitip tükenmez zevkini tatmış olurlar.

Peygamber Efendimiz, en güçlü, en zengin ve en zalim insanlara karşı mücadele etmiş ve sonunda kazanmıştır. Böylece, **imanın üstünlüğünü** göstermiştir. Eğer, kendisi de maddeten güçlü, zengin olsaydı, Allah'ın yardımıyla iş yaptığını, O'nun gücüyle başardığını gösteremezdi. Kazanan tarafın, hak, hakikat ve iman olduğu tam olarak anlaşılamazdı. Oysa ki, Peygamberimiz'in karşısında bulunan güçlüler, zenginler ve maddî açıdan üstün durumda bulunanlar, bütün zulümlerine rağmen mağlup olmuşlardır. Böylece imanın üstünlüğü iyice anlaşılmıştır. **Gerceğe hizmet etmeyen servetin, iktidarın ve gücün**

Dünya hayatı meşakkat, sıkıntı, yorgunluk yeridir. Sevinç ve rahatlık ise âhirettedir.

de geçersizliği ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, fakirliğiyle iftihar eden ve gerçekten yoksul bir hayat yaşayan Peygamberimiz, asıl önemli ve kalıcı olanın ahiret zenginliği olduğunu da yaşayışiyle göstermiştir.

Şu da önemli bir gerçektir ki, Cenab-ı Hak, "eğer bir kulunu severse, ya onu kalben dünyaya küstürür, ya da dünyayı ona küstürür." Böylece gönlünü ebedî yurt olan âhirete çevirir ve onu kazanmaya yöneltir. Bu gerçeği en iyi bilen Allah Resûlü de, ayağına gelmiş olan dünya zenginliklerini değil, gönüllü olarak, âhiret saadetini seçmiştir. Geçici olana değil, kalıcı olana önem vermiştir.

PEYGAMBERİMİZİN YAŞAYIŞI, ÂHİRETİN VARLIĞINI İSBATLAR

Peygamberimiz'in bu davranışı, âhiretin varlığını isbatlar. Dünyanın bir çalışma alanı ve âhiretin tarlası olduğunu gösterir. Asıl zevk, zenginlik ve rahat yeri Cennet'tir. Burada ektiklerimizi orada biçeceğiz. Dünyada çekilen acılar, çileler ve haksızlıklar, insanı Cennet'e lâyık hale getirir. Zaten bu âlemdeki zevkler, keyifler, ne-

Dünya hayatı, bir çalışma alanı ve ahiretin tarlasıdır. Asıl zevk, zenginlik ve rahat yeri Cennettir. Bu dünyadaki zevkler ve keyifler, hep sınırlı ve acılarla karışıktır. şeler, hep sınırlı, hep acılarla karışıktır. Saf sevinçler ve acısız lezzetler, ancak Cennet'tedir.

Peygamberimiz'in katlandığı acılar, bizlere de acıya karşı dayanma gücü verir. O'nun çektiklerine bakarak, bizim başımıza gelenlerin ne kadar önemsiz olduğunu anlarız.

Peygamber Efendimiz'in ölüme karşı tavrı da bize güç verir. Ölümün, âhiret âlemine girmek üzere bir pasaport olduğunu anlarız. O'nun çektiklerini düşünmek nasıl bizim acılarımızı azaltırsa, ölüme bakış tarzı da, korkumuzu azaltır. Şair ne güzel söylemiş:

Budur perde arkasından en güzel haber, Hiç güzel olmasaydı, ölür müydü Peygamber.

PEYGAMBERIMIZ NİÇİN ÖKSÜZ VE YETİM İDİ?

Dersimiz sona erdiğinde, Rasim, önemli bir noktayı hatırlattı:

- Hocam, bütün bu anlattıklarınız çok güzel... Ancak, Peygamber Efendimiz'in öksüz ve yetim oluşunun hikmetine dokunmadınız.
- Evet, gerçekten de o konuyu unuttum. Eğer biraz daha sabrederseniz, kısaca özetliyeyim.

Baktım, herkes istekli. Peygamber sevgisinden gelen bu meraklarını tebrik ettikten sonra, şunları söyledim:

— Herşeyden evvel, Allah'ın en sevgili kulu olan Peygamberimiz'in, hem anasız, hem de babasız yetişmesi, aynı durumdaki insanlara bir güzel teselli verir. Anasız, babasız kalmalarının acısını azaltır.

Anneden, babadan yoksun kalmış olanlar, Peygamberimiz'in hayatına bakarak, ümitsizliği bir yana atıp, geleceğe hazırlanma şevkini kazanırlar. Anne baba desteğinden mahrum olarak da, istikballerini kurtarmanın mümkün olduğunu anlarlar.

Cenab-1 Hak, Peygamberimiz'i, annesiz ve babasız bırakmış, O'nu bizzat kendi terbiyesiyle yetiştirmiştir.

Muhakkak ki, Rabbimiz'in rahmet ve şefkati, bütün anne babalarınkinden çok daha geniştir. O'nu bulan herşeyi bulmuş, O'nu kaybeden ise, herşeyi kaybetmiş demektir.

Peygamberimiz de bir hadisinde, "Beni Rabbim terbiye etti. Ve terbiyemi ne güzel etti." buyurmuştur. Böyle bir durum ise, anneli babalı olmaktan çok daha büyük bir mazhariyettir.

Biz Müslümanlar âhiretin varlığına kesin olarak inanırız. Bu bakımdan, dünya hayatında anne baba sevgisi görmemiş olmak, onlardan ebediyyen yoksun kalmak değildir. Burada erken yitirdiklerimizi, inşaallah ebedî âlemde kaybetmemek üzere bulacağız.

Bu konuda çok önemli olan bir nokta da şudur: Eğer Peygamberimiz'in anne ve babası, O'nun peygamberliği sırasında da sağ olsalardı, sevgi ve saygı trafiği karmakarışık olurdu. Anne baba sevgisiyle, Peygamber sevgisi çatışırdı. Çünkü, bir Müslüman, Allah'tan sonra en çok Peygamber Efendimiz'i sevmek ve saymak zorundadır. Yine bir Müslüman, dünyada en çok anne babasını sevmek durumundadır. Allah'tan sonra, anne babaya itaat emredilmiştir. Oysa ki, Peygamberimiz, anne babadan daha fazla sevilmek ve itaat edilmek makamındadır.

İşte Yüce Allah, Peygamberimiz'in anne ve babasını, daha çocukken ebedî âleme almak sûretiyle bu çelişkiden onları kurtarmıştır. Bunu şöyle bir misalle daha iyi açıklayabiliriz:

Baba-oğul olan iki asker düşününüz. Oğlu babasından daha yüksek rütbeli olduğunda ortaya nasıl bir durum çıkacaktır? Evlat, babasına saygı göstermek zorunda, baba ise oğluna görev gereği kesin bir itaat içinde bulunmakla yükümlü... Ne kadar zor bir durum değil mi?

Zaten, Peygamberimiz'in anne ve babası, O'nun peygamberliği sırasında sağ olsalardı, onun çektiği çilelere katlanamazlardı. Bu bakımdan da, onların Peygamberimiz'den çok önce âhirete göçmeleri, Cenab-ı Hakk'ın rahmeti gereğidir, denilebilir.

ŞEYTAN SEVAP KAZANABİLİR Mİ?

Herkes Âhirette Yaptığının Tam Karşılığını Bulacak

"Şeytan ancak cehennemlik olmanız için sizi kendi tarafına davet eder." (Fatır, 6)

simdiki gençlerimizin en çok sevdiğim yanlarından biri de, düşünmeleri ve düşündüklerini söylemeleridir. Merak ediyorlar, düşünüyorlar ve anlamak istiyorlar. Duyduklarına hemen inanmak yerine, irdeliyorlar, delil arıyorlar ve hakikate ulaşmak çabası içinde bulunuyorlar.

Ben, gençlerimizin bu tavırlarından çok memnun oluyorum. Zira, düşünmek, araştırmak aslında Kur'ânı Kerîm'in emridir. Bir çok âyet, düşünmemizi, aklımızı işletmemizi istiyor. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) "Bir saat düşünmenin 60 yıllık nafile ibadetten daha hayırlı olduğunu" söylemiştir.

Orta üçüncü sınıflarda din dersindeydim. Cenab-ı Hakk'ın adaletinden bahsediyoruz. En küçük bir iyiliğin, en ufak bir kötülüğün dahi karşılıksız kalmayacağını açıklıyorum.

Gençler, dünya hayatında gerçek adaletin bir türlü

uygulanamadığından yakınıyorlar.

— İşte bu sebeble, âhiretin varlığı önem kazanıyor. Ancak orada, herkes hakettiğini bulacak... Burada cezadan kurtulanlar, ya da iyiliklerinin karşılığını alamayanlar, öbür âlemde yaptıklarının tam karşılığını alacaklar. İyi ki âhiret var. Yoksa, birçok haksızlık, yapanın yanına kâr kalacaktı...

Cenab-ı Hak, yaptığımız iyilikleri sevablarla karşılayacağı gibi, sebeb olduğumuz güzel şeyleri de değerlendirecektir. Tabii, kötülüğe sebeb olanlar da günah kazanacaklardır. Bu bakımdan günah işlemememiz gerektiği gibi, başkalarının işlemesine sebeb de olmayacağız.

Sözümün burasında, sınıfın zekilerinden Enes elini kaldırıyor:

- Hocam, yanlış anlamadıysam, bu dünyada herkes sebeb olduğu iyilikler için de sevap kazanacak değil mi?
- Evet. Sebeb olduğumuz iyilik, ya da kötülüklerin de karşılığını göreceğiz.
 - $\boldsymbol{-}$ Bu durum herkes için geçerli midir?
 - Elbette...
 - Peki, Şeytan için de geçerli midir?
- Tabiî Şeytan da, sebeb olduğu kötülüklerin günahını çekecektir.

Enes'in tavrı değişiverdi. Gözlerinden zekâ fışkırıyordu.

— Peki öyleyse, Şeytan sebeb olduğu iyiliklerden dolayı sevab da kazanacak mı?

Bu soru üzerine sınıf birden karışıverdi. Enes'in arkadaşları konuyu kavrayamamışlar, **Şeytan sevap kaza-** nabilir mi? diye bağırışmaya başlamışlardı.

— Durun bakalım gençler! Önce Enes'in ne söylemek istediğini anlayalım. Sonra herkes düşüncesini, ya da itirazını ifade etsin.

Bütün sınıf, büyük bir merak içinde Enes'e bakıyordu. Fakat, o kendinden emin tane tane konuştu:

— Hocam, daha önceki derslerimizde de geçti. **Bir** şeye sebeb olan, onu yapan gibidir. Bu kurala göre, kim neye sebeb olduysa, mutlaka onun karşılığını görecektir. Yine siz anlattınız ki, Şeytan, insanı sürekli günaha çağırır. İçimize kötülük tohumları eker. Fakat bizler, Şeytan'ı dinlemezsek, içimize attığı kötülüklerin peşinden gitmezsek, sizin tabirinizle, bize her yaklaştığında tekmeyi vurup onu yanımızdan uzaklaştırırsak, sevap kazanırız.

Bu duruma göre, Şeytan, bizim sevap kazanmamıza sebeb oluyor. Peki bu şekilde sevab kazanmamıza vesile olmasından dolayı, Şeytan'ın da bir kazancı olması gerekmiyor mu?

Bu soru üzerine sınıfı kuşatan şaşkınlık, kısa sürede yerini düşünceye bıraktı. Ve doğru bir düşünce ile, Enes'in sorusu da cevabını buluverdi. Hep birlikte bulduğumuz cevabı, şöylece özetleyebiliriz:

— Evet, Şeytan gerçekten de iyi insanların sevap kazanmasına sebeb olur. O'nu dinlemeyenler, etkisinde kalmayanlar, çağırdığı günahlara itibar etmeyenler sevap kazanırlar. Fakat, Şeytan, insanları günaha çağırırken, amacı, onları kandırmak ve günah işletmektir. Yani, niyeti bozuktur, kötüdür. Bu bakımdan da, günah işletemeyince üzülür, kahrolur. Dolayısiyle de, Şeytan'ı dinlemeyerek kazanılan sevaplardan onun hiçbir payı yoktur. Tam tersine, her çağrısından, sonucu ister günah, ister sevap olsun, onun zararı vardır. Çünkü, niyeti zarar yermektir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Yaptığınız işler, ni-

yetlerinize göre değerlendirilir" buyuruyor. Şeytan da, niyetine uygun kazanacağına göre, her işinde ve girişiminde sadece günahını çoğaltır, kesinlikle sevap kazanamaz.

Bunu bir örnekle açıklayalım:

Bir taksi sürücüsü düşününüz. Arabasına iki gözü görmeyen bir yolcu almış... Arabasını çok hızlı kullanıyor ve hiçbir trafik kuralına uymuyor. Bu sürücü, gözleri görmeyen yolcuyu gitmek istediği yere götürmekten çok, kendi keyfini ve macera tutkusunu tatmin etmek istiyor. Fakat, bu kuralsızlık acı bir sonla noktalanıyor. Müthiş bir kaza yapıyor. Hasarlı arabasıyla yolu kapatıyor. Ancak, bu korkunç kazanın neticesinde, bir şok olay meydana geliyor. Gözleri görmeyen yolcu görmeye başlıyor.

Şimdi düşünelim: Bu şaşkın sürücü, yolcunun görmesine sebeb olduğu için mükafatlandırılır mı?

— Hayır, tam tersine, sebebiyet verdiği kaza için cezalandırılır. Çünkü, amacı, yolcunun gözünü açmak değildi. Kendi hevesini, hırsını ve macera tutkusunu tatmin etmekti.

Yaptığımız işlerde niyet çok önemlidir. Bazı spor karşılaşmalarında da dikkatimizi çekiyor. Hakem, aynı hatayı değişik biçimde değerlendiriyor. Yapılan hareket bazan cezalandırılıyor, bazan da oyun devam ediyor.

- Niçin?
- Çünkü, hakem oyuncunun maksadına bakıyor. Kasdî olarak yapılmamışsa, cezalandırmıyor. Mesela, futbolda, oyuncu topa eliyle dokunursa, bu hareket cezalandırılıyor. Ancak, top gelip, isteği dışında oyuncunun eline çarparsa, bu durum ceza sebebi sayılmıyor.

Evet, yapılan işlerde niyet çok önemlidir. Bu bakım-

dan, namaz, oruç gibi ibadetlerimizde niyet etmek şartı vardır. Yanlış niyetlerle veya niyet etmeksizin yaptığımız ibadet, geçersiz sayılıyor.

Şeytan'ın niyeti daima Allah'a isyan ve insana günah kazandırmak olduğu için, sevap kazanması da söz konusu değildir.

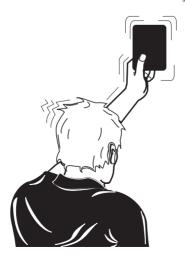
Bununla birlikte, Şeytan, Cehennem'de ömür boyu acılı bir hapse mahkûm edilmiş, idama, yani yokluk cezasına çarptırılmamıştır.

Böylece, Şeytan'a da, yaşama hakkı verilmiştir. Hem bu dünyada, hem de âhirette. Cehennem'de bile olsa yaşamak, yok olmaktan daha iyidir.

Konumuzla pek ilgili değil ama, önemli bulduğum bir hususu da belirtmek isterim. Bir insanın kusur ve günahları, onu Allah'a dua etmekten alıkoymamalı. Tam tersine, günah ve kusur duayı artırmalı... Allah'tan ümit kesmemeli ve bağışlanmayı umarak duaya devam etmeli...

Zira, Allah, yaratıkların en kötüsü olan Şeytan'ın:

"— Ya Rabbi, bana kıyamete kadar süre ver", şeklindeki istek ve duasını bile kabul etmistir.

BEKLESELERDİ

Bir eski Çin şiirinden adapte ettiğim mısraları öğrencilerim çok beğendiler. İnşaallah okuyucularım da beğenirler:

Bekleselerdi Niçin anlamaz şu insanlar, Meyve toplamak için ağacı taşlarlar. Bekleselerdi, Onlar, kendiliklerinden düşeceklerdi...

Peşinden koşarlar küçücük çıkarların, Nefes nefese kalırlar. Bekleselerdi, Onlar kendiliklerinden geleceklerdi...

Fakat şu anlamsız savaşlara ne demeli? Hele kardeşin kardeşle kavgası neden? Bekleselerdi, Onlar, zaten öleceklerdi...

BENİM İŞİM DEĞİL Kİ...

İlkel ve Bencil Bir Anlayış

"Bencillik, nefret edilecek bir şeydir. "

(Pascal)

Dinimizde, yapılması en kesin kurallar, farzlardır. Farz, doğrudan doğruya Allah'ın emri demektir.

Farzlar da ikiye ayrılır:

- 1. Farz-ı ayn: Mutlaka herkesin bizzat yapması gereken ibadetlerdir. Namaz, oruç ibadetleri gibi... Bu türlü ibadetleri kimse kimsenin yerine yapamaz.
- 2. Farz-ı kifaye: Bu da herkesin mutlaka yapması gereken bir ibadet çeşididir. Fakat, Müslümanlardan bir kısmının yapmasiyle, diğerleri sorumluluktan kurtulmuş olurlar. Yapanlar sevap kazanır, yapmayanlar ise, günah kazanmazlar. Bunun da örneği, cenaze namazıdır.

Bir ülkede dört kişi yaşıyormuş... Bunların adları da, HERKES, BİRİSİ, HERHANGİ BİRİ ve HİÇ KİMSE imiş...

Bir gün yapılması gereken çok önemli bir iş ortaya çıkmış... Ve HERKES, BİRİSİ'nin bu işi yapacağından eminmiş. Gerçi işi, HERHANGİ BİRİ de yapabilirmiş ama, HİÇ KİMSE yapmamış.

BİRİSİ bu duruma çok kızmış. Çünkü iş, HERKESİN işiymiş. HERKES, HERHANGİ BİRİ'nin bu işi yapabileceğini düşünüyormuş. Ama, HİÇ KİMSE, HERKES'in yapamayacağının farkında değilmiş.

Sonunda, HERHANGİ BİRİ'nin yapabileceği bir işi, HİÇ KİMSE yapmadığı için, HERKES BİRİSİ'ni suçlamış...

İnşaallah bu ülke, bizim ülkemiz değildir.

Ancak, farz-ı kifaye olan cenaze namazına hiç kimse katılmazsa, orada yaşayan bütün Müslümanlar sorumlu olur, günah kazanırlar.

Bilinçli Müslümanlar, doğrudan kendilerinin sorumlu olmadığı görevleri de, gönüllü olarak üstlenirler. Çünkü, bilirler ki, toplumu ilgilendiren önemli bir işte, "**neme lâzım**" demek, o işin yapılmaması demektir. Bu bakımdan, yüklendikleri işler sebebiyle de büyük sevaplar kazanırlar.

Çoğu zaman insanlar, kendi şahsî işlerine gösterdikleri önemi ve özeni toplumsal işlerde göstermezler. Oysa ki, toplumun işi de kendilerini ilgilendirmektedir. Zira bu tür işlerin de hem zararı, hem de faydası, yine tek tek insanlara aittir.

Meselâ, herkes evini temizlemeye çalıştığı kadar, sokağını temiz tutmaya özen göstermiyor. Oysa ki, sokağın temizliği, ya da pisliği de, herkesten önce orada yaşayanları ilgilendirir. Evinin çöpünü sokağa boşaltan insanlar, temiz olduklarını değil, bencilliklerini isbatlarlar. Bu tür insanlar, toplumsal işleri hep devletten, belediyeden, ya da başkalarından beklerler. "Neme lâzım, başkası düşünsün" demek çok ilkel bir anlayıştır. Herkes işi birbirine bırakırsa, o iş hiçbir zaman yapılamaz.

MADDECİ ANLAYIŞ İNSANLARI ÇIKARCI YAPIYOR

İnsanlar maddeci oldukça hizmetten kaçıyorlar ve sadece kendi günü birlik çıkarlarının peşinde koşuyorlar. Halbuki hepimiz gemideyiz. Nasıl ki, bir gemideki bütün mürettebat, tehlike anında hep birden gemiyi kurtarmaya çalışırlarsa, biz de su alan ülke gemisini kurtarmak için hep beraber elele vermeli değil miyiz? Zira Allah korusun, gemi batarsa, zarar herkese ait olacaktır.

Ne yazık ki, dilimizde bir takım kötü deyişler var. Mesela, bazılarımız, **"gördün bir iş, hemen sıvış, gördün bir aş, hemen yanaş"** diyorlar. Böyleleri iş ve emek çıktığında en arkaya, ücret dağıtımında da en öne fırlıyorlar.

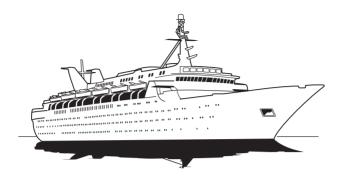
Böyle düşünen insanlarla, hiçbir ciddi iş başarıya ulaştırılamaz. Zaten, bu tür tembel açıkgözlerin kendilerine de faydaları olmaz.

Kendisine, ülkesine ve bütün insanlığa faydalı olanların ölçüsü, hizmette ve iş zamanında en önde, ücret paylaşımında ise en gerilerde bulunmaktır.

Eski devirlerde, bir Kral, ülkesinde yaşayanların sorumluluk bilincini ölçmek istemiş. Bunun için de şöyle bir çağrıda bulunmuş:

— Bu gece sabah ortalık aydınlanıncaya kadar, herkes sarayın bahçesindeki büyük havuza süt getirip boşaltacak...

Emri duyan insanlar, hava kararır kararmaz, ellerinde kocaman kovalarla sarayın büyük havuzuna taşınmaya başlamışlar.

Sabahın ilk ışıklariyle Kral, sarayının balkonuna çıkıp bu havuza bakmış. Büyük bir şaşkınlığa ve hayal kırıklığına uğramış. Çünkü, havuz süt ile değil, bulanık bir su ile dolup taşmış.

Neden mi?

Çünkü, vatandaşların büyük bir bölümü, "canım, gecenin bu saatinde bizi kim görecek" diyerek, süt yerine su getirmişler havuza... Pek az kişi, emre uyarak süt getirmiş. Bundan dolayı da havuz, sütle değil, sadece süt bulaşığı ile dolmuş.

Büyük çoğunluk, "nasıl olsa herkes süt getirir, bizim su arada kaybolur" diye düşününce, âdeta kimse süt getirmemiş.

Tabiî, sonuçta da hep birden mahcup olmuşlar.

Güçlü bir ülke için, vatandaşların, "neme lâzım" yerine, "bana lâzım" düşüncesinde olmaları gerekir. "Kimse yoksa, ben varım" düşüncesiyle ülkeler ayağa kalkabilmiştir.

Bizim tarihimizde bu anlayışın çok güzel örnekleri vardır. Savaşların tehlikeli anlarında, insanları ölümle burun buruna getirecek, kurtuluşu zor, dönüşü ise imkânsız gibi görünen görevler çıkmıştır. Böyle tehlikeli görevler için gönüllüler arandığında, komutanlar şaşırmışlardır. Çünkü, o kadar çok gönüllü fedaî çıkmıştır ki, bunlar görev paylaşımında, aralarında tartışmak zorunda

bile kalmışlardır.

Elbette bu güzel haslet, Peygamberimiz'den ve O'nun kutlu sahabesinden ilhamlıdır.

Çünkü, onun ordusunda çocuklar bile cihad gönüllüsü idiler. Bu bakımdan, savaş saflarına katılmaları uygun görülmeyen çocuklar üzülmüşler, değişik denemelerle Peygamber Efendimiz'in kararını etkilemeye uğraşmışlardır.

Böyle bir duygu ile insan manevî çapını genişletiyor, büyüyor. Çünkü, himmeti, gayreti, çabası milleti için olan bir kimse, "tek başına küçük bir millet" sayılır.

Bir insanın değeri, ne için çalıştığına bağlıdır. Hayatımızın gayesi, ne kadar değerli ise, biz de o kadar değerliyiz. Bu açıdan, sadece maddî çıkar için, ya da yemek, içmek ve eğlenmek için yaşayanlar, kendi elleriyle kendi değerlerini düşürüyorlar demektir.

Evet, ne için çalışıyorsanız, o kadar değerlisiniz. İdeallerimizin yüceliği, bizi de yüceltir.

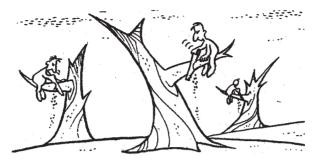
Bu sebebledir ki, en kıymetli iş, Allah'ın rızasını kazanmak için yapılanıdır. Çünkü, bütün dünyevî kazançlar geçer gider. Allah için yapılanlar ise, âhiret azığı olarak kalır.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda, Almanya ve müttefikleri yenilmiş ve teslim olmuşlar. Savaş bitmiş. Fakat, küçük bir Alman birliği, bu sonuçtan habersiz olarak, direnmeye devam ediyor. Onları çepeçevre kuşatan Rus askerleri, megafonlarla seslerini duyurup, teslim olmalarını istiyorlar. Almanlar kabul etmiyor. Rus komutanı diyor ki:

— Savaş çoktan bitti. Almanya bütün cephelerde teslim oldu. Siz de teslim olunuz. Zira artık Almanya yok!

Alman birliğinin komutanı ise, onlara şöyle seslenir:

— Madem ki, biz buradayız ve hala varız. Öyleyse Almanya vardır! Ve ateşe devam eder.

Çıkarcı ve bencil insan kendi bindiği dalı kesen akılsız kişiye benzer.

HERKES ÜZERİNE DÜŞENİ YAPMALI!

Çoğu insan, kendini ve çalışmasını küçümser. "Ben ne yapabilirim ki?" der. Ya da, "yalnız benim çabam ne işe yarar" diye düşünür. "Bir çiçekle yaz gelmez" düşüncesinde olanların da sayısı az değildir.

Oysa ki, "herşeyden önce, ben üzerime düşeni yapmalıyım" fikri daha doğrudur.

"Kimse yapmıyorsa, ben yapmalıyım" düşüncesi, insanın karakterini gösterir.

Bazı işler de, bir öncü bekler. Çok önemli meselelerin halli, ilk önce, bir kişinin önderliğiyle başlamıştır.

Şu sözü hiç unutmamalıyız: Bazan bir nal, bir at kurtarır. Bir at, bir ordu kurtarır. Bir ordu ise, bir milleti kurtarır.

Evet, insan kendini ve yapacağı işi asla küçümsememelidir.

Önemli olan doğruyu, iyiyi ve isabetli olanı yapmaktır.

Yaptığımız iş doğruysa, kalabalıkların aksini yapmasının hiç bir önemi yoktur. Hele de, yapılması gereken bir canı kurtarmaksa, bir imana hizmet etmekse, başkaları-

nın vurdumduymazlığı ne önem taşır...

Geçen sene bir gazete haberi görmüş ve çok üzülmüştüm. İstanbul'un en kalabalık yerlerinden biri olan Eminönü'nde, bir kaldırım kenarında yoksul bir kadın acıyla kıvranıyor. İnsanlar bu perişan manzaraya bakıp geçiyorlar. Sadece bir turist kadın, dilini bilmediği bu zavallıya yardım etmeye çalışıyor. Gazetenin başlığı da çok ilginçti: "Dünya tersine mi döndü?"

Evet, gerçekten de biz böyle değildik. Nasıl ve ne sebeble bu hale geldik?

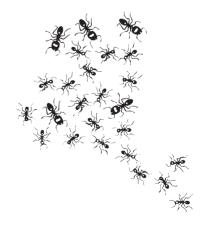
Bir başka gün de, ben aynı yerde bir kavgaya şahit olmuştum. İki genç vuruşuyorlar. Etraflarını çevirmiş kalabalık ise, onları aralayacağı yerde, "vur! vur! vur!" diye bağırıyor, adeta bir film sahnesi seyreder gibi, kavgacılara tezahürat yapıyorlardı.

Oysa ki, Peygamber Efendimiz, "Bir kötülük gördüğünüz zaman onu elinizle düzeltin. Buna gücünüz yetmiyorsa, dilinizle engellemeye çalışın. Buna da imkanınız yoksa, kalbinizden bu fenalığı kötüleyin" buyurmaktaydı.

Ve bir âyet, "Kim, haksız yere birini öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi, kim de bir kişinin yaşamasını sağlarsa bütün insanları diriltmiş gibidir" buyuruyor.

Gerçek bir Müslüman, değil insana, hiçbir canlıya kıyamaz. Herşeyi, Cenab-ı Hakk'ın eseri ve sanatı bilir. Bu bakımdan, canlı cansız her varlık, Müslümandan sadece sevgi, saygı ve ilgi görür.

Eskiden, dağlarda, bağ ve bahçelerde, tenha yerlerde gezen bazı dindar kimseler, ayaklarına halhal

takarlarmış. Adım attıkça, ayaklarındaki halhalın sesini duyan böcekler kaçsınlar da, kazara ezilip zarar görmesinler diye...

Atalarımız, insan hayatını kolaylaştıracak pek çok vakıf kurmuşlar. Yoksullara, hastalara yardım etmeyi amaçlayan bu vakıfların yanı sıra hayvanlar da düşünülmüş...

Hasta ve yaralı hayvanları tedavi etmek ve zorlu kış şartlarında aç kalan yabani hayvanları doyurmak maksadiyle kurulan vakıflar bile vardır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), bir kediyi aç bırakarak ölümüne sebeb olan kişinin Cehennem'e gideceğini, susuzluktan ölmek üzere olan bir köpeği sulayan bir kadının da Cennet'lik olduğunu bildirmiştir.

İslâmiyet, şefkat ve merhamet dinidir. Bu bakımdan, Peygamberimiz (s.a.v.), "Ben af ve merhamet peygamberiyim, gazap ve kızgınlık peygamberi değil" buyurmuştur. Bu sebeble de, kendisine olmadık azap ve işkenceleri yapanları, hatta canına kastedenleri affetmiş, asla intikam almayı düşünmemiştir. O'nu öldürmeye gelenler bile onda, ebedi bir saadetle dirilmişlerdir.

ÇOK ŞEY FARKEDER

Genç bir adamdı. Fakat merhameti, şefkati olgunlaşmıştı. Gözalabildiğince uzayan sahil şeridinde koşturup duruyor, kıyıya vurmuş deniz yıldızlarını tekrar okyanusa atmak için, nefes nefese yarışıyordu.

Onun bu müthiş telaşını bir süre seyreden yaşlı bir adam, yaptığına bir anlam veremedi ve seslendi:

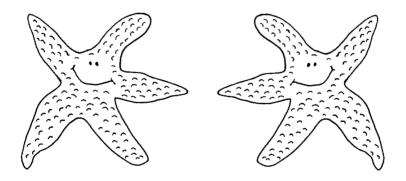
- Ne yapıyorsun evlat?
- Dün gece firtina vardı. Dalgalar, deniz yıldızlarını karaya savurmuş. Onları kurtarmak için, ölmeden önce tekrar denize atıyorum.

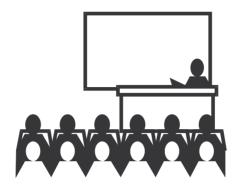
Yaşlı adam, ümitsizce ve acı bir tebessümle konuştu:

— Ama evlat... Sahil kilometrelerce uzun... Deniz yıldızları ise, sayısız denecek kadar çok... Sonunda ne farkedecek ki?..

Genç adam, kumsaldan alıp, denizin serin sularına bıraktığı bir deniz yıldızını göstererek dedi ki:

— Fakat, bunun için çok şey farkedecek...

HÜZÜNLÜ BİR VEDA

Her Son, Yeni Bir Başlangıçtır

"Köksüzlük, en acınacak bir öksüzlüktür."

(Vehbi Vakkasoğlu)

Veda etmenin, ayrılmanın, Allah'a ısmarladık demenin hüzünsüzü pek olmaz. Ancak, bazı vedalar, daha hüzünlü, daha buruk oluyor.

Ben de, çok hüzünlü bir "elveda"yı 1995 yılının 28 şubatında yaşadım. Çok, çok sevdiğim öğrencilerimden ayrıldım. Çünkü, o gün emekli olmuştum.

Ancak, öğrencilerime olan gerçek sevgimi o günden sonra anladım. Onları o kadar çok özledim ve aradım ki... Doğrusu, bu sevginin böylesine yoğun olacağını ve beni bu derece etkiliyeceğini tahmin edememiştim. Günlerce bu ayrılığın tesirinden kurtulamadım. Geceler boyu uykusuz kaldım. Uyuyabildiğim zaman da, rüyalarımı onların tertemiz hatıraları süsledi. Yine dersler yaptık, sohbetler ettik. muhabbet teatisinde bulunduk.

Üşüğüdüm zaman onların ilgileri ve sevgileriyle ısındım. Ziyaretleriyle rahatladım. Telefonda bir merhabalarıyla güçlendim. Mektuplarıyla kendime geldim. Ve bir daha anladım ki, onlar benim herşeyim olmuşlar. Onlarsız bir dünya benim için hep noksan ve eksik görünecek...

İşte bu eksikliği, artık, Allah nasip ederse, satırlarla, sayfalarla doldurmaya çalışacağım. Bütün ülkemizi bir sınıf haline getiren çalışmalar yapmak istiyorum. Eski, yeni bütün öğrencilerime, henüz bizzat tanıştığım okuyucularıma, radyodan, televizyondan merhaba dediğim, konuşma ve konferanslarla seslendiğim değerli dostlarıma, hepinize, herkese, MERHABA demek istiyorum.

Almak ve vermek istiyorum. Öğrenmek ve öğretmek istiyorum. Özellikle bugünlerde daha çok muhtaç olduğumuz bir sevgi iletişimi kurmak istiyorum. Böylece, küçük sınıflarda olanı, bütün vatan sathında yaşamayı diliyorum.

Eminim ki, bu dilek, hepimizin dileğidir. "Beşikten mezara kadar öğrenmek", öğrendiklerini dostlarıyla paylaşmak, paylaşmanın verdiği emniyeti, huzuru, sevgi ve saygı ortamını, daima, daha yoğun yaşamaya çalışarak genişletmek...

Bu bakımdan, ben kendimi öğretmenlikten kopmuş gibi hissetmiyorum. Aksine, yaygın bir eğitim-öğretim seferberliğine terfi etmiş gibi görüyorum.

Şimdi, her yeri sınıf, herkesi öğrenci gibi görmenin yanı sıra, kendimi de yeniden öğrenmeye başlayan ve öğrenecek çok şeyi olan bir konumda görüyorum. Genç kardeşlerimin hızına yetişmeye çalışıyorum. Onların düşüncelerinden, duygularından yararlanıyorum. Çünkü, onlarla kendimi yeniliyorum ve yaşanan hayatın dışına düşmekten kurtuluyorum.

Gençlerle kaynaşmak, konuşmak, insana gençlik aşısı yapıyor, heyecanını, enerjisini artırıyor. Her yaştaki dostlarıma bunu tavsiye ediyorum. Bilhassa, olgun ve anlayışlı gençlerle sohbet etmek, yaşlılara hayata bağlayıcı, günümüzü açıklayıcı ve yaşama sevinci verici bir ilaç gibidir.

Gençler de böyle sohbetlerden tecrübe kazanırlar. Geleceklerine ışık tutan hazır birikimlere kolayca ulaşırlar. Herşeyi, bir de kendileri denemekten kurtulurlar. Bunun için, "akıllı insan, başkalarının tecrübesinden yararlanandır" denilmiş... Gençler, yaşanmış uzun bir ömrün sonuçlarını ve ondan çıkaracakları güzel dersleri önlerinde, yanıbaşlarında çok kolay ve zahmetsiz bulabilirler.

Bir Fransız atasözü, **"gençler bilebilse, ihtiyarlar yapabilse"** diyor. İşte bütün mesele budur. Bilebilen gençlerle, yapabilen yaşlıları bir araya getirmek...

Eğer, gençler yaşlıların tecrübelerinden yararlanabilirler, yaşlılar da onlardan güç ve enerji alabilirlerse, mesele yoktur. Aksi halde, gençler, "Amerika'yı hep yeniden keşfetmeye", yaşlılar da sahip oldukları deneyimlerle, bir köşede kendi yalnızlıklarını yaşamaya devam ederler.

Bu durum nesillerin birbirinden kopması ve toplum hayatının da zayıflaması demektir. Çünkü, hayat devamlılıktır. Her nesil, bir öncekilerin tecrübelerinden yararlanarak, daha ileriye gitmek zorundadır.

Bu bakımdan, gençler eskileri küçümsememeli, değersiz bulmamalı, yaşlılar da onları anlamaya çalışmalıdırlar.

Köksüzlük, en acınacak bir öksüzlüktür. Bizler, "kökü geçmişte olan bir geleceğin" temsilcileri olmak zorundayız. Bugünün kökü dün olduğu gibi, yarının temeli de bugündür. Yaşlılar dünümüz, gençler ise geleceğimizdir.

Hz. Ali (r.a.) "çocuklarınızı yaşadığınız çağa göre değil, onların yaşayacağı zamana göre yetiştiriniz" diyor. Bu bakımdan, herşeyi kendilerine ve dönemlerine göre düşünen ana-babalar, gençlerin geleceğini karartmış olurlar.

Her şey geleceğe göre ayarlanmalı. Gençler de geleceğe göre hazırlanmalı. Ancak, unutmamalı ki, **geleceğin** temelleri geçmişte atılır. Geçmişi yok saymak, geleceği tehlikeye atmak demektir.

Nesiller arasındaki irtibatı, ilişkiyi sağlam kurabilmek için, eğitimcilerin emekli olmaması gerekmektedir. Başka bir deyimle, herkes kendisini eğitimci saymalı ve ölünceye kadar, birikimlerini geriden gelenlere aktarmalıdır. Bu bakımdan, ben kendimi emekli olmuş saymıyorum. Emekliliğim, sadece kağıt üzerinde kalan bir formalitedir.

Bu düşüncelerle, öğrencilerime elveda derken, hüznüm biraz azalıyor. Şimdiden sonra, onlarla daha samimi ilişkiler içinde olmak, arkadaşça, dostça yanlarında bulunmayı sürdürmek istiyorum.

Bir köprü olmayı düşünüyorum. Gençlerin, üzerinden geçip daha ileriye, daha aydınlık, daha güzel, daha huzurlu geleceklere yürüdüğü bir mütevazi köprü olmak... Bütün hedefim budur. Yaşıtlarımla onlar arasında bağ kurmaya çalışacağım. Bu zor görevi, sevgiyle başaracağıma inanıyorum. Onlar bizim çocuklarımız... Onlar bizim canımız, ciğerimiz ve geleceğimizdir.

Gençlerin hatalarında da, sevaplarında da, önemli ölçüde bizlerin payı vardır. Çünkü onlar bir çok bakımdan bizim eserimizdir. Bundan dolayı, onların yanlışlarını tenkit ederken, daha insaflı ve şefkatli olmak mecburiyetindeyiz. Tabii gençler de, bizleri değerlendirirken, geçmişin şartlarını hesaba katmalı ve suçlamak yerine ders almayı, yanlışları tekrarlamamayı hedeflemelidirler.

Her son, bir yeni başlangıçtır. Ben de, "elveda" ile birlikte ve aynı anda, "merhaba" diyorum. Eski ve fakat eskimeyen genç dostlarımı yeniden selamlıyorum. Birliğimiz, beraberliğimiz bitmesin istiyorum. Çünkü, birbirimizden alacağımız çok şey olduğuna inanıyorum.

Ve hepinizi çok seviyorum.

<u>İMAM-I AZAM'IN BAŞARI</u> VE MUTLULUK ÖĞÜTLERİ

İslâmiyet İnsaniyet Demektir

"Güçlükler, başarının değerini artıran süslerdir."

(Moliére)

mam-ı Azam Ebu Hanife, büyük bir bilgindir. Aynı zamanda zengin ve faziletli bir insandır. Bu seçkin insan, hem ilminden, hem de malından insanları yararlandıran bir cömertliğe sahiptir. Bu bakımdan kendisi gibi çok değerli öğrenciler de yetiştirmiştir.

İmam Ebu Yusuf da, O'nun yetiştirdiği en değerli talebelerden biridir. Ebu Yusuf'un ailesi oldukça fakirdi. Bu bakımdan o, bir yandan ekmek parası kazanmak için çalışıyor, diğer yandan da ilim aşkiyle okumaya yöneliyordu. İmam-ı Azam bu durumu farkedince, Ebu Yusuf'a burs verdi, maddi yardımda bulundu. Böylece Ebu Yusuf da, kendisini tamamen ilim öğrenmeye verdi.

İmam-ı Azam'ın birinci talebesi olan Ebu Yusuf, kısa zamanda büyük bir bilgin oldu ve çok yüksek makamlara çıkarak İslâmiyet'e hizmet etti.

Ebu Yusuf, hocasından ayrılıp Basra şehrine gideceği zaman, İmam-ı Azam, bu çok sevdiği öğrencisine, bütün bilgi ve görgüsünün özünü açıklıyan bir nasihatta bulunmuştu.

İnsanlarla iyi geçinmenin ve dolayısiyle de, başarılı, huzurlu ve mutlu yaşamanın yollarını gösteren bu çok değerli, öğüdü, ben de, öğretim yılı sonunda ayrılacağım öğrencilerime bir güzel hatıra olarak bırakmak istedim.

İmam Ebu Yusuf, gittiği yerde bu öğütlere uyduğu için, hem insanların sevgi ve saygısını kazanmış, hem de onlara çok faydalı olmuştur. Çünkü, bu öğütler, o büyük bilginin bir ömür boyu edindiği görgü ve tecrübenin özetidir. Şimdi İmam-ı Azam'ı dinliyelim:

"— Bil ki, insanlarla iyi geçinmediğin takdirde, sana düşman kesilirler. Hatta, ana-baba bile böyledir. Fakat, seninle akraba dahi olmayan kimselerle iyi geçindiğin takdirde, sana, ana-baba gibi olurlar.

Sözgelimi, sen Basra'ya gittiğin ve oradaki muhaliflerle karşılaştığın zaman, kendini onlardan üstün tutacak ve bilgine güvenerek onları hor görecek olursan, onlar da sana aynı şekilde karşılık verirler. Sen onlara söversen, onlar da sana söverler. Onların sapıklığından bahsedersen, onlar da sana aynı ithamı yaparlar. Senin de, bizim de yüzümüzü karartırlar. Nihayet, sen de onlardan ayrılmak ve kaçmak ihtiyacını hissedersin.

Bu hareket tarzı, bence doğru değildir.

Güleryüz gösterilmesi gereken kimselere güleryüz göstermemek, akıllılık sayılmaz. Onun için, Basra'ya girdiğin zaman, seni karşılamaya gelenleri, sen de iyi karşıla.

Her insana değerini ver.

Şerefli insanları ağırla.

İlim sahiplerine saygı göster.

Yaşlıları hoşnut et.

Gençleri taltif et.

Halka yaklaş.

Hiçbir itibar sahibini hor görme. Hiçbir kimseyi küçümseme.

Mürüvvetini, iyiliğini herkese göster. Fakat, sırrını kimseve acma.

Bir kimseyi denemeden güvenme.

Hasis ve bayağı bir kişi ile dost olma.

Dış yüzü insanları tiksindiren şeylere asla kendini alıştırma.

Sefih ve eğlence düşkünü kimselere, yüz verme.

Güleryüzlülükten ayrılma.

Kendini tut, tahammül et.

Huy güzelliğinden zerre kadar ayrılma.

Daima geniş yürekli ol.

Üstüne başına, kılık kıyafetine dikkat et.

Bindiğin hayvanı iyi besle.

Güzel kokular sürün.

Sofranı aç. Çünkü, hiç bir cimri, efendi olamaz.

Arkadaşların sayesinde cemiyetin haberlerine âşina ol. Bir fesat çıktığını görürsen, derhal onu ıslah etmeye, düzeltmeye koş. İyilikten haber alırsan, onu da kuvvetlendirmeye çalış.

Seni ziyaret edenleri mutlaka ziyaret et. Fakat, seni ziyaret etmeyenleri de ihmal etme.

Sana iyilik edenlere de, etmeyenlere de iyilik et.

Daima bağışlayıcı ol.

Daima hayır işle.

Seni alakalandırmayan şeylere göz yum. Sana eziyet veren her şeyden sakın.

Herkesin hakkını tanı.

Şayet, arkadaşlarından biri hastalanırsa, bizzat ziyaret et. Sonra da adamlarını göndererek, hal ve hatırını sordur

Arkadaşlarından biri ortalıkta görünmemeye başlarsa, onu mutlaka arat. Eğer arkadaşlarından biri senden uzaklaşacak olursa, ona yaklaşmaya bak.

Elinden geldiği kadar herkese dostluk göster. Herkesle selamlaş. Fena adamları dahi selamından mahrum etme.

Başkalariyle bir mecliste toplanır, bir takım meseleler konuşulur ve herkes senin bildiğine aykırı sözler söylerse, sen onlara karşı gelen sözler söyleme. Sana da birşey sorulursa, herkesin bildiğini anlattıktan sonra, söylenecek söz şudur, dayandığı delil de budur, de. Onlar, seni dinledikten sonra, faziletini ve sözlerinin değerini kavrarlar. Şayet, sana, "bu söz kimindir?" diyecek olurlarsa, "bazı fikir ehlinindir" der geçersin. Bu durum devam eder ve alışırlarsa, değerini takdir ederler.

Seni ziyarete devam edenlere, seviyelerine göre, bir nebze ilim ver. Verdiklerini araştırmalarını söyle.

Onlara güleryüz göster. Hatta ara sıra şakalaş. Çünkü, dostluk, ilme istekli olanların derse devamını sağlar. Ara sıra onları yemeğe çağır. İşlerini gör. Durumlarını anla. Suçlarını bağışla, iyilik et. Kolaylık göster. Kendilerinden bıktığını hissettirme. Elhasıl, onlardan biri gibi davran.

Kendini korumağa ve gözetmeğe çalış.

Kimseye güç yetiremeyeceği yükü yükleme. Onların kendi şahısları neden hoşnut ise, sen de onların hesabına ondan memnun ol. İyi niyetini daima belirt.

Gerçeklikten zerre kadar ayrılma.

Kibirli olmaktan sakın ve sana haksızlık edilse de, asla gaddar olma. Sana ihanet edilse de, sen güvenilir ol, vefadan ayrılma.

Takvaya sarıl.

Her din sahibi ile düş kalk ve hepsine de en iyi muamele göster."

İmam-ı Azam'ın başarı ve mutluluk için verdiği bu öğütler, İslâm ahlâkının da özünü meydana getirmektedir. Çünkü, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de başka türlü davranmamıştır.

Günümüzde, başarılı ve mutlu olmanın yollarını gösteren ciltler dolusu kitaplar yazılmaktadır. İmam-ı Azam, ciltler dolusu kitapla anlatılanların özünü, öğrencisi Ebu Yusuf'un şahsında hepimize ders vermektedir.

Bu öğütlerde de açıkca görüldüğü üzere, İslâm ahlâkı, bütün güzellikleri bünyesinde toplamış olan, insanca yaşama yoludur.

Zira İslâmiyet, insaniyet demektir. Kibarlığın, nezaketin, olgunluğun ve başarının metodudur. Kabalığa, hoyratlığa, kana, kine, düşmanlığa asla müsaade etmez.

Bu sebeble anarşiden, terörden, savaştan ve kavgadan kurtulmak istiyen insanlar, İslâm'ı yaşamak zorundadırlar.

İSLÂM SEVGİ VE BARIŞ DİNİDİR

İlknur'un Mektubu

"Barışı korumanın en iyi yolu, savaşa hazır olmaktır."

(Washington)

Sevgili İlknur,

Satırlarla da olsa, senin gibi değer verdiğim biri tarafından aranmak çok güzel. Özellikle de, içinde bulunduğum toplumun dertleriyle bunalmaya başlamışken gelen mektubun beni fazlasiyle sevindirdi.

Gerçek insanlar, kendi şahsî problemlerinin üzerine çıkabilen, başkalarının da dertlerini dert edinebilenlerdir. Tabii böyle olabilmek de her insanın harcı değil. Özel bir cevheri olanlar, benlik ve bencilliğini aşanlar derin düşünebiliyorlar.

İşte ben, İlknur'u bu özellikte gördüğüm için, O'nun dostluğuna önem verdim. Ve bu dostluğun devam ettiğini gösteren mektubuna da, bu sebeble, çok sevindim.

KUR'ÂN HAKKINDA DOĞRU HÜKÜM NASIL VERİLİR?

Sorularına gelince... Elbette haklı düşünüyorsun: İslâm'da zorlama yoktur. Ve yine haklı düşünüyorsun... Kur'ân'ın bütününden çekip alınmış bir-iki âyetle, bütünü hakkında karar verilemez. Aslında bu bütün kitaplar hakkında da doğrudur. İnsanların konuşması da böyle değil midir? Bir konuşmanın içinden çekilip alınmış bir-iki cümle ile, anlatılmak istenenin tam tersi bir mana çıkarılabilir. Bu bakımdan Napolyon'a ait bir söz vardır:

"— Siz bana dünyanın en masum cümlesini söyleyiniz, ben bu sözle sizi idama mahkûm edeyim."

Üstelik, Kur'ân gibi, her âyeti yüzlerce sayfalık açıklamalara konu olmuş bir kitabı, bir kaç âyetle tanımaya çalışmak hiç mümkün değildir. Çünkü, Kur'ân'ın kendi içinde kurulmuş sağlam bir mantık ve düşünce örgüsü vardır.

Bütün âyetleri birbirlerini destekler ve açıklar. Kur'ân, hayatın bütün konularına değinir. Ancak, bütün bu değinmeler, 6666 âyetle yapılmıştır. Dolayısiyle de, konular önem sırasına göre, cok acık, biraz acık, daha az açık veya örtülü biçimde ortaya konmuştur. Tabii böyle olmasının baska sebebleri de vardır. Mesela, teknolojik gelişmelere dair açıklamalar çok net ve açıkça yapılsaydı, 1400 yıl önceki toplum için bunlar inanılmaz sevler olurdu. Kaldı ki. Kur'ân, ne teknoloji, ne tarih, ne de tabiat kitabı... Buna rağmen, bir mucize olarak herseye değinip dokunmuş, bazan bir simge, bazan bir sembol, bazan bir isaretle de olsa, hersevi doğru olarak acıklamıştır. Ve halen de bilime ısık tutmaktadır. Üstelik de. bütün bunlara rağmen bir dua ve ibadet kitabı olarak kalmaktadır. İşte bu yönüyle de Kur'ân'ın insan sözü olmadığı apaçıktır.

Kur'ân'ın mucize oluşu konusunda ise, müslüman bilginler kadar, müslüman olmayanların da ifade ve itirafları vardır. Ben bunları, "İslâm Dünya Gündeminde" ve "Dünyada İslâm'a Koşanlar" isimli eserlerimde oldukça geniş olarak açıkladım. Sanıyorum onları sana verdim. Eğer vermemişsem, Seher'lerden alıp bir bakmanı isterim...

Ayrıca, Murad Hofmann'ın "İslâm als Alternative" kitabı ile, Prof. Paul Schwerzenau'nun "Kur'ân kunde für Christin" eserine bir göz atabilirsin Kur'ân konusunda... Gerçi bu konuda Almanlardan öğrenmeye ihtiyacımız yok... Ama, bazan onlar daha inandırıcı olabiliyor. Senin için olmasa bile arkadaşların için olabilir...

HZ. MUHAMMED (ASM) BARIŞ PEYGAMBERİDİR!

Şimdi gelelim sorduğun âyetlere... Kur'ân'ın ve O'nun hayata geçirilmiş hali olan Hz. Muhammed'in hayatının, çok belirgin bir özelliği vardır. Bu özellik de, barıştır, huzurdur ve savaş karşıtlığıdır. "Sulh (barış) hayırlıdır" der Kur'ân...

Bu bakımdan da, Peygamberimizin hayatındaki bütün savaşlar **savunma amacıyladır.** Ortaçağ'da geçerli olan acımasız savaş kurallarını, en haklı olduğu zaman bile Peygamberimiz uygulamamıştır. Daima bağışlayıcı, affedici olmuştur. O zamanki şartlarda, hiç de alışık olunmayan bazı insancıl uygulamalar yapmıştır ki, bu tip davranışlara şimdilerde bile hala rastlanamamaktadır. Mesela, üç katı fazla düşmana karşı galip geldiği Bedir Savaşı'ndan sonra, en azgın saldırganları bile, 10 çocuğa okuma yazma öğretmeleri karşılığı serbest bırakmıştır.

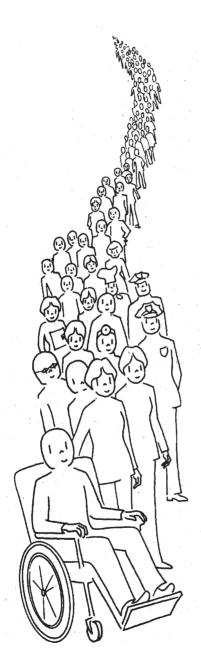
Tevbe Sûresi'nin 5. âyetinde sözkonusu edilen olay ise, devam etmekte olan bir savaş halidir. Her zaman

olduğu gibi, en acımasız ve azgın biçimde saldıranlar Mekkeli puta tapanlardır. Yaptıkları her çeşit işkenceye karşılık vermeyen Müslümanlar, son çare olarak, yurt ve yuvalarını terketmişler ve Medine'ye göç etmişlerdir. Ama puta tapıcıların azgınlığı dinmemiştir. Medine'ye de saldırırlar. Hem de defalarca... Anlaşma yaparlar, uymazlar, Müslümanları yeryüzünden kaldırıncaya kadar rahat etmeyeceklerine inanan bu insanlara karşı, Allah, yapılması gerekenleri öğütlüyor:

"— Haram aylar çıkınca müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün. Onları yakalayın, hapsedin ve onları her gözetleme yerinde oturup bekleyin..." (Tevbe sûresi, âyet: 5)

Bakınız, bu âyet, savaş haline bile prensipler getiriyor. Hem de barışçı prensipler... O zaman âdet olan haram aylarda çarpışmayı istemiyor. Haram aylar denilen 4 ay boyunca, savaşın durdurulması kuralını uygulayın diyor. Ve saldırganlara hemen saldırın demiyor. Bulduğunuz yerde öldürün diyor. Yani size saldırırlarsa, Medine'ye, bulunduğunuz yere gelirlerse, öldürün, diyor. Peki, öldürmeye gelenlere karşı başka ne denilmesi beklenebilir ki... İnsanın saldırıya karşı kendini korumasından ve başlatılmış bir savaşta düşmanı öldürmesinden daha tabiî ne olabilir. Ama, mümkünse yakalayın, hapsedin,

deniyor. Demek ki, öldürmeden yakalamak mümkünse, ya da teslim olurlarsa, illa da öldürülmeleri gerekmiyor. Saldırmanın yasaklanması ise, gayet açık bir biçimde emrediliyor. "Onları her gözetleme yerinde oturup bekleyin"... Yani, düşmanın saldırganlığına karşı uyanık olun, gafil avlanmayın.

Bu âyetin, devamında ise, İslâm'ın **evrensel barış** anlayışının temel prensibi açıklanıyor:

"— Eğer tevbe eder, namazı dosdoğru kılar, zekatı verirlerse, artık yollarını serbest bırakın."

Demek oluyor ki, düşman, her türlü saldırganlığına ve zararına rağmen, yaptıklarından tevbe eder, pişman olur da İslâm'ı kabul ederse, onlar artık sizin kardeşleriniz olurlar. Sizdendirler artık... Müslümanlara düşen görev o andan itibaren onları tamamen serbest bırakmaktır.

KİMSE ZORLA MÜSLÜMAN YAPILMAZ!

Sevgili İlknur, öyle sanıyorum ki, bu barışcı anlayış, günümüz dünyasında hala geçerli kılınamamaktadır. Bırakınız böyle can düşmanlarına karşı, aynı milletin içindeki, aynı inançtan insanlar bile, zaman zaman birbirlerine karşı çok daha anlayışsız ve acımasız olabiliyorlar.

Tevbe Sûresi'nin 29. âyeti de, yine savaş haline getirilen bir çözüm gösteriyor: "— Hak dini din edinmeyenlerle cizye verinceye kadar savaşın." Yani, düşmanlarla savaş halinde onları zorla müslüman yapmayın. Eğer, kendi dinleri üzere kalmak isterlerse, onlarla anlaşma yapın. Elbette bu anlaşma şartları içerisinde cizye denilen vergi de vardır. Günümüzde de, yenilen taraftan savaş tazminatı almıyorlar mı? Üstelik, bu sadece bir savaş tazminatı değil, artık onların anlaşma şartlarına uydukları sürece her türlü güvenliğinin de sağlanmaları demektir.

BAŞINA BESMELE YAZILMAYAN SÛRE

Şimdi sana çok dikkate değer bir hususu açıklamak isterim. Kur'ân'daki bütün sûreler besmele ile başlar. Yanı, Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla, mânâsına gelen bismillahirrahmanirrahim, her sûrenin başlığıdır. Ancak, bu Tevbe Sûresi'nin başına besmele yazılmamıştır. Çünkü, bu sûre savaş halini açıklamaktadır. Dolayısiyle de, Allah'ın acıyan, bağışlayan sıfatlarına uygun düşmeyen bir durumu, mecburen açıklamaktadır. **Kur'ân, hayatın her halini açıkladığı gibi, savaş halini de açıklamaktadır.** Bu kadar barışçı bir savaş prensibi getirilmiş olmasına rağmen, bu istisnai bir haldir, ancak mecbur kalındığında uygulanır. Zaten İslâm'ın getirdiği veya icat ettiği bir durum da değildir. Yoksa, Allah'ın en çok andığımız rahman ve rahim, (merhamet eden, bağışlayan) sıfatları savaşı kesinlikle istemez demektir. **Ne var ki, hayat**

savaşsız da olamamaktadır. İcabedince de, gereğini yapınız, emri verilmektedir...

ISLÂM ÖLDÜRME OLAYINA NE GÖZLE BAKIYOR?

Maide Sûresi'nin 33. âyetini anlayabilmek için ise, bir önceki âyete bakılmalıdır. Böyle yaparsak, İslâm'ın, öldürmeye ne kadar kötü bir gözle baktığını ve kesinlikle onaylamadığını, insanın yaşama hakkını nasıl yücelttiğini çok iyi anlarız:

"— ...Kim, bir cana kıymayan veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayan bir nefsi (kişiyi) öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir nefsin yaşamasına sebeb olursa, bütün insanları yaşatmış gibi olur, hükmünü yazdık." (Maide Sûresi 32. âyet.)

Maide Sûresi'nin 33. âyeti ise şöyle devam ediyor:

- "— Allah ve Resûlüne karşı savaşan ve yeryüzünde fesat çıkarmaya çalışanların cezası, ancak öldürülmeleri veya asılmaları, yahut, ayak ve ellerinin çaprazlama kesilmesi, ya da yeryüzünde başka bir yere sürgün edilmeleridir..."
 - 34. âyet ise şöyle devam ediyor:

"— Ancak, kendilerini yakalamanızdan önce tevbe edenler olursa, bilin ki, Allah, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir."

Peki bu âyetler hangi olay üzerine inmiştir? İşte bu çok önemlidir. Hz. Peygamber ile yaptıkları anlaşmaları bozan, yol kesip, yeryüzünde bozgunculuk yapmaya kalkışan, müslümanların mallarını çalıp, çobanları öldüren, kadınlarına tecavüz edip kaçan kişiler için... Bu kişilerin başka türlü durdurulmaları mümkün değildi. Zaten, bunlarla savaşı emreden ve korkmayıp sert karşılık veren bir anlayışla kısa zamanda ortadan kaldırıldı. Bu âyetin emrettiği hükmü, uygulamaya bile ihtiyaç kalmadı. Bütün dünya tarihi taransa, müslümanlar kadar az ceza veren, saldırmayan, saldırganlara bile acıyan, çabuk ve kolay affeden bir başka din ehli bulunamaz.

Şu anda da, dünyada zulme uğrayan ve fakat zulmetmeyen veya en az karşılık veren müslümanlardır. Kaldı ki, günümüz müslümanlarının, Kur'ân'a ne kadar uydukları da tartışılabilir bir durumdur.

Kur'ân'daki barış ve bağış dolu âyetleri görmeyerek, sadece savaş durumunu ve saldırganlığa karşı alınan tedbirleri açıklayan âyetleri söz konusu etmek üstelik de çarpıtarak yazıp çizmek, düşmanca bir tutumdur.

ISLÂMDA NIÇÎN ZORLAMA YOKTUR?

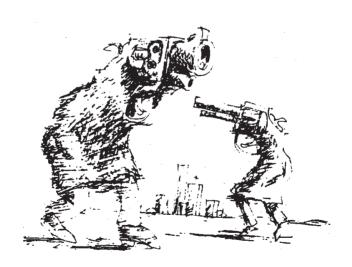
Sevgili İlknur,

İslâm'da zorlama yoktur. (Bakara Sûresi, âyet 256) Niçin? Çünkü, bir inançsızı zorladığınız zaman, belki korkuyla müslüman olur. Fakat, bu durum dine aykırıdır. Çünkü, İslâm'a göre en kötü durum münafik olmaktır. Yani içi başka, dışı başka olmaktır. İçinde iman olmadığı halde, dışından müslümanmış gibi görünen biri, inanç-

sızlıktan daha kötü duruma gelmiş demektir. İslâm, insanların samimi olmalarını tercih ediyor. İnançsızlıkta bile samimi olmak, yani inkarcılığını açıklamak, münafik olmaktan daha iyidir.

Müslümanın görevi ise, insanları imana yaklaştırmaktır, uzaklaştırmak ve daha kötü bir duruma getirmek değil...

Peygamber Efendimiz, "— Sulh (barış) hükümlerin (anlaşmaların) efendisidir (en iyisidir)" buyurmuştur. Bu bakımdan, gerçek bir müslüman, her konuda, sulh imkânı varken savaş, döğüş ve kavga isteyemez. Eğer isterse, İslâm'a göre davranmamış olur. Zaten, tarih boyunca müslümanların çoğu zaman ezilmeleri, yenilmeleri, hep bu barışçı zihniyetleri sebebiyledir.

Ahirete inanan insan, hiç kimseye kin duymaz. Düşmanlık beslemez. Zarar verme düşüncesi içinde olmaz.

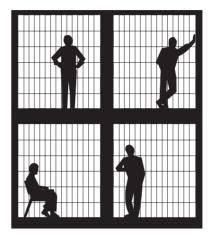
islâmda savaşa Niçin izin verilmiş?

Demek oluyor ki, İslâm'ın savaşları, daima saldırganlara karşıdır. Hem de bütün barış yolları tıkandığı takdirde... Çoğu zaman inançsızlarla anlaşmalar yapılmış ve sonuna kadar da bu anlaşmalara uyulmuştur.

Günlük hayatımızda da görürüz: En barışçı insanlar, bir an olur, kavga yapmak zorunda kalırlar. Allah, bizi anlayışsız, saldırgan ve şirret insanlardan korusun. Ben barışçıyım diyen bir insanı kavga ederken görürsek, şartlara ve karşısındakilerin durumlarına bakarak değerlendirmeliyiz.

İncil ve Tevrat'taki savaş konularına ve acımasızlık örneklerine gelince... Bütün bunlar, bu İlahî kitapların zaman içinde bozulmuş ve değiştirilmiş olduklarını gösterir. Allah'ın yeryüzüne barış getirsinler diye gönderdiği peygamberleri zalim, cani göstermek akla ve mantığa aykırıdır. Zaten onların bozulmuş olmaları sebebiyle, Kur'ân son kitap olarak gönderilmiştir. İşte, bozulmuş İlahî kitaplara uyarak hareket eden Hıristiyan ve Museviler, özellikle müslümanlara karşı saldırgan olabilmişlerdir.

Bu bakımdan, Hıristiyan ve Musevi görünen toplumların tarihte yaptıkları saldırganlıkları tasvip etmemiz mümkün değildir. Hatta müslüman devletlerin de zaman zaman, az da olsa bu konuda yanlışlıkları olmuştur. Elbette bunları da onaylayamayız. Çünkü, **saldırganlığın, kanın ve kinin ne Kur'ân'da, ne Hadis'te yeri vardır.** Mesela, Saddam'ın zulmü, kesinlikle tasvip edilemez. Eğer ölçümüz Kur'ân ve Hz. Muhammed ise... Sadece Saddam mı? Eğer, adaletli ve merhametli davranmıyorsak, kendi hareketlerimizi de savunmamalıyız... Çünkü, yaptığımız haksızlığı bir müslüman olarak savunmaya kalkarsak, Kur'ân'a ve Hz. Muhammed'e haksızlık yapmış oluruz. Çünkü, **dışımızdaki bir çok insan, İslâmiyeti bizim**

davranışlarımıza bakarak değerlendiriyorlar. Eğer müslümanların yaptığı herşeyi Kur'ân'da var sayarsak, o zaman, meselâ yalan söylemenin, haksızlık yapmanın, içki içmenin de Kur'ân'da bulunduğunu zannedebiliriz.

KUR'ÂN CEHENNEMDEN VE CEHENNEM AZABINDAN NİÇİN BAHSEDER?

Cehennem'i ve onun acıklı azabını açıklayan âyetlere gelince... Bunlar insanları kendi rahat ve huzurlarına, mutluluklarına sahip çıksınlar diye yapılan uyarmalardır. Dünyada da kurallara uymayanlar uyarılmıyor mu? Dünyada da cezalar yok mu? Cezasız ve hapishanesiz bir dünyanın yaşanılırlığı kalır mı? Cezalara rağmen, dünyamızın ne kadar karardığını görmüyor muyuz?

Ceza ve sorumluluk, verilen haklar ve tanınan üstünlükler ölçüsünde ağır olur. **Bir askerin suçu ile bir mareşalin suçu aynı cezalarla karşılanır mı?** Biz de insan olarak, varlıkların mareşaliyiz. Allah, bizi insan olarak, yani en üstün canlı olarak yaratmış ve diğer yarattık-

larını da hep bizim emrimize vermiş... Elbette böyle bir üstünlük ve imtiyaz, gereği yerine getirilmediği zaman cezalandırılmalıdır. Ancak Allah, kullarının ceza görmelerini istemez. İşte bunun için de, onları sakındırmak ve uyarmak amaciyle, tekrar tekrar, en etkili biçimde, Cehennem'i anlatıyor. Aman kaçının, aman oraya gidecek biçimde hareket etmeyin diyor. Bu kadar şiddetli uyardığı halde, insanlığın bu mesaja ne kadar az kulak verebildiğini, üzülerek görüyoruz. Demek ki, biraz daha yumuşak uyarsaydı, hiç kimse dinlemeyecekti. Alman polisinin ve kanunlarının sertliğiyle bizimkinin gevşekliği göz önüne alınırsa, oradaki düzenin, bizdeki düzensizliğin sebebi anlaşılır. **Disiplin ve düzen, elbette ceza hükümlerini gerektirir.**

Ancak, cezadan, polisten, hapisten dürüst insanların korkmalarına da hiç gerek yoktur. Pek az istisnasiyle birlikte, namuslular, doğrular, konulan cezalara değil, vaadedilen mükafata ulaşırlar. Cehennem'in yanı sıra, Cennet de var. Ve Allah'ın kulları için istediği yer de orasıdır. Yapılmak istenen, Cehennem'le uyarıp Cennet'e almaktır. Yani Cehennem'den maksat Cennet'i anlatmaktır. Gece bilinmeden gündüzün ve aydınlığın kıymeti anlaşılamaz.

KÖTÜLÜKLERE KARŞI ÇIĞLIK OLMAK

Sevgili İlknur,

"Bende bir gariplik var" diyorsun... Ne mutlu garip olanlara, diyor Hz. Peygamber. Çünkü, insanların dertlerini dert edinenler, daima garip olurlar. Neden daima... Dünya her zaman dertlerle dolu olur da ondan... Onların sevinçlerinde bile hep burukluk, neşelerinde bile hep kırıklık vardır. Ama bu, ne kadar güzeldir ve ne kadar kutsaldır. Kendisini mideden ve cinsel hazlardan ibaret saymayan yüksek ruhlular, her zaman biraz garip

olmaya mahkûmdurlar... Onlar olsa olsa, "dertleri zevk edinirler." Her çıplakla üşür, her açla açlık çekerler.

"Eksik yanım" dediğin, senin fazlalığındır aslında... Diğer yaşıtlarında olmayan... Hatta yaşını başını almışlarda da bulunmayan üstünlüğündür. Ben seni işte bu yanınla beğeniyorum, takdir ediyorum. Aman, bu eksik yan, sende hep kalsın...

"Haksızlık karşısında susan, dilsiz Şeytan'dır" buyuran bizim Peygamberimizdir. Kötülüklere karşı çığlık olmak istiyen Ruhun, O'ndan ilhamlıdır eminim. Kötülüklere karşı dirençsiz ve kavgasız olmanın hüznü, aslında hepimizin burukluğudur. "— Bir kötülük gördüğünüz zaman, eğer gücünüz yetiyorsa, elinizle, yoksa, dilinizle, önleyiniz. Ona da imkanınız yoksa, kalbinizle buğzediniz. (o kötülüğü lanetleyiniz, taraftar olmayınız.) Ancak, bu da imanın en alt derecesidir" buyuran Hz. Muhammed'e layık bir ruh hali... Bu sende var. Bunu bilmekle çok mutluyum.

Yeni bir yıla başlarken, duygu ve düşüncelerimi içimden geldiği gibi paylaştığım, meselesi olan, derdi olan genç bir Arkadaşım olduğu için gerçekten mutluyum. Gelecekten ve gençlerden umutluyum. Herhalde bir İlknur varsa, mutlaka benzerleri de vardır. Düşünceyi önleyen ve engelleyen her türlü şarta rağmen, Berlin'de bir İlknur bu güzel duygularıyla varsa, ne mutlu bize... Müjdeler olsun geleceğimize...

Umuyorum ki, şimdi sessiz çığlıklar olarak içinde birikenler, bir gün ilim olarak, ahlâk olarak, inanç olarak, ışık olarak yansıyacak etrafina...

Ve eğer, gecenin ikisi olmasaydı şimdi, benim de satırlarım, senden aldığım ilhamla uzayıp gidecekti...

Ama, korkma... Bir daha böyle uzatmayacağım sözü. Bunu gecikmiş ve geçmişte yapılamamış sohbetlerin birikimi olarak kabul et.

Her şeyin güzel gönlüne göre olmasını diliyor, cevabını da sabırsızlıkla bekliyorum. Yine İlknurca, yine duygulu, yine coşkulu... Hiç olmazsa satırlarda seni bulayım, olmaz mı? Ama baharı bekleme sakın... Sen içine çoktan gelmiş olan bahara bak, lütfen...

Sana ve diğer müşterek tanıdıklara en kalbî sağlık, başarı ve mutluluk dileklerimi, selam ve sevgiyle sunuyorum.

Vehbi Vakkasoğlu